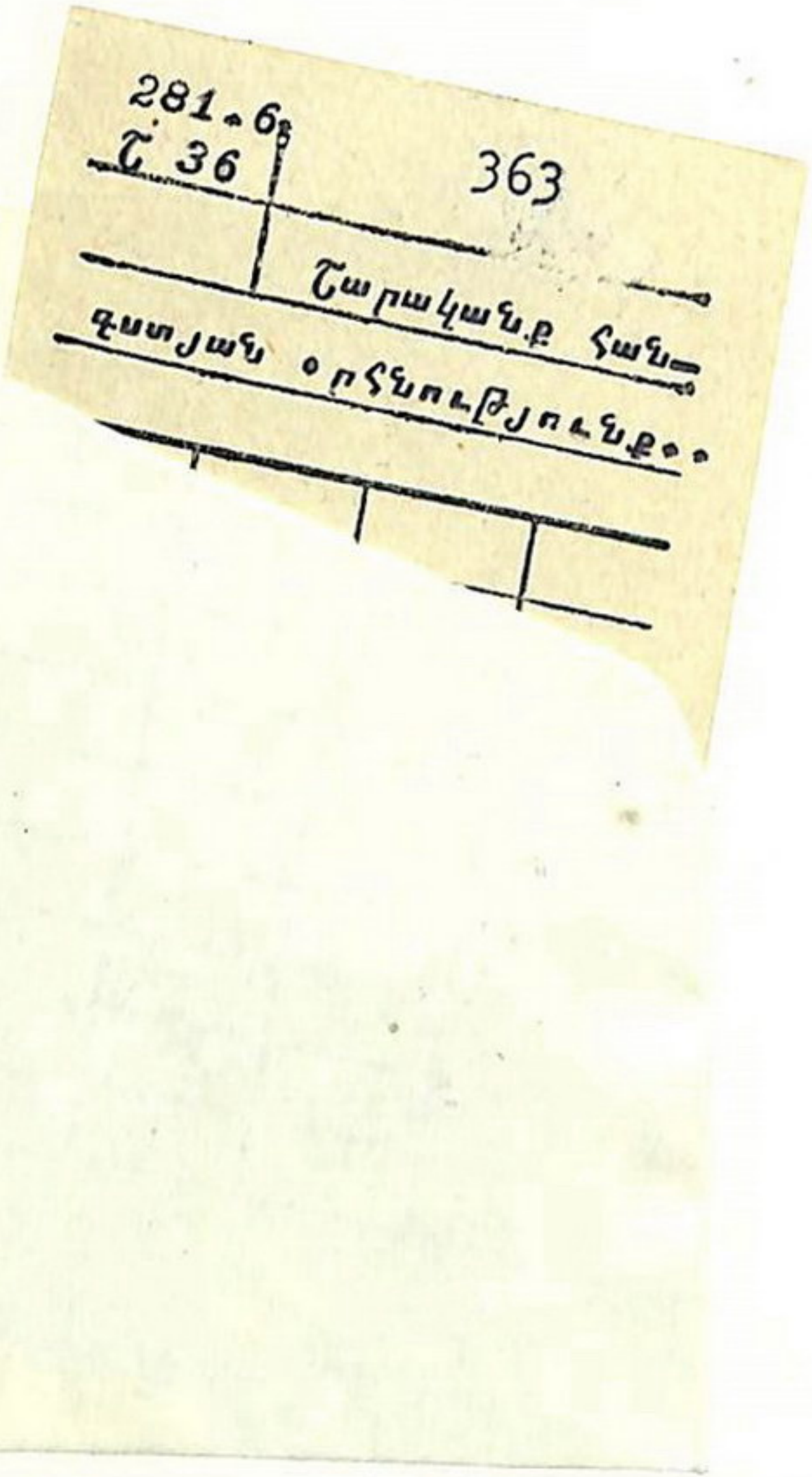
3 —

ԹԱՐԱԿԱՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

281.6
Շ 36
363
Շարական ծ. հան-
գստյան օ. ոչնութ-
յուն

281.6
Շ 36

ՇԱՐԱԿԱՆՔ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՄԵԾԱՑՈՒՍՑԷՔ, ՇԱՐԱԿԱՆՔ ԽԱՋԻ ԵՒ ՀԱՄԲԱՐՁԻՔ ԵՒԱՅԼՆ

Ձ84 36.3

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

A-i 1905

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ
ՏՊԱՐԱՆ ՄՐԲՈՑ ՅԱԿՈՒԲԵԱՆՑ
1947

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

ՏԵԱՌՆ ՏԵԱՌՆ ԳԷՈՐԳԱՅ Ջ.

ՍՐԲԱԶՆԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ԵՒ

ՀՐԱՄԱՆԱՒ

ԳԱՏՐԻԱՐՔԻ ՍՐԲՈՑ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ

ՏԵԱՌՆ ԿԻՒՐՂԻ Բ.

ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ԿԱՐԳ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՓԱՂՈՒԱԾՈՑ

Ի ՏԷՐՈՒՆԻ ԱՒՈՒՐՍ

Տէրյերկնից Հանգստեան, *երեք պատկեր.*
Աստիսարութեան կիւրակէ, *մի պատկեր.*
Ղազարու, *մի պատկեր.*
Յարութեան Ողորմեա, *մի պատկեր, (եթէ առաջ ձաշուն յառաւկ իցէ, վոխանակ Ողորմեային՝ Յարութեան ձաւու).*
Հոգեգալստեան, *մի պատկեր, (միայն յաւուրս Յարութեան կիւրակէից և յինանց).*
Աստուածածնի և Խաչի, *մի մի պատկեր.*

ՅԱՒՈՒՐՍ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԵԱՆ ՍՐՈՑ

Հանգստեան Տէրյերկնից, *երեք պատկեր.*
Աստիսարութեան Ողորմեա, *երկու պատկեր.*
Մարտիրոսաց Ողորմեա, *մի պատկեր (եթէ առաջ Մանկունքն յառաւկ իցէ, վոխանակ Ողորմեային՝ Մարտիրոսաց Մանկունք).*
Աստուածածնի և Խաչի, *մի մի պատկեր.*

ՅԱՒՈՒՐՍ ՊԱՀՈՑ Ա.ՊԱՇՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ·

Հաճգստեան Տէրյերկնից, *երեք պատկեր.*
Ա.պաշխարութեան Տէրյերկնից, *երկու պատկեր.*
Ա.ստուածածնի և Խաչի, *մի մի պատկեր.*

եթէ աւուր ձայնն Գ.Կ. էյէ, միայն Հաճգստեան *երեք պատկեր և* Ա.ստուածածնի և Խաչի *մի մի պատկեր:*

ԿԱՆՈՆ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

ՀԱՄՕՐԷՆ ՆՆՋԵՑԵԼՈՑ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

ԱՌԱՋԻՆ ՉԱՓՆ

Ա.Զ.

Քե՛զ վայելէ ամառուած օրհ-
նե՛լմիւն, ո՛ր յարուքմիւնդ
ես ձայնիս յանիւռենից նընջեցեալոյն.
Մաքառա՛ր եւ իշխան վերծնեա՛մք
ըզքեզ: Ի միտանդամ գալըստեանըդ
քո քրիստոս փառաց Մաքառար ի
ձայն փողոյ նորոգին հոգի՛ք նընջեցե-
լոցն, եւ յառնե՛ն ի մեռելոց անա-
պականե՛ն մարմնով: Վա՛նն որոյ եւ մեք
ըզքեզ աղաչե՛մըք հայր երկնա՛ւոր.

զամսոցն ընդունելոյ մեր ի վերինէն զբուսացիմ, ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս։

Զայն արիւթիւ կենարարին ամոցաձայն բարեբանութիւն, ամէն եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ ժառանգեցէք պատրաստեալ ձեզ ըզկեանն ի հանդերձեան եաղ երկրին։ Ընդ առաջ եւանել քեզ հաւատոյ ի յօդըս վերինս, ամոցաձագեացդ լուսով պայծառացեալ ի զա՞ս անմարմնոցն. ի լսել ըզձայն երանաւէտ կոչմանն։ Ընդ այնմ քոմմիկ կացո ընդ իմաստունսն զաբրիկոսեան, ի լուսեղէն առագաստին պայծառացեալ ի զա՞ս անմարմնոցն, ի ժողովս անդրանկաց գրելոց ի յերկինս։

Զհո՛գիս ծառայից քոց քրիստոնյա, ընկալ ի ձա՛ռս ա՛նարատական գրելոյց ի յերկինս։ Ընկալ վասըն աւգտի ընտանո՛ւթեան պատա՛րագ ի՛ սէ։ Եւ հնտրեա՛ նո՛ցա ընկերակի՛ցս ի սէ՛ր քո։ Նե՛ւ յա՛ւուրն յե՛տին։

Ասպ. կիր. Ո՛ղո՛րմեա ինձ աստուա՛ծ։ Ո՛ր զառաջի՛նն ոչ պա՛հելով ը՛զ պատուի՛րանըն մե՛ռաւ, հնո՛րհեցե՛ր ի քե՛զ օ՛րինակ մե՛զ պատուի՛րան կեանա՛ց, զի՛ պահե՛լո՛վ կենդանա՛ցո՛ւք։ ողո՛րմեա ինձ աստուա՛ծ։ Ո՛ր խո՛րհո՛ւրդ քո կամա՛ւո՛ր, մահուա՛նն եկեզե՛ցի՛ քո քրիստոս, մե՛ռանելո՛վ օրի՛նաց մեզա՛ց, զի՛ յարո՛ւցեա՛լ ընդ քե՛զ նո՛րո՛գեացի՛ ի փառս։ ողո՛րմեա մեա ինձ աստուա՛ծ։

Ապ. ողր. Հայր բա՛զում մոլո՛րեալ խո՛ս-
տովանիմ առ քե՛զ զայե՛ս զանա՛ռակ
զրկին. Ամո՛ղ ինձ ըզմե՛զս ի՛մ, եւ
ո՛ղո՛րմեա՝: Տէ՛ր որ զբիծա՛յսդ ի միւ-
նըն քա՛նա՛նացի, զբի՛ծս եւ զինս ի
մե՛զա՛ւո՛րութենէ, զբի՛ծս եւ զինս
ըզմո՛լո՛րեա՛ս, եւ ո՛ղո՛ր:

Ապ. ողր. Աստե՛ւած բազո՛ւմո՛ղոմ,
խընայեա՛ յարա՛տածդ քո՛ հայր ամե՛ն
նակա՛լ, եւ ողո՛րմեա՝: Արե՛գական ար-
գա՛րո՛ւթեան, ծա՛գեա՛ ի հոգի՛ս մեր
ըզլո՛յս ճըշմա՛րտութեա՛ն, եւ ողո՛ր:
Տուր մե՛զ սէր պատգա՛մո՛ւթիւն, եւ
փըրկեա՛՛ ինեղջա՛յ մեծաց հոգի՛ զճըշ-
մա՛րտութեա՛ն, եւ ողո՛ր:

Ս.պշ. տր. Տէր որ ՚ի վերայ քեզմէ բեւնց վտառաբա՛նին, քաղցրութեամբ խոնարհեալ ընկալ զաղաչա՛նըս մեր: Տէր որ շնորհեցեր ողո՛րմութիւն ազգի մա՛րդկան, քաղց: Տէր որ ուսուցեր մեզ յամենայն ժամ վտա՛նգս տալ անուա՛նըդ քո՛ւմ սիրոյ, քաղց:

Ս.պշ. տր. Քեզ վայելէ անապա՛ծ օրհնութի՛ւն զօրհանո՛ւպատ: Զհայր և զորդի՛ և զսո՛ւրբ Հո՛գին դոհութեամբ բանեբա՛նեսցո՛ւք: Զերկրպագութի՛ւն մխիթարական դո՛ղերդ, եւ լցմի՛ պատուսիրանդ ուսո՛ւցիր:

Մրս. ողր. Ժողովեա՛լքս ի յիշատակ սրբոց քոց քրիստոս, սպասե՛մք ընդքեզ, սո՛ցա բարեխոսութեամբ ողո՛րմեա՛: Երկրպագեմք պատկե՛րդ քեզի քո

քրիստոս. ընկալ՛ւ քո դրժոնխոհեմութեան զաղաչանքս մեր. սոյն բարեխոս։ Զորա հոգւով և մարմնով պրկեա զանմարմնին սնարա՛ծ՝ս ի գանձուտս քո պահեցեալս մարդասէր միմիայն. սոյն բա՛։

Mrs. մնկ. Ը՛զձկնոնխոհիճն սըրբոց քոյ քրիստոս սօնելով այսօր ընդ գօրս անմարմնոցն, քեզ երգե՛ւոյ մբ անլռելի ձօրհնութեամբ։ Մեր կացեա՛ւ եաճ՛ւք ըզմարգկայինն տկարութեան ըզկե՛ս, հանուցոյ վառեա՛ւ ըզգե՛ս անուքդ յանմեա՛ւ ի հակառակամարտութեան տիցն ի պատերազմի։ Մկնընտեա՛ւ ընդ քրիստոսի հեղմանէ սրեան ի մա՛հ, սատարեալ մեզ ի պատերազմի հրաշագե՛ս կերտոյ, հինեա՛ւ ի վայելչութեան միութեան սուրբ սրբացո՛ւ։

Ղազ. Ա՛յսօր գնա՛մ ի բե՛մ ժանիս քո առնուլօր հրամա՛նաւքդ ձա՛յնեցե՛ր զանգակս, և գոչեցա՛ մեծ. զբ՛ժոխք պարտեցայ, անպակա՛սելիւն լա՛ծաւ. կե՛նդանագրա՛ր քրիստոս կե՛ցո՛ ըզմեզ։ Ա՛յսօր գնա՛մ ի բե՛մ ժանիս զքո զաշխարհակեցո՛ց սուրբ զյարո՛ւթիւնդ յանաւջապա՛հ ձա՛նուցեր անապակա՛նաբար կոչմանդ. զչո՛րեքծրեայն ի մեռելո՛ց յարուցեր. կե՛նդանագրա՛ր քրիստոս կե՛ցո՛ ըզմեզ։ Ա՛յսօր գնա՛մ ի բե՛մ ժանիս եբրայեցո՛ց մանկո՛ւնքն ընթանայեա՛լ առէին. զմարիամա՛ զեղբայրն ի մեռելո՛ց յարուցեալ որդո՛ւյն մարիամ մո՛. կե՛նդանագրա՛ր քրիստոս կե՛ցո՛ ըզմեզ։

Յար. ողր. Ա՛նճառե՛լի հօր էակից

ի խաչելեաւն կամաւ հնազանդեալ։ Ա՛ն-
մահութեամն ոչնչացուցանել զքրիստոս, զի զե-
րեզման ինջեաւ ոչակես մնայր. ողոքեմք։
Ե՛ւ յերրորդ աւուր յարեաւ, յոյս յան-
սուտութեան ցուցեալ մեզ. ողոքեմք։

Յաւ. ևս. Զմահաբերն վախուց քրիստոս, որ վասն մեր մարմնացաւ ի սրբոյ կուսէն և խաչի հանդերձեալ. մահաբանութեամբ երդով բարեբանեաց ցոքք։ Որ ըզմահս երեքօրեայ յանձն էառ յարուցեալ ի մեռելոց ի խառնութեամբ. մահաբանս։ Կարողան պէս ընդունելոյ զնշոյէն խնդութեան, ակեղեցւոյ իւրում զպերճից զմեծ վայելչութիւն. մահաբանութեամբ երդով բարեբանեացուք։

Հոգ. Որ ի քրովբէական կառուցէ

հաՅնդէիս, այսօր ինձէր յերկնից ի դաՆա
անաՅքելոցըն սուրբ հՈգի. օրհնեալ ես
ԹագաւՈր անմահ: Ո՛ր գինաՅ ի վերայ
Թէուց հՈղմոց, այսօր ի հրեղէն լե-
զուս բաժանեալ հանգեաՀր յաՆաք-
եալսն սուրբ հՈգի. օրհ: Ո՛ր խնամեաՅ
սեաչնաՀեամբ զքո զաՅրացածս այսօր
եկիր ի հաստատել զեկեղեցի քո սուրբ
հՈգի. օրհնեալ ես Թա:

Ս.ԺԺ. Ո՛ր զաւետիս հՈգւոյն ի հրեղէն
ի հրեշտակէն ընկալար. ՆուրաՀս լեր
բերկրեալ ոչ ընդ քեզ մարիամ
անհարանալ: Ա՛նընկիզելն բանըն
հաճեցաՆ առնուլ մարդեղութեամբն
ընկիզեն ի կուսէդ, քրիստոս աստ-
ուած Թագաւորն յաՆիւեննից: Ա՛ղա-
ղաչեմք ընդքեզ սուրբ Աստուածածինն

ան քրիստոս բարեխոսեա փըրկել զմեզ ժամանակս կա՛ր, զոր գընեաց անձեռամբ իւրով։

Ասաղ. Հրաշակեր ես զծրեղ փայտ խաչի՛ քո քրիստոս գանապան զօրութեան ի ձեռն ի յերկրի երեւեալ. եկայք ժողովուրդք երկրպագեցո՛ւք։ Զոր հրեշ իցըն ծածկեալ գանձաբչեալ ըզպանձն ձըն, փանփագմամբ մաղուհոյն փայտ կենաց յայտնեցաւ. եկայք ժողո։

փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։

Սա է զճն յանդիմանութեան հաւատացելոց. ախոյեան և կնիք յաղթող ընդդէմ ամենայնի. եկայք ժողո։

Այժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտենից. ամէն։

Հաշտեա՛ ի ձեռն սուրբ մանկանդ եւ ապրեսցի քո ծառայ. եւ ապրեսցէ նոցա դանել յաջակողմեան քո։

ՍԱՂՄՈՍ

Ալէլուիա, Ալէլուիա:

Տէր, մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս. և մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս։

Ողորմեա՛ ինձ, Տէր, զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու, Տէր, մինչեւ յե՞րբ։

Դա՛րձ, Տէր, եւ փրկեա զանձն իմ, կեցո զիս, Տէր, ըստ ողորմութեան քումմ։

Զի ոչ ոք է որ ի մահու յիշէ զքեզ, կամ ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ։

Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում. լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ, և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի։

Խռովեցաւ ի սրտմտութենէ ակն իմ, մաշեցայ ես ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց։

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան, այք գործէք զանօրէնութիւն:

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ Տէր աղօթից իմոց, և Տէր զխնդրուածս իմ ընկալաւ:

Ամաչեացեն եւ խռովեացին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ, դարձցին յետս և ամաչեացեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեացին:

Ի տէրունի աւուրս երէ Ա.Զ է,
զայս ասա՛ սաղմոս:

Տէր, ո՞վ կացցէ ի խորանի քում, կամ ո՞վ բնակեացէ ի լեառն սուրբ քո:

Որ գնայ անբիծ գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն լեզուաւ ի սրտի իւրում:

Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով, և չար ընկերի իւրում ոչ արար:

Նախատինս ի մերձաւորաց նա ոչ առնու, արհամարհեալ է առաջի նորա չարագործն:

Զերկիւղածս Տեառն փառաւոր առնէ, որ երդնու ընդ ընկերի իւրում և ոչ ստէ:

Զարծաթ իւր ի վարձու ոչ տայ, եւ կաշառս ի վերայ իրաւանց ոչ առնու. որ զայս առնէ, նա մի սասանեսցի յաւիտեան:

363
Ա-1
1890

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

Ա.Կ.

Զեռաք քո՛ ամարին եւ ըսուեղ-
ծին զին ալ ի հոգւո՛յ. ի յօրհնել ըզ-
քեզ անուամբ յոխտեան: Ի՛սկ պատ-
ուանօք բանակարկուին խոխանեցայ
յանձամ լուսո՛յն, եւ գայթմայ ան-
դրէն ի հոգ յոխմէ առեղծայ: Մէխ-
Թարիչ սուրբ հոգի լուսաւորեա զմեզ
նոնջեցեա՛յն, եւ հանգո զհոգիս
նոցա ընդ սուրբս քո:

Հայր անմահակալ եւ բարեգործ, մատուցեալ հայցեմք ի քէն վասն մեր նոնջեցելոցն ամենայնաւորհ հանգըս-տեան օմեվանի սըրբոցն: Ա՛նճատ ծը-նող հօր այդի, որ մահկանացուաց

ՀԱՅԿ. ՍԱՍՈՒ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՄՈՒՆԴԱՄԵՆՏԱԼ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

կեանքդ ես, զհոգիս նմանեցեալց մեր ընկալ եւ արժանաւորեա. Համե՛ւ Ե՛ւ նորոգմամբ սուրբ հոգւի, յորժամ նմոյեն զաշակերտեանսն, յայնժամ հնարհեան եւ մեր նմանիցեալն արժանաւորել հաղորդութեան մարմնոյդ եւ արեանդ քո։ Յորժամ ձառագայթք աստուածութեանդ փայլին ի յարեւեցն. եւ զբարձութեամբ հրաշիցն բանին. յայնմ աւուր ահեղին յիշեա տէր զմեզ եւ լամբիր լամպարն։

Ա.պօ. կիր. Ո՛ր առաքեցար ի հայրա-

կան ծոցն ծածկեալ խորհուրդ ընդ
հօր յարմեան, եւ առեր մարմին
զմեղս ցեղիդ նախատառեղծին յանապա-
կան կուսէն անճառ միութեամբ,
վասն մերոյ փրկութեան. որոյ պա-
Ո՛ր փոխանակ ճաշակացդ դառնու-
թեան մխիթար պտղոյն անճառիկ
լինելով քո քառանծրեայ, քաղցրացո-
ցեր յոտս ըզլուծ նոր քո օրհնոյ.
վասն մերոյ: Ո՛ր աջակողմ աւազակին
բացեր ըզդուռըն դրախտին կենաց.
բաց եւ մեզ մեղաւորացս ողորմու-
թեամբ, ոյք ընդ նմին զքեզ դաւա-
նիմք տէր եւ թագաւոր. ապաչեմք ըզ-
քեզ ողորմեա:

Ա.պօ. ողր. Ծով կենդանեցեալ հանապազ
զիս ալեկոծէ: Մերձեցեալ ալիք թըշ-

նամին իւնձ յայրուցանէ: Եան-ամաճա բաիր լեր անձին իմոյ ապաւէն:

Ս.պօ. ողր. *Մերձ եմ յընկղմիլ օգնեա իւնձ նահանա-ամաճա բարի. քանզի ծանր ցացան ի վերայ իմ բեռինդք մեղացն: Ա'սուաձ յօգնել ինձ վտարմ քանզի խորըք էարեաց ընկղմեն զիս յանդունդս. այլ զոհ նահանամաճա լեր եւ իւձ ձեռընտուն: Փրկեա ի վտանգէ զնահանաբեկս ի յայեաց ծովէ. քանզի կոնընկիմ ի մեղաց անօրէնութեան իմոյ:*

Ս.պօ. տրյ. *Ի' համբառնալ իմում ան քեզ զայս իմ ձգնեաւ ինձ տէր: Ի' յօրհնութիւն նոր օրհնեացուք ըզքեզ բրիաուձ փըրկիչ մեր: Ա'յցելուձ մեր եւ փըրկիչ. կեցո զանձինս մեր:*

Ա.պԸ. տր. Բաժնրեա՛լ անձա՛ր ոե՛ր փաո՛լք քե՛զ։ Բանդրեալ վանըն վերի՛ն ամ֊ոռոյն. ահաւո՛ր վան ահե՛զ առե֊նի՛ն. բաժնրեա՛լ։ Բանդրեալ ես զո֊յե՛րկի՛ն աստըւած. յամենայն երկր֊ե՛ն փաո՛լք քո. բաժնրեա՛լ։ Զի զո՛֊բարձրացար ընմե՛զ փրկեցե՛ր, նըն֊ան՛ր ընդ այմե հօր մե՛զ կեա՛նըս չնո՛ր֊հեցե՛ր. բաժնրեա՛լ անձա՛ր ոե՛ր փաո֊ռլք քե՛զ։

Մrs. ոդր. Խո՛նդրեմք ի քե՛ն բարե֊րար, ողորմեա՛ անձա՛ն մե՛րոյ։ Վանըն սրբոյ քոյ մա՛րտիրոսաց, ոե՛ր ընկալ զանդա՛նանըն մե՛ր։ Ո՛ր գըմա՛ծդ ես յան֊մեռանայնի, ոե՛ր կեցո՛ զանձի՛նըս մե՛ր։ Սո՛ւրբ ես ոե՛ր զօրութեա՛նց բնա֊կեալդ ի լոյս յանմատոյց. Ձըգնու֊

Թեամբ սըրբոց քոց լոե՛ր ասէր Ես ո՞ղորմեա։

Տrs. մնկ. *Ճըգնաւո՛րըք քրիստոսի մո՛ւմբ ամենայն աւուրս։ Ա՛ղեխո՛ւ կենաց Էք յաշխարհի, հեղմա՛մբ սուրբ սրեան ձերով։ Ես որք կատարեա՛ն ըզյիշատակս ձեր, արբցե՛ն յաղբերէն կեա՛նացս։*

Ղազ. *Ա՛յսօր կա՛նգնեցա՛ւ ամենայն ընկերատո՛ւթեան ի Ծո՛ղոտիւն մե՛ղացն մերոց։ Ա՛յսօր տէրըն մե՛ր լուսանայր զնա՛ս աշակերտացն և պա՛տուիրէր զայս ասե՛լով։ Մի՛ նմն ի՛ ձեզ եղեա՛ր ըզ մա՛նանեղէցս է զի՛ս ի մահ եւ ո՛րոշի յաշխա՛րհէս կե՛րտացդ։ Զայն լուեա՛լ պետրոսի ա՛նդրէաս նարկէր առ յո՛վհաննէ՛ս հարցանել թէ՛ ո՛վ էր։ Բա՛նըն զոր ասաց յիսո՛ւս*

ապրումեցոյց զիւր զաշակերտան եւ խոստովեցան ամենեքեան։

Յար. ոլր. *Ինչո՞ւ յերկնից պտղի առաւոտուց եւ մնալումն ի սերոյ կուսէն, որ անմեկնելի՞ւ ես ի հօրէ՞. ոլրմեա։ Ելիր ի տարտարոնէս կամաւորապէս ամօթս եւ խայտառակ վանն ազգի մարդկան, եւ ի գերեզմանն իջեր անամօթաբար. ոլրմեա։ Զմահ լուծեր և զանհնարն ազատեցեր կապանաց մերոց, եւ ի մեռելոց յարուցեր եան իշխանութեամբ, ոլրմեա։*

Յար. ճև. *Թագաւորեաց առաւած ի վերայ հեթանոսաց, և լուսազարդեաց պայծառաւժոյց սուրբ գերեզմանի. ժպրովրդ ընդերխառոն բարեբանեցէք։ Զգեցան առի զօրութիւն ընդ ամէն հուր*

Եաճ. քանզի ինձոյց զայսմ֊ոչ մահու խայՀեն ի֊բոլ սըրտիլ. ժողո։ Յարեաւ առաջ եւ տիեզերք ամենայն նորահեռո֊ր զարդարեցան. Եւ մանկունքդ Տարմրեցան մանկոյ եւ արեան եան կենարարին. ժողովո֊տք ըզբարե։

Հոգ. Ո՛ր առաքեցար ի հօրէ Տո՛գին ամենց եւ Համարձոյ. սպասչանօք տիրնաբար քոմ Եմկցին. լինել մըխիմարիչ տուրբ առաքեցին. սրտեմք ըզբեզ։ Ո՛ր արբուցեր եկնաւոր գինեաւն ի֊մաստասիեան զՏոգիս սըրոց քոց ա֊

ռաբելյան. ուր արեւուդին ծըրամեցիր
ըզ մրուտ ամպամած ըլեռժանին ու-
րախարար յայտուցան եղեմայ. ամաչեմք
ընդքեզ:

Ա.ծծ. Ո՞վ գերաշխրաշ ծաղիկ բոյրեաղ
յեղեմայ. հոտ անմահնըլթեան ծնընդ-
ոցաս եւայի. յորմէ սխուեցաւ մահ ընդ-
սիեզերս. օրհնըլթեամբ ընդքեզ մե-
ծացուցանեմք:

Խաչ. Ի՛ վերայ վիմի հաւատոյ հիման

ամաքելոց և մարգարէից հնեցեր ըզբան սո՛րբ զեկեղեցի. և ի սմա միա՛ձայնեալ եղեն մարդիկ ընդ հըրեշտականս, փառաւորել սուրբ զԵրրորդութիւնդ։ Տեղի ապաւինի և ժողովարան բանաւոր հօմն, բնակարանն հրեշտակաց, նաւահանգիստ արդարոց և՝ մեզաւորաց քա՛ռմրան. զարդարեա՛լ առաքե՛լովք և՛ մարգարե՛ից։

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։

Բանն ամոտած եւ ձանձկեա՛լ խորհո՛ւրդըն յաւիտենից, իջեա՛լ ի յերկինս մարմնացեալ ի կուսէն խաչեա՛լ յերկրի և թա՛ղեալ ինո՛ր ի գերեզմանն, և՛ յարուցեա՛լ յերրո՛րդ աւո՛ր, զի զմարգարէից ըզտա՛ռըն կատարե՛ացէ։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Զարհուրեալ դողայն արարածք ի ձայնէ սրմխեալոյ վոլոյն. յորժամ հարկանէ հրեշտակապետն եւ կոչէ ի դատաստան զամս որպէս մարգիան. յայնմ աւուր ահեղին. յիշեա տէր զիս և ըզմեր ընդունելեացեան. եւ հանգո՛ ընդ սո՛րբըն քո՛:

ՍԱՂՄՈՍ

Ալէլուիա, Ալէլուիա:

Բարձր առնեմ զքեզ, Տէր, զի ընկալար զիս, եւ ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս:

Տէր Աստուած իմ, կարդացի առ քեզ եւ բժշկեցեր զիս. Տէր հաներ ի դժոխոց զանձն իմ, փրկեցեր զիս յայնցանէ ոյք իջանեն ի գուբ:

Սաղմոս ասացէք Տեառն սուրբք նորա, եւ խոստովան եղերուք յիշատակի սրբութեան նո-ր:

Սրամտութիւն է ի բարկութեան նորա, եւ կեանք են ի կամաց նորա:

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք, առաւօտու եղիցի ուրախութիւն:

Ես ասացի ի բարեկենդանութեան իմում, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան:

Տէր, ի կամս քո եւրով զեղոյ իմոյ զօրութիւն, դարձուցեր զերեսս քո յինէն՝ և ես եղէ խռովեալ:

Առ քեզ, Տէր, կարդացի, և առ Աստուած իմ աղաղակեցի. զի՞նչ օգուտ է քեզ յարենէ իմմէ, թէ իջանեմ ես յապականութիւն:

Միթէ հոգ խոստովա՞ն առնիցի առ քեզ, կամ պատմեսցէ զճշմարտութիւնս քո:

Լուաւ ինձ Տէր և ողորմեցաւ, և Տէր եղև ինձ օգնական:

Դարձոյց գուզ իմ յուրախութիւն, եզերծ յինէն զքուրձ և ինձ զգեցոյց զուրախութիւն:

Որպէս սաղմոս ասացեն քեզ փառք իմ, և այլ մի եւս զղջացայց. Տէր Աստուած իմ, յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՁԱՅՆ

ԲՋ.

Հրեշտակային ձայնիւն ծրհնեմացն-ք զանեռասն-ր ներդրդումիւնն, զանառնել ըհնայր. որ վերակոչեաց զանեռեսեան ի մահուանէ յանմահու-թիւն: Երգեցէք սեռաւն երգ նոր է-կեղեցի-ք սրբեցելոց քրիստոսի երկիր-պագելոյ. որ վերակոչեաց զանե: Սքր-բոյոց ձայնիւն ծրհնեմացո-ք, հոգեւո-րականն հընչմանը գովեմացն-ք, սուրբ ընծին փառաւորելով. որ վերահան-գոյց զանե:

Ի՛ ձայն փողոյ գաղբատեան քո տէր,

աժենայն հոգիք զարմացեն կալ ի դա-
տաստանի քում քրիստոս աստուած
մեր: Յորժամ հրնչէ բանբառն այդ-
պին, եւ հարկանի փող յարմելեան
մեծի. եւ մեք գոչեցուք առեմբք վան-
ուքք գայլատեան քո տէր: Յորժամ
առնես հատուցումըն տէր, և տուքըք
քո պատճեցին ի քեզ. և մեզ հնտրհեա-
ցեա վրկիչ կամ ի յաջմէ քումմէ:

Թագաւոր անմահ արարիչ յատե-
ոենից, մարդասիրութեամբըդ քո խը-
նայեա յանձինըս մեր. ստեղծիչ կեն-
դանեաց եւ հանգուցիչ նընջեցելոց:
Ի՛ խաչին բեւեռեցար զմահու լու-
ծեր զիշխանութիւն. յաւիտենից ըզ-
նընջեցեալսըն վերացեր յանմահ ի
կեանս. ստեղ:

Առաջ. կիր. Ո՛ր ըզևտրհա՛ւրդ քո գանձա-
ուեանդ յառաջագոյն գուշակեցեր, ժա-
մագրելիւքն իսրայէլի զա՛րս ընտրե-
ցեր յեա՛ս մովսեսի. ա՛րք խօսեցան հոգ-
եւոյ սրբութիւ բազմապատիկ ծրինակօք.
տո՛ւր մեզ փըրկիչ ոգւոմոլթիւն և
ըմեռոյց ըզհաւոլթիւն: Ի՛ մերձենալ
ամաց վերջին, զոր տեսանողքըն ծա-
նուցին, ըզհայանկիլ մեր փըրկողիդ աս
ի վախճան ժամանակին, երբեմեցար ի
ւիղ մարդկան զգեցեալ ըզկերպ ծա-
ռայականն. տո՛ւր: Ի՛ վերջերոյդ աւուր
զաղաւմ սուրբդ ի սիպ քո տիրա-
կան. ա՛ր ոչ պահեաղ ըզպատուիրանըն
մերկացաւ ըզպատմոուճանն. իսկ նոր
ադամդ ի վեց դարուն այց արարեր
կորուսեալին. տո՛ւր: Տաճար լուսոյ
անըսոուեցին եւ աւազանա անճառ

բանին. ար ըզնախանձ մօրն Եւայի բանիւն զանէծսն տրտմութիւն. Հայցեա՛ յորդւոց քո վիճակն հօր հաշտութեամբ նըն միջնորդի, բա՛ռնանալ ի վէրն ըզխոշվառութիւն և՝ տալ զոգւոյն խաղաղութիւն:

Ա.պօ. ողր. Դարձո՛ զգայութիւնն քո ի վէրն, յաղագակել հոգեվնասից. քանզի մարդո՛ւթ սէր խնայեա՛ և ի կորուստ նեղ: Կանդնեա զանկեա՛ն ի գլխովին, զվիրաւորեալս ի մշտնջեն, որ բըժիշկ ես հիւանդաց բժիշկեա՛ զինք զհիւանդութիւնս: Ի յանցանաց խնդ մի՛ խաչեա՛ անձն իմ գոչե՛մ որպէս ըզմարքսաւորն. աւազակ քո՛ւեա՛ զիս ընկե՛րս:

Ա.պօ. ողր. Ա՛նեծութիւն քըննող

գաղտնեաց, բըժըշկեա զհնգուց իմոյ զհիւանդութիւն և կեցո միայն մար-
գամբ: Ո՛ր երկայնամիտ ես առ ամե-
նեսեան, ողորմեա անձին իմոյ բաղ-
մաճելի և կեցո: Ա՛ծնաբաւականն ո-
գւոյմաութեան չընորհ, պարգեւեա ինձ
յահանգին աւուրն ըզմոռութիւն եւ
կեցո:

Ասպ. տր. Ո՛ր ի վէրս ես քան զամե-
նայն ընչիս և զխորհուրդս. փառաց
Թագաւոր խընայեա ի մեզ: Ո՛ր միայն
ունիս զանամահութիւն եւ զանեղծու-
թիւն. փառաց: Ո՛ր նլուսիս ի բոլոր
երկրպագութիւն անդադարելի. փա-
ռաց: Ո՛ր երկնատարածեալդ ես ի հրեշ-
տակաց և ի մարդկանէ. փառաց Թա:

Ասպ. տր. Օ՛րհնեմք զքեզ անըսկիզբ

բըն հայր. յամենայն ժամ օրհնութիւն ի բարձունս։ Գովեմք ըզքեզ մաճծին ոտիւ. յամենայն ժամ գոհանութիւն ի բարձունս։ Բարեբանեմք ըզքեզ քեզ սուրբ հոգի. յամենայն ժամ փառք քեզ սուրբ աստուած։

Mrs. որր. Հեղմամբ արեան սրբոց վկայիցն հաշտեաց ընդ մեզ քրիստոս, եւ վրկեա յամենայն փորձութենէ։ Որք նահատակեցան վասն քո ի մահ. վերատուեալք յաղթեցին հշամանին. սոցին ապաչաւոք հաշ։ Որք մխոցան ի սերտութեանդ. եւ մատուցին զանձինս իւրեանց պատարագ քեզ եւ զեռուտիւն. սոցին աղա։

Mrs. մեկ. Փառաւորեալդ փառօք երկրպագութիւն սուրբ, փառաց արժանի

ար՛ամ ըզծընեալս ա՛ազանւն Ե՛կեղե-
ցի՛ն քո ժա՛ռանգս Թեառդ: Ա՛րեամբ
նախա՛ճաշըն բե՛րելոցդ, սո՛ղի՛ն քա՛-
բե՛խօսութեամբ վտա՛նգ ար: Ի՛ սըր-
տութեան քո՛մ բարե՛բանե՛մբ ը՛ղբեզ,
աղաչա՛նօք սո՛ըբ ա՛ստուածածնի՛ն,
վտա՛նգ:

Ղազ. Յա՛ստուածային ձայնէ դո՛ղմա-
նըն սարսե՛ցի՛ն դա՛ղալով կա՛րապե՛տըք
դըժոխոյն. և՝ մե՛ռեալն Ե՛կն արտա՛ք
ա՛նա՛պատակա՛ն: Կա՛ցեա՛լ ի դո՛ւրս ա՛յրի՛ն
և ձայնէր անդ ա՛րարո՛ղ բա՛րեաւո՛ւն ի՛
դերե՛զմանն. դանդա՛րձ Ե՛կ արտա՛ք ա՛-
նա՛: Ե՛լեա՛լ ի դերեզմանէ՛ն երի՛զապի՛նդ
պա՛տանո՛ջըն Յեսուէն. Հրամայեաց
լո՛ծանել և կենդանըն յա՛ֆիոեն՛ից:

Յար. ողր. Ի՛ջե՛ր յերկնից տէրդ ան-

տուծոյ ամպատեցեր զարտասուս. ան-
կանխմ առաջի քո. ողորմեաւ ինձ աս-
տուած: ի խաչին բեւեռեցար անտր-
ահ եւ ընդմարդն ի կապանաց մահու
արձակեցեր. եւ զիս ոչ անտես առ-
նես, որ մեղօքս եմ մեռեալ: Ծագու-
մըն հօր անմահոյց լուսոյն. որ ինքեր ի
գերեզմանն կենդանացուցեր զարթաս-
ցես քո. եւ զիս ոչ անտես առներ.
քանզի քեզ միայնոյ մեղայ:

Յար. ճև. Թագաւորին յաւիտենից
մատուսցուք զօրհներգութիւն որ ի
լուսէն մարմնացաւ. հանապատաց
զանչխանտս ի հանուս անապատնեցին.
փառք նմին այժմ եւ յաւիտեան:
Որ կամաւ համբեր մահու խաչի ա-
տչաճ բանն եւ եհեղ զարիւն իւր

անբիծ, ի վերկութիւն տիեզերացն. փառք նմա: Աստուածապէս յանձնեցեալ ի նորածիր իմ վիժէն լուսազարդեաց զեկեղեցի իւր սուրբ, ի փառս եւ ի գովեստ անուան իւրոյ. փառք նմա այժմ եւ:

Հոգ. Սարսափելի հոլմոյ նըման, ա֊հեղանդիչ սաստիկ հընչմամբ, երբեւէ֊ցար ի վերնատանն, հնոփիդ գաւնէն երկոտասան. որք աւ ի քէն մըկըտե֊ցան. գրպէս զնակի հրով մաքրեցան. մա՞քրեա ի մէնջ ըզմէգ մեղացդ, և ըզգեցո՛ ըզլոյս փառաց: Էկիր յերկիր անաուածաբար, գաւել զաշխարհս ինչանաբար, ընդ արդարութեան և՝ ընդ մեղաց, և՛ ընդ չարին գատաստա֊նաց. բացեր ըզգանձդ անհնութեանն,

պարզեաս եռո՛ւր որդւոց մարդկան. մա՛ք։ Ամէն ի սիրոյ զհերդ առաքեաց, հինքըն զանգամս իւր քեւ յօդեաց. զբկեզեցի՛ իւր զո՛ր հինեաց. եօթըն սեամբ քո՛ հաստատեաց. ապնաես ի նմա եզ զանաքեալն. եօթնեակ հնդհօ՛ք քո զարդարեաց. մա՛ք։

Ա.ծծ. Սո՛ւրբ ես աստուածածին մա՛րիամ, ցանկալի կուսից և պարծանք ազգի մարդկան, մայր և աղախին ճշմարտութեամբ։ Ա՛նկէզ մտեն և առաքեալն անխախտելի կուսութիւն. մայր։ Խորհուրդ կենաց և մայր կենդանութեան, և առաջին հրաւիրել ծագմանը. մայր և։

Խա՛չ. Ա՛յսօր խրնդրմ պատուական

վայտ խաչին աւանդեալն ի գողգո-
թա, ի ձեռն սատուածածնէր զբխոյին.
Եկայք հաւատացեալք երկրպագեա-
ցուք սատուածծնին սուրբ նշխարիս:
Ա՛յսօր լնծայէ գողգոթա ընզծածկեանն
ի յերկուի, վերաբերեալ անուշահոտ
խընկովք, ի ձեռն երանելւոյն յուդա-
յի. Եկայք հաւատացեալք երկրպագեա-
ցուք սատուածածնին սուրբ նշխարիս:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Ա՛յսօր ի ձեռն փրկչական սուրբ
խաչին կենդանարար պսակն ին մեռեալ.
Ե՛ղբարք սատանայ ըզկործանող իւր.
Եկ մեք քրիստոսի հաւատացեալք
երկրպագեա:

Այժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտենից ամէն։

Ա՛րժանաւորացդ քոց աղօթիւք ի-
շեա՛ ընդմեր տեղեակ եղեալ, յորժամ
գայցե՛ս անճա՛ռ վարձս հատուցանել
մարդկան ըստ գործս. եւ մեր նըշխա-
ճե՛լոյն հնարեա՛ դասիլ ընդ սո՛ւրբս
քո՛։

ՍԱՂՄՈՍ

Ալէլուիա, Ալէլուիա։

Ա՛ստուա՛ծ, յանուան քումմ կեցո զիս, և ի զօրութեան քումմ իրաւ արա ինձ։

Ա՛ստուած, լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ։

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, եւ հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, եւ ոչ համարեցան զքեզ Ա՛ստուած առաջի իւրեանց։

Անա Աստուած օգնական իմ, և Տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեա զնոսա։

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ, խոստովան եղէց անուան քում, Տէր, զի բարի է։

Ցամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և ի թշնամիս իմ եւթես ակն իմ։

ԱԽԱԳ ԿՈՂՄ

ԲԿ.

Քեզ վայելէ ամառուած օրհնե-
լի՛ն որ յանմատոյց ամ֊
ուռ անմահիդ
փառաբանիս ի բարձունս, ըզնըմ֊
ջեաթըն յանուն քո ընկալ յերկնայի֊
ն քո սո՛ւրբ առաքեալդ. որ վասն՝ յոգ եմ
մարդասէր: Որ ունիս իշխանութի՛ւն
մահու և կենաց, յիշեա՛ զհոգիս նըն֊
չեցելոց մերոց, և հանգո ընդ սո֊րբեա
ց քո ի խորան քում սիրոյդ. որ վա֊
ս՛ն՝ յոգ: Որ յանմեռնի՛ես օրհնեա՛լ
ես. արժա՛նի՞ արա ըզծառայս քո վճ֊
րեալն նորոգմանն, ի լնել ըզձայն աս֊

տուածոյին վիճակն. ընդ առաջ ելանել քաց վիճառողի. որ միայն ինդ։

Թաղաւորի խաղաղութեան որ քանզգրոնութեամբ խնամեաս զքո գարտուածս. միշեա տէր զՀոգիս նընջեցելոցն ընդ սնարքս քո, եւ գաւառութեա՛ի ընդ հանուր յարեղերութենէ. լուսաւորեա տէր զՀոգիս։ Ի սաճառի քում սրբոց լեան մնառութեամբ քեզ պատասխանս արտասուալից. պայծառացո տէր զՀոգիս նընջեցելոցն։

Ի՛ գիշերոյ կանխեա՛ սաղմոսիւք և՛ արտասուօք Հայցեմք ի քէն քրիստոս. միշեա՛ զնընջեցեալսն խոստովանութեամբ

քն, և՛ հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո: Ո՛ր յանմարմնոց վերծնիս, առ քեզ կարդա՛մբ քրիստոնեա. ասէ:

Առաք. կիր. Ո՛ր պատուիրան ճշմարտութեան ա՛ստուածային ընկերեցեր մեզ քրիստո՛ս, զի՞ սուտս. անսայթմա՛ն ժամանակաւ՝ ա՛ղօթել միշտ առ մատուած հոգւո՛վ եւ մտօք: Ո՛ր ընդեան քո օրհնից հա՛տանել զառաքեալսն զործով մե՛զ օրի՛նակ. հա՛նել ըզգիշերն ի գործ յաղօթան առաւո՛տ, զի՞ զերծցուք բնութեամբ մերով տնօրի՛նհամբար, որո՛մ կըտկնի ծո՛ւնր ամե՛նայն: Վա՛նան որոյ եմ ա՛ռաք պատգամեցո՛ւք առ քե՛զ քրիստո՛ս. հնտրեա՛ մեզ յամենայն ժամ լինել քեզ յանդիմա՛նութիւն, մանրո՛ւր աղօթիւք լսատ անամա՛ռնացն որ յերկինս: Ո՛գւոյն օրհնեա մատ-

ուածածնին անանպական քո՞մ ձլ՞նո՞ զին, զլմանալի՛ աչա՛ սրտից մե՛ր՞ց բացե՛ս ողո՛րմութեամբ հայի՛լ ի լո՛՞յս քո՛ քրիստոս։

Ա.պօ. ողր. Յանեանցն ժամ աղաչանք իմ այս են. ի մեղաց իմոց սո՞ր ա՛ս զին տէր։ Յանցանաց իմոց զանհնո՛ր սիրտ սիրտ իմ. աղաչեմ զքե՛զ թո՛ղ ինձ տէր։ Ա՛րտասուաց իմոց մի լո՛ւեր տէր. զի պանդո՛խտ եմ ես յանցա՛որ երկրի։

Ա.պօ. ողր. Ո՛ղո՛րմեա՛ ինձ ա՛ստուած իմ ո՛ղո՛՞րմեա՛ ինձ. զի անպատասխանի եմ յանեանցի՛ թո՛ղ ինձ տէր։ Ձանազատո՛ւթիւք քո՛ ո՛ւղիղ են, ես միայն մնո՛ցեա՛յ, դարձո՛ զին և՛ ո՛ղո՛րմեա ինձ ա՛ստուած։ Գատաստանո՛ւք քո՛ ա՛րդար են,

Ես միայն եմ մեղսացեալ. քանեա՞ զիս և՛ ողորմեա՛ ինձ աստուա՛ծ։

Ասպ. տր. *Միաբանո՛ւթեամբ տո՛ւք փառս ի բարձունս Հա՛յրն ամենայնի։ Զի նա փա՛ռօք է փառաւորեա՛լ ի յերկինս և ի յերկրի։ Հնա՛ս՝ երթեա՛ ասէր զանձինս մեր, լո՛ւսաւորե՛ մեզ տիեզերա՛ց։*

Ասպ. տր. *Յորժա՛մ գայցես բանձո՛վ հրեշտաւո՛ք ասէր ի գա՛ւառն երկիր։ Յայնժա՛մ շարժին զօրո՛ւթիւնք երկնից ասէր ի յահէ քո՛ւմմէ։ Ե՛ւ յայնմ աւուր լեր իմ օգնակա՛ն ասէր իմ և ա՛ստուա՛ծ իմ։*

Մրս. ողր. *Ե՛կեա՛ եմք ի տեղի վըկայիցն. և աղաչեմք ըզքե՛զ աստուա՛ծ*

ողորմեա՛։ Զաղաչանս մեր մի՛ անտես առնել բարեխնամութեամբ սրբոց քոց, և՛ ողոր։ Փրկեա զմեզ յարենէ և ի նեղչաց մերոց, բարե։

Mrs. մցկ. Ի՝ վասն սպարծեցին մանկանց և՛ հանք սիրեցեալք ի տեառնէ, որք արժանի եղեն առնուլ զհայրական ըզպարգեւն։ Որք ըզառանձինս և՛ ըզմահ վասն անուա՛ն տեառըն յանձն առին և՝ արժանի։ Ե՛ զօրութեամբ տուր ի դառնէ տղոցդ եղբա՛ն յաղթող ի պատերազմի. և արժանի եղեն առնուլ ի հօրըզպարգեւն։

Զաք. Խմա՛ստն կոտանքըն պատրաստեալ ի՛ր լա՛տեսցն, եւին ընդ ա՛ռաջ երկնաւոր փեսային վառեա՛լ լամպարօքն։ Ի՛սկ յիմարքն կոտեցն զե-

նայնացեմք ի յի՛ւղն, ա՛նպատրաստ գըտա՛ն գամբատեա՛ն վեմին հիջե՛ալ լա՛ւ։ Վա՛ն ո՛ւր եւ ա՛ր պատրաստեցո՛ւք իւղ հո՛գե՛ւոյ, զի մըտցո՛ւք ի յաւա՛տ՝ա՛ս անմա՛հ վեմին վա՛ռեա՛լ լա՛պտերօք։

Յար. ողր. Իջե՛ր ա՛ր և՛ մո՛ւրճանցա՛ր ի խուսէն. և՛ զհոգեզէ՛ն բընո՛ւթի՛ւն հա՛ա՛ռեցեր ի մեզ։ Ելե՛ր ա՛ր բե՛ւեռ ոեցա՛ր ի խաչն. ըզմեռանի՛լ յանձն ա՛ռեր կե՛նդա՛նաւո՛ր մե՛ռելոց։ Ե՛դա՛ր ա՛ր ի՛նքնա՛ւր ի վիմի. և մատնեա՛ւ կընքեցա՛ր գա՛նձըդ կենաց աշխարհի։ Յարեա՛ր ա՛ր աւե՛րեցեա՛ր ըզդըժոխս. ի յերկի՛նս համբա՛ր եա՛ր ընդ աջ մե՛ծ հօր նմա՛ր։

Յար. ճշ. Օ՛րհնո՛ւթի՛ւն ի բարձո՛ւս

անօրինեցեալն ի կուսէն Թագաւորին
մերոյ. ամէնսուրբ։ Օրհնու-
թիւն ի բարձունս անապատելի եւ
հանապա՛տ ի յուսոյն մերոյ. ամէն։ Օրհ-
նութիւն ի բարձունս անբաժանելի
եւ միանակա՛ն սուրբ երրորդու-
թեան. ամէն։

Հոգ. Ա՛յսօր երկնայինքն ուրախա-
ցան ընդ երկրաւորացս նորոգմանն.
քանզի նորոգողն էից հնոցին էջ ի
սուրբ վերնատունն. որով նորոգեցա՛ն
դասք ամենայնցն։ Ա՛յսօր հոգանիւ-
թեայ բնութիւնս ցընծայ ընդ հօր
հաշտութեան. քանզի որ երբարձ զհո-
գին ի մարդկանէ մարմին եղելոյ,
դարձեալ վերընտրի՛ն լզնոյն պարգե-
ւէ։ Ա՛յսօր մանկունք երկեղեցւոյ ած-

նեն ցընծութեամբ զգաստատ տուրք հոգւոյն, որով զարդարեցան ի զգեստս լուսափայլս եւ զերծացան ի զգենուլիս գեն ընդ սրովէ՛ն զերկնեղէնն։

Ա.ծԺ. Ըզքեզ աստուածածնին որ վերծնիր ի զծրաց հրեշտակաց, սքզբ մանկան կենդանեաց մեծացուցանեմք։ Ըզքեզ բնակ հրեղէն աստուածնեմբ։ Ըզքեզ բնակ հրեղէն աստուածածնեմբ։ Ըզքեզ մայր էմմանուէլի, մարգարէին յառաջ գուշակեաց, սքզբ մանկան։

Ասաղ. Ձառաքգայեր փառաց հօր որպէս վառօդն, որ ընդոստ անվաւրակաւ մնալով պարապրեալ, այսօր ի ձա՛ռ վառօք փայլեցեր։ Որ անտես սրովէից անհա՛ս ի վեր քան ընդեան,

ձանաչի կեսպին պարտաճանկեաւ ըզ-
լոյսէ անբաժանելը, այսօր ի Քաջե՛ր
վառօք վայլեցեալ։

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։

Ո՛ր հրեղինացն անմերձենալի հնա-
ւասուածութեանդ, ի հոգեղէնս խո-
նարհեալ լոյսդ արիականն, այսօր ի
Քաջե՛ր վառօք վայլեցեր։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ո՛ր մարմնացեալ վանըն մեր. սրբա-
նանօք աստուածածնին քրիստոս, ի-
նչո՞ւ զնկնեցեալսն ի սուրբ անուն-
քդ, եւ հանդի՛ր զհոգիս նոցա ընդ
սուրբսդ։

ՍԱՂՄՈՍ

Ալէլուիա, Ալէլուիա:

Աստուած, ողորմեա՛ մեզ և օրհնեա՛ զմեզ, երեւեցո՛ զերեսս քո ի մեզ և ողորմեա՛ մեզ:

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո, յազինս ամենայն զփրկութիւնս քո:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք, Աստուա՛ծ, խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամենայն:

Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք, զի դու դատես զժողովուրդս ուղղութեամբ, և ազգաց երկրի դու առաջնորդես:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք, Աստուա՛ծ, գոհասցին զքեզ ժողովուրդք ամենայն:

Երկիր ետ զպտուղ իւր, եւ օրհնեաց զմեզ Աստուած Աստուած մեր:

Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ, և ի նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի:

ԵՐՐՈՐԴ ՁԱՅՆ

Գ Ձ.

Ի՛ ձայն մեծի զուարճանքն և ի տըն-
չումըն հրաշալի փողքն, ուր հոգա-
ցեալ մարմինըք մարդկան նորոգին,
յայնմ աւուր ահեղին Յիշեա՛ տէր
և ըզմեզ ըմընչնջեցեալսն, ես հանգո՛
ընդ սո՛ւրբըս քո՛: Յորժամ նըշան տէ-
րունեան ճառագայթիւք փայլի, եւ
թանգաւորըդ թագաւորաց փառօք
ահեանի. յայնմ աւուր ահեղին Յի-
շեա՛ տէր: Յորժամ աւետան դասանա-
տանքն դընդի, և դըպրո՛թիւնըք հրա-
հրոցըն բանին. յայնմ աւուր ահեղին
Յիշեա՛ տէր:

Ո՛ր Երկայնամիտ եմ ասէր, քանզի և անոխակալ հանդէ՛ զհոգիս քոց ծառայից. զի մի զարձցի տնանկ առնել զանձն ինձեքեան յանհնարն ահեղ պատեհին: Զմիշտատակ հրաժարելոյն ի հաճոյս քեզ ընկալեալ. եւ զտխրութիւն զկնի՝ն և զաթարտհամութիւն. զի մի: Ի խորան քոյ մի՛ բոզաց հանդուցանել ընդծառայս քո՛, եւ զհոգիս նոցա՛ զաւետացեալ ընդ սրբութիւն, զի մի:

Ո՛ր խոնարհեցար մեծութենէդ քո՛ հնազանդ, և անեղ մարմնի՝ն ի սրբոյ կո՛ւսէն. յիշեա՛ ընդնջե՛ցեալսըն մեր յոյժ՛ զայրեա անձա՛ւ փառօք զի զհոգ եա տկարա՛ւ ի սմենայն եղկել: Ո՛ր ձեռիս խնամանութիւն մահուա՛ն եւ կենաց,

Եւ խանձիւըդ .քո լուծեր զերկնէից
մահտ. ԻՀ։

Առաջ. կիր. *Ո՛ր ատաղեր զծառայեանդ զնամանաւեացն աշխարհ վերին, եւ ի նմա հաստատեցեր տընաճն ըզպետս հրեղինայց. օրհնե՛մք զանհասանելի զծառայիհետ։ Ո՛ր սիրակէս մեծա- տոհտ տեսեալ երկրորդ աշխարհ զգաստի. եւ ի գրախտն ար յաղեհի տընաճա եղեալ զմարդն աւտաջին. օրհ- նե՛մք։ Ո՛ր հինեցեր բանտրատոյն զե- կեղեցի քո խորհրդոտեանդ. եւ ի տուն հանդերձ տընաճա զքարոզ բանին ճըշ- մարտութեան. օրհնե՛մք։ Անոանել- ոյն տաղաւար բանձոյ հիցըս բարձո- ղին. ո՛ր ծընաւ զաստուած մարմնով զանմարմնաբար ծընոնդըն Տծր. բա-*

թեխասեր վանքն մեր ամառաձմնի մարիամ։

Ա.պօ. ողր. *Զէ՛րծո զիս յոխտգայթէ ուսո՛զին էւ յամենայն վտանգից ա՛ղե՛ցո էւ ողո՛ր լեւ։ Յան՛նեըեւոյթ թլշնամուն էւ ի գա՛ղտնի նեռից բանսարկուին պա՛հեա էւ ողո՛ր լեւ։ Փլ՛րկեա զիս ի յանցա՛նաց մեղաց ի՛մ ից, էւ նորոգեա զիս հոգւով զի՛ս տո՛ւ էլեան էւ ողո՛ր ։*

Ա.պօ. ողր. *Ծռնվ մե՛ղաց իմոյ զիս ա՛լէ կոծէ. ո՛ր ե՛ս նա՛ւ ա՛պե՛տ բարի, հնո՛ւեա՛ իմձ նաւ ա՛հանգիստ հա՛յր ամե՛նակա՛լ։ Խո՛րէք պատրանաց զի՛ս կորուսանե՛ն. այլ դո՛ւ նա՛ւ ա՛պե՛տ բարի, հնո՛ւեա՛ իմձ։ Ո՛ւ մի՛այն իշխա՛նե՛ ես թո՛ղու՛լ մեղս. ե՛ւ ե՛ս անգա՛ւեմ ըզ-*

քեզ. տէր Թող ինձ ըզմեղս իմ հայր
ամենակալ։

Ասպ. տր. Ըզհայրն երկնաւոր օրհ-
նեցէք ընդ հրեշտակս, որ միայն է՝
Թագաւոր փառաց։ Զորդին միածին
գոհանալով բարեբանեցէք, որ եկն
ես փրկեաց ըզմեզ։ Զմխիթարիչն
սուրբ զհոգին ամենայն հունէք բա-
րեբանեցէք, որ լուսաւորեացն ըզմեզ։

Ասպ. տր. Օրհնեմք ըզքեզ անընկիզեալ
սատուած ընդ հրեշտակս քո և յե-
կիղեղ։ Զօրհանութիւնդ
զմիայն օրհնեաղ Թագաւորդ. զի դու
միայն ես փառաւորեալ տէր յարա-
րածոց քոց։ Ըստ սրժանիկ սըրբու-
Թեան քում հայեցարդ քեզ վայելէ
օրհնութիւն, զի դու միայն ես փա-
ռաւորեալ. փառք քեզ սատուած։

Mrs. որր. Ո՛րք ի մարմնի զանմարմնաւ-
կանացըն բերել սրտմտիւն Հաւա-
տոյ, պատերազմեցաւն ընդ էմ ընչ-
նամանն քո՛ ճշմարիտ վկայքն. բա-
րեխոսանեամբ սուրբ քրիստոսն ո-
գոմեաւ մեզ: Ո՛րք զնուպտնալիս բա-
նտոյց մահուանէ սրոյ և հրոյ հան-
բերեալ եամբ յանձն առին. յաղթե-
ցին աւանդեցաւ քո՛ ճշմարիտ վկա-
կայքն. բարեխոսանեամբ: Ո՛րք ի զօրաց երկրաւո-
րաց զինեալ քեզ երկնաւոր թա-
գաւորիդ. պատերազմեցաւն ընդ հրեշ-
տակս ի յերկինսըս քո՛ ճշմարիտ վը-
կայքն. բարեխոսանեամբ:

Mrs. մճկ. Ո՛յսօր յիշատակ սրբոց
մարտիրոսաց. մանկունքըդ սուրբ եկե-
ղեցւոյ ընդ զօրս երկնից սո՛ւրբ օրհ-

նեմիա ի բարձունքս սուրբ երու-
դաղեմեան: Այսօր ճրագնուիեամբ
ընդոց մարտիրոսաց զուարճանան
բանակք անմարմնոցն, եկեղեցիք ըն-
բեղոց. սուք օրհ: Այսօր հնոտեցեան
մեզ քարոզք եւ վկայք ի խաւարէ
կառապչութեան եւ յանաստուա-
ծութեան, ածեալ ի լոյս գաղթեցելն
արարածս. սուք:

Դաղ. Անիկա՛ղ էղեցա ձրակ զմեծ,
այսօր անձամբ խոնարհութեամբ ի
վերնատունէն խորհրդոյ ընդեաս ծա-
ռայի ընթանալ յանձն առեր. օրհ-
նե՛ալ գե՛կեալդ ի համաւո՛ր էարչա-
րանս: Արժա՛ն երկրպագելն զոր
հրեշտակաց խոնարհեցա՛ր ի լուանալ
զձառս հոգեկեն, բնա՛ժըշկել ածքօք ըն-

գայլասպանին նախահօրն. բնիկ ըշխեա՛ց
գհոգւոյ իմոյ գհիւանդութիւն: Որ ի
խոհրդոցդ իւրում ակնարկեցոյց
բաշխեցեր աշակերտացն ըզմանրմինդ
քն, նուագելոյ ըզմահացեալն ի ճաշ
ամանէ. հայր ըդս այսմ ընկալ ընդ
ունդ միոյն մարդասէր:

Յար. որ. Յանկնոյնի բանդ մոգիմ
աստուած. նայեա՛ յիս գթութեամբ
եւ խնայեա՛. զի դո՛ւ միայն ես մարդ
դասէր: Եւ խաչելոյդ քո կենարարին
պահեա՛ եւ յարութեանդ քո վըս
կեա՛ և ապրեցո՛. զի: Եւ ի միւսան
գամ ի գալստեան քո տէր, վերնատնի
զիս նորոգեա՛ և ապրացո՛. զի դո՛ւ:

Յար. ճւ. Զմաղաւորն ընդ քրիստոս
օրհնութեամբ երգով բարեբանեցէք

ամէնայն երկիր: Աւրաւղէն ելիցի՝ և երկիր մառնացո՛ք երգով գնդաթա- նովքին ամէնայն երկիր: Ելրիդոս թեանն եւ մի՛ աստուածոմթեանն մառնացո՛ք պատիւ երկրպագու- թիւն յաւիտեանս, ամէն:

Հոգ. Ո՛ր հանապազդ ես հօր և որդ- ւոյ, անճառաբար բնակուածի ի միշտ էիդն. աշխոյժ բնութեցեր զուր կենդա- նի յերուսաղէմ. հոգի՛ ս աստուծոյ ո- ւրո՛ւմեաւ: Ո՛ր ապրարձակից ես հօր և որդւոյ, որով կենդանանաձնեա՛ք իւր սրտրուածք. աշխոյժ ոգիս աստուծոյ ձնանիս ի ջուրց. հոգի՛ ս: Ո՛ր փառակից ես հօր և որդւոյ, եւ բնակես ըզիւր աստուածոյ. աշխոյժ խորանդէտս իմաս- ուից զիմարս աշխարհի արարեր. հոգի՛ ս:

Ս.ծծ. Ա՛ստուածածնին երկնային դռնեան աստուածային ճանիւն ամեն. ասպանէլ հրեշտային. ուրախ լեր բեր. կուսածին աչեր ընդ քեզ: Ի՛ քեմպեխա բանալեաւ ընդ հօր անանականաբար բնական հաճեցաւ ի քում յղութիւնի. ուրախ: Որ բնակեցեալն սրտիդ քում Քանանակեաց պահիւր, այսօր ի մէջ մաղթելոյն ի գիրկըս հոգեղինի յայտնեան. ուրախ:

Խաչ. Փայտ կենաց որ վտխանակ մահ հացոյ պտղոյն ընդբիստոյս պտղաբերեցեր. պանրնապետ պահեա զհօտս հաւատացելոց: Քեզ բացաւ մեզ ճանապարհ ծառոյն կենաց ի սրսխեա-ւանակ պահպանելեն. պանրն:

փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։

Քեզ ակամաւեցաւ նախահայրն ի ճա-
շակմանէ պտղոյն. եւ քեզ երկրպա-
գեն ամենայն հրեշտակք. պարտի-
պեառն պահեա։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ի նմանէ քո յաւետեմ գոհասիրտ ա-
ղեղ. անպչանօք սուրբ ածուածնէն
մշեաւ ըզնըկեցեալն մեր, յորժամ
պայցեա անձամբ փրկօքդ. քանզի քո են
փառաւորութիւնդ յաւիտեանս ամէն։

ՍԱՂՄՈՍ

Ալէլուիա, Ալէլուիա։

Հաճեցար, Տէր, ընդ երկիր քո, և դար-
ձուցեր զգերութիւն Յակոբայ։

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո,
և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա։

Լուեցուեր զամենայն սրտմտութիւնս քո, և դարձար ի բարկութենէ սրտմտութեան քո։

Դարձ առ մեզ, Աստուած փրկիչ մեր, և դարձո զսրտմտութիւն քո ի մէնջ։

Մի՛ յաւիտեան բարկանար մեզ, Տէր, և մի՛ ձգեր զբարկութիւն քո ազգէ մինչեւ յազգ։

Աստուա՛ծ, դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ, և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ի քեզ։

Յո՛յց մեզ, Տէր, զողորմութիւնս քո, և զփրկութիւնս քո տո՛ւր մեզ։

Լուաք զի՛նչ խօսի Տէր Աստուած մեր. խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ առ սուրբս իւր, և առ այնոսիկ՝ որք դարձեալ են առ՝նա սրտիւք։

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւն նորա, բնակիլ փառաց նորա յերկրի մերում։

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պատահեսցին, արդարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեսցին։

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսցաւ, արդարութիւն յերկնից երեւեցաւ։

Տէր տացէ զքաղցրութիւն և երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր. արդարութիւն առաջի նորա գնացէ. դիցէ ի ճանապարհի զգնացս իւր։

ՎԱՌ ՋԱՅՆ

ԳԿ.

Լայն ի լուսոյ զմեզ լնուսաւորեաւ, այլ վտանգաւք հօր հանդերձեալ եմ գալ ի դառել զերկին. արժանաւորեաւ եմ ըզմեր ընդունելեան անձառ խոնամանոյ քոյ ընդ սուրբս քո: Հօր եմ հոգւոյ համագոյակից, ի սիեզերաց կան աՀեզ առեանն արժաւ: Երկնի եմ երկրի արդար դառաւոն, յորժամ հաստատեցան ընտ գործոց իւրոյ անքակտելոյն, արժանաւորեաւ եմ ըզմեր:

Որ ապարիզ ես հրեղինայ եմ հոգեհնայ. և մըտընջենաւոր փառաբանիս ի բանաւոր պաշտօնեից. ի

քէն հայցեմ՝ զի մեք թողութիւն ընդ-
հեա՛ ընծայեցից մեզ։ Ո՛ւր ի յերկար
երթեւեցար եւ ընդ մարդկան բնա-
կեցար. և զանմահութիւն պարգեւե-
ցեր մեզ մահացելոցս. ի քէն։ Յո՛ր-
ժամ նըստիս յաթոռ փառացդ պա՛տ-
ուական իշխանութեամբ, եւ փառա-
տրեա՛ պո՛ւ ի քէն փա՛ռօք ըզպիտոյ ա-
րեան քո՛ սէր. ի քէն։

Ո՛ւ պա՛նեա՛ւ քո՛ մարդա՛ սէրս՝ ա-
ւետ գըլխացա՛ր յարգըս մարդկան, ձը-
նա՛ւ ի կո՛ւսէն. ըզծնեա՛ւ սո՛ւրբ
աւազանա՛ն ընծայեցա՛ւ մեր ընդ
սո՛ւրբըս քո՛՝ հանդի՛՝ ճաշակա՛ւ յա-
խտեմնից։ Ո՛ւ ի վերայ խաչին զե-
նա՛ւ սրտիկս գառն, եւ զմարմին եւ
զարիւնդ քո՛ քաշեցեր ի փրկու-

ԼՔՒ ԵՒ ԱՀԱՏԱՐՀԻ. ԶՏՈՂՈՊԵԱՑ ՎԱՅՐԱԿԻՑ ԶՔՈ ԵՒ ԱՐԵԱՒ, ԼՈՂԱՑՆԵՑԵԱՆԼ ԱՐՆ։

Ա.պօ. կիր. Օ՛ՐՀՆԵՄՔ ՔՂՔԵԶ ԱՆՔՍԿԻՉ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՅՐ ՆՈՒԴՈՒՅԴ ՄԻԱԾՆԻ, ԶՈՐ ԱՒԱՐՔԵՑԵՐ Ի ԴԱՐՁՈՒՄՆ ՄՂՐԵԱԼ ՆՀԱՏԻՆ. ԴԱՐՁ՛՝՝ ԵԸ ԶՄԵԶ Ի ՄԵՂԱՑ ՊԵՏԻ ԵՍ ՔՈ ՀԱՐՀԱՐԱՆՈՔ։ ԳՈՒԼԵՄՔ ՔՂՔԵԶ ԲԱՆ ԵԸ ԼԱՅ ՈՐ ԶՄԻՐԱԿԱՆ ՔՈ ԱՊԱՏԱԿԵՐ ԼՈՒԱԼ ՃՐԱԳԻ ՔՈ ԳՔՈԵԱԼ ՎԵՐԱՆԿԱՆԵՑԵՐ. ԿԱՆԳՆԵԱ՛՝՝ ԶԱՆԿԵԱԼՔՆ ՄԵՂՕՔ ՔՈՒՆ ՍՈՒՏ ՀԱՐՀԱՐԱՆՔ։ ԲԱՐԵԲԱՆԵՄՔ ԳԻԱՒԱՒԿԱՑԵՑԻ ՀՕՐ ԶՀՈ ԳԻԴ ՃՔՀՄԱՐՄԻՈ. ՈՐ ՆՈՐՈԳԵՑԵՐ ԸՆԴՀԱՆԱՑԵԱԼՔՆ ՄԵՂՕՔ ՀՐՆՈՅՆ ԱՂԱՄԱՅ. ՆՈՐՈԳԵԱ՛՝՝ ԵԸ ԶՄԵԶ Ի ՄԵՂԱՑ ՆՈՐՈԳՈՒԱԾ ԹԵԱՄՔ ՔՈ ՀՆՈՒՀԱՀ։ Ո՛ՐԱՀԱՅԿԻՐ

բարձրեցոյն հուսահատել զծրումեանմբ, եւ բնակարան տուրբ հոգւոյն ուրմ ծընար զաւնն աստուած. բարե՞խօ սեա վանչն մեր աստուածածին մա՞ րիամ։

Ասպ. ողր. Քրիստոս ասաբուած ամա՞ տուծոց. ողորմեա։ Անօրէնո՞ թեամբ ի մեզ եկնեաց զին մայր իմ. աղաչեմ փըրկիչ. ողորմեա։ Վիրաւորեալ մեզօք անկանիմ առ քեզ փըրկիչ. մի անտես առներ. ողորմ։

Ասպ. ողր. Մաքսաւորն հառաչանօք ի տանճարին էառ ըզքաւութիւն. նո՞ վին ձայնիւն և ես գո՛չեմ. ողորմեա ինձ ամաբուած։ Անզգամն ազազակէր ի խաչին, յիշեաւ զին տէր. նովին։ Անառակ որդին ապերանօք անաչէր

ըզքեզ, հայր մեղայ յերկինս և առաջի
քո. նոյնպէս:

Mrs. որդ. Եայեա՛ ի մեզ եւ ողորմեա
մեզ քրիստոս, որ ունիս բազում գըթ
թութիւն: Որ հայրդ ես ողբոց եւ
դառնա՛ստ այրեաց քրիստոս, որ ունիս:
Որ պըտակիչդ ես սըրբոց, լո՛ր և մեզ
աղօթիւք սոցա՛ քրիստոս, որ ունի՛ս:

Mrs. մնկ. Ըն՛դ զընա՛րթուն երկնից
օրհնեցե՛ա՛ք զքրիստոս թագաւորն:
Ընդ դա՛ս երանելի սըրբոցըն գո՛վե-
ցե՛ա՛ք յօրհնութիւն ի նո՛ր զքրիս-
տո՛ս թագաւորն: Զքրիստո՛ս թագա՛-
ւորըն բարեբա՛նեցե՛ա՛ք, զի ողորմեա-
ցի՛ բարեխնա՛թեամբ սըրբոցն:

Վազ. Շնո՛րհեա՛ մեզ տէր ընդ աղ-

քանաց օրինակին զազարս ժուժկա-
լութիւն. զի կամաւոր անբաժա-
մեամբ արբշռութեանդ երկնից ընդ
նմին լիցուք արժանի. լուր մեզ եւ
ողորմեա քրիստոս աստուած: Ո՛ր փր-
խանակ հացին կարօտութեան զհացն
անմահութեան նրա՛ շնորհեցեր. եւ
ընդ մեծասանն անպիղծութեան ի
գոգն աբրահամ ընկալար. լու-
ր: Խոնարհութեա՛ զաչըս սրտից
ասանալ մեզ ողորմութեամբ ի քէն
ոչը զողորմութիւն. զի մի ընդ մե-
ծասանըն հայցեացո՛ք ի բոց հնոցին
ծարաւել մատին չունր ի զովացու՛մն. լու՛ր
մեզ և ողորմեա՛ քրիստոս աստուած:

Յար. ողր. Ո՛ր տրտմանհաճո՛ւդ քո՛
չարչարանօք խաչին ազատեցեր ըզ-

մարդն ի ամբառնալոյ փայտին եւ ի մեղսաճաշակ պտղոյն. քրիստոս անտրտունջ եւ մեզ ողորմեաւ: Որ մանկտանդ քո կենդանի եւ մեռեալ թեամբ ըզքեզ յերկրի նորոգեցեր գայթեալ գաշխարհս եւ զհնոյացեալ բնութիւնս. քրիստոս: Որ երբեքօրեայ յարութեամբ քո եւ համբառնալովդ յերկինս զերծեր զմարդն ան կենացդ փայտեան եւ յանմահական ճաշակն. քրիստոս:

Յար. ճա. Լուսոյ ամառաձորեցեր զքեզ քո քրիստոնս լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի՛՛. պահեա զայս անշուք յանխոտեան: Տնկեա այսօր երջանկեմ հանդունեալոց բազմութեամբ զնաւակատեան սուրբ եկեղեցւո՛՛յ. պահեա:

բացան զրո՞նըք հաւատոյ նո՛ր սիոն-
ն՛ ընդունել զանուն վեճոյդ յատա-
պաստ. բայխէ զմանումն քո ես զա-
ս՛՛՛ն. պահեա՛։

Հոգ. Զանըսկըզբնաբար բնդհուծն ի
հօրէ զհոգին ճշմարիտ. որ հընչմամբ
ձայնի էջ ի վերնատո՛ն այսօր նըմա՛ն
սաստիկ հողմոյ. զոր փառա՛որեմք
հոգե՛որ երգով։ Զհամագոյակիցըն
հօր ես ա՛րդ՛ոյ զաւրհո՛ղըն հնո՛ւհայց.
ո՛ր ի հրե՛ղէն լե՛զուս բաժանեալ զա՛նն
ընտրեմեան լեզուաց հնո՛ւեաց
սո՛ւրբ ա՛ստ՛ղեցն. զո՛ր փա՛։ Զաղբի՛ւրն
խմաստութեան ըզկատա՛րեալն անձ-
նա՛որութեամբ. ո՛ր խո՛սեցաւ յօրէնս
և ի մարգա՛րէ՛ս և յա՛ւետարանս. զո՛ր
փառա՛որեմք։

Ա.ԺԺ. Ջաւտաւածածխ֍ան եւ զմ֍շայկոյան անդադար օրհնեցուք. քանզի ծագեաց մեզ լոյս ճշմարտութեան, եւ փրկիչ հին աւձաւնց մերոց: Խնդա եւ ուրախ լեր անհայրանալեալ մայր. քանզի որ ի քէն ծնաւ մեզ զ աւտրւած ի փրկութիւն աւձաւնց մերոց: Գանձ անսպառ պահան գլուտար սուրբ աստուածածխ֍ն. բարեխաւսեա քրիստոսի աստուծոյ մե֍ս֍յ, կեցուցանել զաւձիւնս մեր:

Խաչ. Յաղթող եւ զնող օրհնութիւն միշտ ի բարձնա ճրպեցուք Թա֍ գա֍ւորին քրիստոսի հաւատացեալ ժողովուրդք: Ով եկն ի լուսաւորել զնտարեալ սուրբ զեկեղեցի. եւ պճ֍ս֍ սակեաց սուրբ խաչիւն նրամ լզփառս ճրպեցուք:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։

Ա՛յսօր ես մեք ուծնեա՛ցուք զնաւա՛կ
կաղնիս սո՛ւրբ խաչին. ես վը՛ռ՛ւիկն
կո՛ղին մանուածուք փառք ես պատիւ
յա՛խտեան։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ո՛ր լսատ նըմանո՛ւթեան մա՛հու քո՛
տ՛նկամի՛ց սրտերը, ես էրկնից ար-
քայո՛ւթեանըդ ժառանգորդ լինե՛լ
խոստացար. պահանո՛ւեա՛ զի-
լսատեան քո՛ ոչ՛ ըմնընջեցեալըն մեր
ընդ սո՛ւրբս քո՛։ Տա՛նդ մա՛ւտար
յաւիտե՛նից։

ՍԱՂՄՈՍ

Ալէլուիա, Ալէլուիա:

Տէր, լո՛ւր աղօթից իմոց, աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ, և մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն:

Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո՛ առ ես զունկն քո, յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լո՛ւր ինձ:

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ, և ոսկերք իմ որպէս խոհիւ չորացան:

Հարայ ես որպէս խոտ և ցամաքեցաւ սիրտ իմ, մոռացայ ուտել զհաց իմ ի ձայնէ հեծութեան իմոյ:

Կցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ, նմանեցայ ես հաւալըտան անապատի:

Եղէ ես որպէս բու յաւերակի, տքնեցայ և եղէ ես որպէս ճնճղուկ միայն ի տանիս:

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհնապազ, և գովիչք իմ ինձ երդնուին:

Զմոխիր որպէս զհաց կերի, և զըմպելին իմ արտասուօք խառնեցի:

Յերեսաց բարկութեան սրտմտութեան քո, զի դու բարձրացուցեր և խոնարհեցուցեր զիս։

Ծուրք իմ որպէս հովանի անցին, և ես որպէս խոտ ցամաքեցայ։

Դու, Տէր, յաւիտեան կաս, և յիշատակ քո ազգէ մինչեւ յազգ։

Դու յարուցեալ զթասցիս ի վերայ Սիոնի, ժամանակ զթալոյ նորա հասեալ է ժամ։

ՉՈՐՐՈՐԴ ՉԱՅՆ

ԴՉ.

Քանզի զքեզ ծրհնեն իշխանութ-
թիւնք երկնից, մանաւանդ փառաց
անեղականդ ամենակարող. մոդ ըզմե-
զաս մեր նընջեցեալսն. և հանգո՛ ի խո-
րանի քում ի յաւիտեանն ի հան-
գըստեան: Որ ի նախնումն ըզմարգա-
րէն մովսէս լուսաւորեցեր աստուա-
ծայինն փառօք ոեսլեամբ աստուա-
ծութեանդըզ քո. լուսաւորեա՛ եւ ըզ-
մեր ըզնընջեցեալսն, և հանգո՛ ի խո:
Քարեխօսութեամբ սուրբ աստուա՛-
ծածնի ծընողի և մօր քո յիշեա՛ զգինա
արեան քո սէր, եւ գաստուրեա՛ յե-

բանաբէտ յանդիմանեմ և յանդգնեմ
տամ ի կեանս ի յայրեցայկան։

Փառք քեզ հայր, որ կենարար ես
մարմնոց եւ զոյացուցիչ հոգւոց. քեզ
կա՛յ ըստ հնազանդեալ հոգիս յանմահա-
կան քո հանգիստս։ Մարգարէին հօր որ-
դի, որ պատկերակից եղեր հոգեկո-
նացս եւ խաչեցար. քեզ կա՛յ։ Ա՛մենա-
զօր սուրբ հոգի, որ անգործիչ ես նե-
ղեալց և՛ մխիթարիչ հոգւոց. քեզ կա՛յ

Ի հանգիստ քո տէր, ուր ամենայն
սուրբքդ քո հանդչին. հանգո՛ զհոգիս
ծառայից քոց ընդ սուրբս քո մար-
գա՛ր։ Զոր աստուածդ որ լքեր ի
դըժոխս, զբարկութեան արձակեցեր. եւ զհոգիս
ծառայից քոց հանգո՛ ընդ։

Առաջ. կիր. Ով զօրէ՛նըս սըրբութեա՛ն պահոց նախ ի դրախտին աւանդեցեր. զոր ոչ պահելով նախաստեղծիցըն ճա՛նկամբ պըտղոյն ճաշակեցի՛ն ըզդաւա՛նութիւն մե՛զըս եւ մահուն. վասն ո՛ր տա՛ր հնարս մեզ սէր ճաշակե՛լ ըզբա՛ցըստութի՛ւն քոյ պատուիրանացդ։ Ով զանազա՛ն վիրօք մեզայց հա՛րած յոգիս ի մըշտնջենաւոր. եւ ի բանմտա՛նական հիւանդութիւնս կիրօտացա՛ծ մարգասիրիդ բո՛ւնակըդ ըզքա՛ն մեր. վասն որո՛յ բըժշկեա՛ ընդմեզ քրիստո՛ս որպէս մարդասէր։ Ով եկիր ի վըրա՛կութիւն մարդկան ձնըն՛դեամբ կո՛չեան մարմնոյ. եւ կենդանարար քո՛ յա՛րմարեալ հրաւիրեցեր ըզմա՛տաղանգըս ի յա՛րմարութիւն անմահո՛ւ

Թեան. վասն որո՞յ պատճառանօք մօր քո՝ կեցո՛ զմեզ փըրկիչ։

Ասպ. ողր. Համբառնամ առ քե՛զ աչք զաչս իմ, նայեա՛ յիս գըլխու-թեամբըդ քո, եւ ո՛ղորմեա։ Դու ես յոյս և ապաւէն իմ, զերծո՛ զիս յոտպայմէ մեղաց, եւ ո՛ղորմեա։ Ա՛պրեցո՛ւցիչ իմ եւ փըրկիչ իմ, ա՛պրեցո՛ զիս յոտպայմէ մեղաց, եւ ո՛ղո՛ր։

Ասպ. ողր. Բանդուխտեամբ յանցանօք ծանրաբեռնեալ է անձն իմ. վիայնոյ քեզ մարդասիրի պատճեմ. ողորմեա՛ հոգւոյ մատնեալ։ Բըղխամոմբ արտասուաց եւ հառաչանօք սըրտի իմոյ անեղծարար հայցեմ բազմանեղու-

Թեամբ. քաւեա զիս ամաչուածս: Բազմանգամ մարգասէր շնորհեա՛ զմոռնալս. Թիւն իմոյ յանցանացս. զի ա՛ւր քեզ միայն պարտաիմ. քաւեա:

Ա.պօ. տր. Տէր ելիցի՛ և երկրի, սրտաբուղ եմ յոյս մեր: Խընայեա՛ յանձինս մեր քրիստոնա Թագաւո՛ր ելիցի՛ և երկիր: Ա՛զատեմք ըզքեզ այց արա՛ փըրկիր յոտասացելոցս ի՛ քեզ:

Ա.պօ. տր. Ո՛ր ի բարձունս բնակեա՛ղ եա, ելի՛ ի քեզ եմք ապաւինեա՛լ. ա՛րարածք ամենայն օրհնեն ըզքեզ: Ո՛ր մոլորելոց հնալի՛ւդ ես. դարձի՛ ի միտս ըզցասո՛ւմըն քո՛. ա՛րարածք: Ո՛ր ծառանելոց անզի՛ւրդ ես և քա՛ւիչ ես մեղա՛ւորաց. ա՛րարածք:

Մrs. ողr. Ո՛ւք զւսծմ՛ակ մահՀու ը՛նդ քե՛զ տւրեմ, եւ մկկրտուԹե՛ամբ ա֊ բեան ընդ քե՛զ մկկըրտե՛ցայն. տո՛ւքօ՛ք ա՛ղաչե՛՛մք տո՛՛ւմեա՛։ Ո՛ւք և ըզհաւ՛ք խոբեա՛նց բարձի՛ն ը՛զկնի՛ քո՛, եւ ան֊ ե՛կնել սիրով ը՛նդ քե՛զ խաչա՛կցե՛֊ ցա՛ն. տո՛ւքօ՛ք ա՛։ Ո՛ւք ինկա՛ւես հնձո՛֊ ցի՛ն զաստրա՛նկեա՛լ փա՛յլանկն, եւ հրեշտա՛կացեա՛լք ի դա՛ս նորո՛ւն վե֊ րակո՛ւցե՛ցա՛ն. տո՛ւքօ՛ք ա՛ղաչե՛՛մք։

Մrs. մ֊կ. Ը՛զքե՛զ կա՛ւդա՛յի՛ն յօդնո՛֊ Թի՛ւն տո՛ւրք մա՛րտիրո՛ւնքն եւ ան֊ ե՛ի՛ն. ո՛ր ի բանձո՛ւնս բնակեա՛լ ես խրնա֊ յեա՛ ի մե՛զ։ Դու ես դո՛ւալն լուսո՛յ, դու պըտո՛ւղ պա՛ւծանաց ի քե՛ղ յուսա֊ ցե՛լոց. ո՛ր ի բա՛ւ։ Օ՛ւրհնեա՛լ գո՛ւե՛ալ և ի տո՛ւրքս հանգուցեա՛լ. եւ դո՛ւ ես

ընդունող հոգւոյն մերոյ. որ ի բանս ձոնելս բնաշխեալդ ես միշտ և յաւետեան։

Ղազ. Զգամուստ քո քրիստոս այսօր յերուսաղէմ նոր եկեղեցի սուրբ, յանդիման երգով բարեբանեմք. օրհնեա՛ եկեա՛ անուա՛մբ տեառն։ Որ վասն մերոյ փըրկութեան յանուանի կի՛ նըստիլ յանձն առեր. ընդ մանկունսն բարեբանեմք. օրհ։ Թագաւոր երկնաւոր զեկեղեցի քո անշարժ պահեա, եւ զերկրպագանդոս անուանըդ քում պահեա՛ ի խաղաղութեան։

Յար. ողր. Զ յարութիւն աստուածծորդոյն հրեշտակապետն այսօր ա՛ւետէր կանանցն ասելով, յարուցեալ է տէ՛րն ի գերեզմանէն։ Ընդունելով

կանանցըն խրնդու֊թեամբ պատմէին աշակերտացն անելոյ. յարու։ Վանն ոտն եւ մէք ընդ հրեշտակին գոչեա֊ցու֊ք գայրու֊թիւնըն քրիստոսի, որ վըրկեացն ըզմե՛զ ի ձեռաց մահու։

Յար. ճև. Թագաւո֊ր քրիստոս էանկից հօր եւ հոգւոյն, որ վասըն մեր մար֊մնացար ի սուրբ կոսէն. Թագաւո֊ր փառաց քրիստոս քե՛զ փառք։ Ո՛ր կա֊նաւո֊ր մահուամբ ըզմահ մեռուցեր, եւ անապական յարու֊թեամբըդ քո նորոգեցեր զաշխարհս. Թագա։ Ո՛ր կենդանարար արեամբըդ քո լուսաւո֊ր բեցեր սուրբ զեկեղեցի. ճրագեմք քեզ ընդ հրեշտակս ասելով. Թագաւո֊ր փառաց քրիստոս քե՛զ փառք։

Հոգ. Ա՛ռաքելոյ սպասնոյ ինջանելով

ՀԵԾԱԱՅՆ ՀՐՆԵՄԱՆԸ Ի ԲԱՐՁԱԾՆՑ, Ի ՆԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒԱՅ ՓԱՅԼՄԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԵԱՑ ԱՆԿԱՊԵԼԻ ԶԱՇԱԿԵՒՔ ԲԱՆ, ՎԱՂԵՂԵՐԵԼ ԶԱՐԱՍՏԱՆՆ։ Ա՛ՆՆԻՒԹԱԿԱՆ ԱՂԱՒՆԻ, ԱՆԲԸՆՆԵԼԻ ՈՐ ԲՆՆԵ ԸՆԿՆՈՒՑ ԱՍՏՈՒԾՈՅ. ԶՈՐ ԱՆ ՌԵԱՅ Ի ՀՕՐԷ ՊԱՏՄԵ ԶԱՀԱՒՈՐ ԵՒ ԸՄԲՈՒՍԱՆԱՔԱՄ ԳԱՂԹԱԿԵԱՍՆ. ԶՈՐ ՔԱՀՐՈՂԵՑԻՆ ՀԱՄԱԳՈՅԱԿԱՆ։ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ Ի ԲԱՐՁՈՒՆԱ, ԵԼՈՂԻՆ Ի ՀՕՐԷ ՀՈՂՈՑՆ ԱԲՐԱՀԱՄ. ՈՐՈՎ ԱՌԱՔԵԱԼՔՆ ԱՐԲԵՑԱՆ ԱՆԱՄԱՀԱԿԱՆ ԲԱԺԱԿԱՑԱՆ, ԵՒ ՀՐԱՇԻՐԵՑԻՆ ՁԵՐԿԻՐԱ Ի ՅԵՐԿԻՆՍ։

Ա.ԺԺ. Ո՛ՀՐԱԽԱՑԻՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՀ ՎԵՐՕՐՀՆԵԱԼ Ի ԱՐՈՎԵՒՑ. ԺԱՊԵԼՈՎ Ի ՔԷՆ ՄԵՂ ԼՈՅ՝ ՄՈՂՐ ԵՂԵՒ ՎԵՐԱԾՈՂՆ. ԱՊԱ ԵՒ ԱՂԻՒՔ ԸՂՔԵՂ ՄԵԾՄՈՒՆ

ցանեմք։ Հիմն եղեր եկեղեցւոյն խո-
րան եղեր հնոցաձն սըրբոյն. ի հրեշտա-
կաց սպասաւորեալ գոլովին քեզ ա-
ւետեաց. ապա։ Տեսանեմք ըզսնակաւն
զհրաշալեն խորհուրդ յայտնեալ. ի հն-
գեաձն սրբոյն յղացեալ զբանին անտե-
սանն մարմնով ծընանալ. ապգ եւ ամենք
ընդքեզ մեծացուցանեմք։

Նաչ. Քրիստոս ամպրսաձ մեր շնո-
հեաւ մեզ ընդ պետրոսի եւ ընդ որդ-
ւոցեն զեբեդեայ այժանաւորիչ լ
քոմ առաքածոյին տեսլեանդ։
Համբարձցես ըզմեզ տէր առաել քան
ըզգալի զմարքարական ըզլեառն, յեր-
նաբերս եւ յիմանալի խորհուրդս։

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։

Վասն որոյ եւ մեք ըզքանեմելիս
մեր յաւմաւթեացուք քեզ Տ՛ոգեւորա-
կան տապանաւ, որպէս միայնոյ մար-
գաւիտի և միջնկէ։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ընդ հոգւոյն արդա՛ր ցոց կա՛տարել
լոց եւ զհոգիս ծառայից քոց հանգո՛ց
ընդ սո՛ւրբս քո՛ մարդա՛մա՛ոէր։

ՍԱՂՄՈՍ

Ալէլուիա, Ալէլուիա։

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէր, ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, և բա-նիւ քով փրկեա՛ զիս։

Բղխեսցեն հրթումնք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են։

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։

Յանկացայ փրկութեան քումդ, Տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ, և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ, խնդրեա՛ զծառայս քո, զի ըզպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

ՎԵՐՋ ՁԱՅՆ

ԴԿ.

Հայր ամենակիզբն թարեխնամ մանր-
պանէր. ար առեղծիչդ ես հոգւոց եւ
մարմնոց. յիշեա զնընջեցեալսըն մեր
ես հանդո՛ւ ընդ սո՛ւրբս քո՛։ Որդիդ
միածին ար զլիաձդ ես աո՛ր ամենես-
եան. ես խաչիւ և արեամբ գնեցեր
ըզքո՛ ժողովո՛ւրդս. յիշեա զդինա ար-
եան քո տէր, ես հանդո՛։ Հո՛գիդ ճըշ-
մարիտ ար ազեւո՛ւրդ ես անըտառես-
ես լուցուցիչ ամենայն բարուվեանց.
յիշեա՛։

Խընդրեմք ի քէն Մաքառուղ վան-
ական վարուժորեսդդ ի զուարճանաց. ըզ-

նընջեցեալսըն մեր ընկալ մնդպանէր տէր, եւ հանգո՛ն ընդ սո՛ւրբս քո։ Յո՛ր ժամ գա՛ս վճռօք հօր գաւել զերկիր արդարո՛վ թեամն արեգական. ըզնընջե՛ւ ի՛ նըստիլ քո յաչեսի գամառաւոր ան հե՛ղ քրիստոս վըրկիչ մեր եւ յոյս. ըզնընջեցեալսըն։

Ո՛ր արարի՛չդ ես արանձի՛ց հանո՛ գո՛ցեալդ ի հրեղէն կառս. յի՛շեա՛՛՛ զՀոգի՛ս նընջեցելո՛ց մերոց, եւ հանգո՛ն ընդ սո՛ւրբս քո։ Ո՛ր երկայնամի՛տդ ես առ ամենեսեա՛ն և ներո՛ղ յանցա՛նաց մերոց. յի՛շեա՛՛՛ զՀոգի՛ս նընջեցելո՛ց մերոց, եւ հանգո՛ն ընդ սո՛ւրբս քո։

Ապ. կիր. Բա՛ն ո՛ր ընդ հօր յե՛ս-

Թեան եւ համագոյ սուրբ հոգւոյն, ըզպատուհէրն իւրական խառնեալ ընդ հոգանիւթ բընութեանս. զոր զանգադարեալ փառօք եպ ի դրախտին փառիկութեան: Յորում ցընծայր զըանբաժանելեան անտրիտական խըմբութեամբ. քանզի զաստուածն տեսանէր միշտ խոնարհեալ ի դրախտին. յորմէ զուսոյն ճառագայթ տլտատորէր ի միտեան: Վանն որոյ աղաչեա մայր աստուծոյ մարիամ. զմիածին քո զուդին զի շնորհեսցէ ըստ աւազակին ժառանգել վերըստին ծեզ ըզդրախտ տէրութեան վայելչութեամբն:

Ապր. ողր. Քրիստոս անսրբուած յոյս անպաշխարողաց. շնորհեա զմոռացութիւն բանզոմ յանցանաց իմոց: Ա՛ա

քեզ բազմագրութիւն սպանիչներու կամ-
դանք. ու մերժելու ըզմեզ յոդոմնե-
լութենէ քումմէ: Ո՛րպէս գանագրակն
այսպիսիները սա քեզ. յիշեա՛ եւ զինս
ոչ իմ ի քո՛ւմ յանդիմանութեան:

Ապօ. ոդր. Ըզմեզս մի՛ խոստովանե
լիներ սա քեզ քրիստոնս, որ մի՛այնո-
ես բազմագրութիւն մոռնալութեամբ. ո՞
գո՛իտ բաւ ինձ ասելոյն: Դու ոչ ի՛
ոչ ճշմարտութենէդ ես սիրող, եւ
քո՛ննես ըզծանօ՛թսըս գայտնեաց սըր-
տի իմոյ. ո՞գո՛իտ բաւ: Տուր ի՛նձ ցրն-
ծութի՛ւն փրկութեան, եւ հոգւո՛վ
ոչխրութեանըդ քո՛ հաստատեա զիս.
եւ ո՞գո՛իտ բաւ:

Ա.պօ. տրյ. Յիշեա՛ զմեզ ոչ՛ի յա՛րժամ

զան թանգաւորն Թեամբըդ քո: Շնորհեա մեզ սէր զԹողութիւն բանզոմ յանցանաց մերոց: Ոսա մեզ սէր փառըս տալ մեծի սէրն Թեանըդ քո:

Ասպ. տր. Ընդեզ օրհնեմըք սէր. քեզ վառըն մաոռացանեմք: Ընդեզ սէր ամենակալ, անձինըք մեր օրհնեացես: Օրհնեալ ես սէր, օրհնեմք ընդեզ գովեմք եւ վառաձօրեմք:

Մrs. ողր. ԶաղօրհնեԹեան քո զդուռն բաց մեզ սէր. եւ արժանի արա զմեզ լուսեղէն յարկացդ քոյ ընդ սուրբ էրս քո: Ի պատրաստեալ քո յօժեվան նըն սըրբոց քոյ ընկալ եւ ընզմեզ վընվէչ յորդեգրուԹիւն Ի զնարՆեան կեանց: Ի նըստիլ քո յաոեղի գատաՆ

սա ահել խնայեա յարաւրածըս քո, բարեխաւսութեամբ և աղօթիւք սուրբ Ճրիսնաբարձն։

Մrs. մնկ. Ալիք եկեալ եմք ի պատռ ուե՛լ զմիշտնակ սուրբ վկայիցն, աճ ցո՛ւք բակիզեն ըզգօնութեան, պատ ղանկեւմ առ քիսուն տէր վառըք քեզ, վառաձ՞ուըք քեզ տէ՛ր պատուական։ Ա՛հաւր ես հրեշտակաց պետս ի աերսուեէնց. Էկի՛ր երեւեցար մարմնով, պատուեր ձեզ առել տէր վառըք քեզ, վառաձ՞ուըք։ Յանմարմնոց ես վերնհ նեա՛լ ի մարդկանէ երկրպագեան. քեզ վառըք վայել պատհ յոմե նայն ժամ առել տէր վառըք քեզ, վառաձ՞ուըք քեզ տէ՛ր պատուական։

Ղազ. Յիսո՛՛ս ես վառծինն անամա

Տուեալեանց պարզեւատուն Երեւելեաց ցաւը մեռաւ, խանդիանեաց զգօնու-թիւն մահու։ Բլղամա՛ր ոչ արտասուաց մնրմամոռ եւ մարմանի՛ն ան-կեաղ ոտն ոսպնի տեսա՛ւն, իսկոյն սկիզբն գնորոշումն Երգոյն։ Բանի՛ւ բանն առատ կենդանագործեաց ընդ-դանգատս ի մահկանէ՛ւ, եւ Երեսք արտունք անհամակիր։

Յար. որ. Յաքեա՛ր երեւեցաւ առա-քեալն, եւ մե՛զ վերին պարապեա։ Ցի՞ զի քրիստոսի՞ լծակատուրին անմա-հի երկիրպագանեմք, և զյարութիւն-նըւ ըս վաստահութեմք։ Փառք վե՛ր-կոյին եւ միածնի՛ն անմահի. վե՛ր-կեա՛ զգժոգոհութի՛ւն քո՛ զոր ընտա՛ր պատուականն արեամբըդ քո՛վ սրբեալ։

Յար. ճև. Ո՛ր ա՛նբաւելի յաղթող զօ՜րութեամբ ծա՜ղաւոր ես երկնի եւ երկրի երկի՛ր քրիստո՜ս ասել՝ւած. օ՜՛րհնա՜բանեմք ըզքե՛զ։ Ո՛ր վհա՛ւակցութեամբ ընդ հօր վերոյհնո՛՜ց յա՛նմահ հից. ճե՛ խոնարհեա՛ծ մա՜րմին ըզգեցար վասն մե՜ր. օ՜՛րհ։ Ո՛ր կա՛րողապէս ընդմի՛ն կոխեցեր. ճե՛ յաւրնեա՛լ լուսաւորեցեր սո՛ւրբ զե՛կեղեցի անմահ էմուխիւն. օ՜՛րհնաբա՜նեմք ըզքե՛զ։

Հոգ. Ի՛ հնարաշարժ աղբերէն ա՛նհամասահմանելոյ վտանկ, կենդանարա՛ր սո՛ւրբ հոգի, օրհնեա՛լ ես լոյս ճըշմարիտ րիտ։ Ա՛յսօր ի՛ սո՛ւրբ վերնատունն եկեալ աստուա՛ծ ճըշմարիտ, հրաշա՜զարդեաց զա՛րդեալ զաւաքեալն ի լո՛յս փառաց

քո՞ց հոգի։ Հըրաժարական խը՞նդու-
թեանը աշակերտութըն լացեալ, փա-
ռատրելո՛վ էրգելին, օրհնեա՛լ ես։

Աժժ. Ա՞ստուածածնի՛ն մա՞յր ե՛ս կոյս
ձա՛գող արեգականն ա՛րդարութեան,
ո՛ր լուսաւորեաց ըզմեզ, հոգեւոր
էրգով զքե՛զ բարեբանեմք, ե՛ւ փա-
ռաւո՛ր ըզմի՛ածին քո՛ զօրդին։ Ե՞ւ
լոյծ զօրէ՛նըս բընութեան մարդկան
հրաշագի՛տաւ քո՛ ծընանդ, և զէնութի՛ն
բնութեանն ա՛մբողջ պահեա՛ր, ե՞ւ
կուսանութեանըդ քո՛ ո՛չ խախտեցա՛ն
կընի՛ք. հոգեւո՛ր ե՛ր։ Զքե՛՛զ մորենի
անկէզ, լեառըն վի՛մածին, դո՛ւրըն
փակեալ ե՛ւ ա՛ղբիւր կընքեա՛լ. նախա-
ռեւաջըն գուշակեալ մա՞յր ե՛ւ կոյս.
հոգեւո՛ր ե՛ր։

Ասէ. Խաչի քո քրիստոս Եկեղեցիդ զեն արարածք անեղայն, որ ի փրկու-թիւն մեզ կանգնեցաւ. սա՛ մ եղ ղեցի մեզ պահապան յաղթող, ապրե-ցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց բան-սարկուին: Ի՛ սմա բարձրացար բան-ձո՛ղդ անիծից, որ փառաւորեա՛ղդ ե՞ս ընդ Հօր. ժո՛ղովե՛ ըզհետեւացեալսըն կենաւքեր փայտին. ապրե՛:

Փառք Հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Սո՛վաւ լուսաւորեցա՛ն արարածք անեղայն. սա՛ սպասէին արդելեա՛լքն ի մեղսանէր բանտին. որ ազատեա՛ց ըզմեզ ի պատ:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ո՛ր միւսանգամ գալոց ես հայրենի վաճառո՛ք նորոգել զնախանաձեռնին ծը-նունդ. Միշեա՛՛՛ զհոգիս նընջեցեալոց մերոց, եւ հանդո՛ւ ընդ սո՛ւրբըս քո։

ՍԱՂՄՈՍ

Ալէլուիա, Ալէլուիա:

Ի խորոց կարդացի առ քեզ, Տէր Տէր, լուր ձայնի իմոյ։

Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն աղօթից իմոց։

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես, Տէր Տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո, զի ի քէն է քաւութիւն։

Վասն անուան քո համբերի, Տէր, համբերը անձն իմ բանի քում. յուսացաւ անձն իմ ի Տէր։

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեկոյ, ի պահէ առաւօտու յուսացաւ Իսրայէլ ի Տէր։

Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում, ի նմանէ է փրկութիւն, և նա փրկեաց զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա։

ՄԱՍՆԱԻՈՐ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆՔ

Ա.Զ. և Գ.Զ.

Յանհաւոր քո գայլատեսանըն յոր-ժամ գան տէր ի յերկնից աստուա-ծային քո զծրումեամբդ. եւ նըշան սուրբ խաչին պայծառանայ ի վէջ երկրի: Նորոգին տարեալք երկրի ի ձայնէ հրեշտան փողոյն, որ գոչէ զկենդանութիւն. ամէ արիք եկըն տէր կենդանեաց եւ մեռելոց: Շնորհեա մեզ տէր ողորմութիւն ի ծագել սըրբոյ խաչին որով եղեւ մեզ փըրկութիւն. զի նովաւ ելցուք ընդ առաջ աստուածորդւոյն որ ի յերկնից:

Աստուածածնի եւ խաչի:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Հոգիդ ձըշմարիտ մըխիթարիչ սը-
պաւրայց. այլաչանօք սուրբ աւտուա-
ծաձնին և ամենայն քոց սրբոյց. յի՞շ-
եա՞ զՀոգիս նըվիրեցեալոց վերոյ, և
Հանգո՛ ընդ սո՛ւրբըն քո՛։

ՍԱՂՄՈՍ

Ալէլուիա, Ալէլուիա։

Հաճեցար, Տէ՛ր, ընդ երկիր քո, և դար-
ձուցեր զգերութիւն Յակոբայ։

Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո,
և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա։

Ա. Կ. և Գ. Կ.

Փառ՛ք քեզ ա՛ստուած փառա՛տո-
ւո՛ղ եան յա՛ւիտեան. ո՛ր կենարա՛րդ ես

մարմնո՛ց եւ զոյացո՛ւցիչ հոգւոց մեր նո՛ւիրեցե՛լոյն: Որ բարձրացար ի խաչին վասն ապականի նորոգմանն, եւ իջանե՛լով ի դո՛ժոխս աւար առեր ընդե՛ռեալսն: Ո՛վ հզօրդ ամենայնի աշխարհի. եւ հանդըստեա՛ն արժանաւո՛րեաց յերկրաւորէ՛ս մըն վերին:

Աստուածածնի եւ խաչի:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ընդ քերովբէացըն փառաբանո՛ւեալ Թեանց բարեբանեցէ՛ք զՏնօղին ճըշմարիտ. զի հանդուցէ՛ ընդունելեաւ ծառայս իւր յաւիտենից ի վի՛ւտանդամ փառաց իւրոյ գոլըստեանն:

ՍԱՂՄՈՍ

Ալէլուիա, Ալէլուիա:

Տէր, լուր աղօթից իմոց, աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ, և մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն:

Զաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո՛ առ իս դունկն քո, յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լուր ինձ:

ԲՋ. և ԴՋ.

Ո՛ր Հայրսկան իշխանութեամբ եւ փառօք պսակեցեր զմարդ, նմանեցոյց եւ պատուոյ հանդերձ զգեցուցեր զնա, եւ առնեաս ընդհատումն քո ամէն ազգի մարդոյ: Ո՛ր լուսաւիմդ ճառագայթիւք նիշանաս սիրոյդ խաչին, յանդուր բեմիդն բազմիս, եւ ընտրեալս զօ- դիս յայծեաց, եւ առնես: Ա՛րդ ա- զաչեմք ըզքեզ քրիստոս պրդի աստու-

ծո՛յ, հանգո՛ զմե՛ր նո՛ւնջեցեա՛ն ի՛ վի՛ր ի՛ն ե՛ւ ի՛ն։ զի մի՛ դարձի՛ ա՛լ ա՛մա՛չեցեա՛լ ի յա՛ւո՛ւրն ա՛յ հե՛զ ա՛ւե՛նի՛ն։

Աստուածածնի եւ Խաչի։

Այժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտենից. ամէն։

Հո՛գի՛ ճըշմարի՛տ փառաւո՛ր Հօր և որդո՛ւոյ. սո՛ւրբ աստուածածնի՛ն հա՛նգո՛ւի՛ր դնըն՛ջեցեա՛լըն մե՛ր ի տա՛ւրբ անո՛ւնըդ քո՛։

ՍԱՂՄՈՍ

Ալէլուիա, Ալէլուիա։

Մե՛ր ձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո, Տէր, ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, Տէր, եւ բանիւ քով փրկեա՛ զիս։

ԲԿ. Ա ԴԿ.

Ո՛ր ի հօրէ առաքեցար մարդանէր կատող վըրկիչ. և ըզմեղուցեալ ըզմարդըն բժըշկեցեր. ծնորհեա՛ մեր հրաժարելոյ. զոր հրաւիրեալ առ քե՛զ կոչեցեր։ Ո՛ր ի խաչէն բեւեռեցար մարդածանէր կատո՛ղ վըրկիչ. ե՛ւ ընցօղ անմահական արեանըդ ցօղեցեր տիեզերաց. ծնո՛ղ։ Ո՛ր ըզդըժոխս աւերե՛ցեր և ըզդերեալըն վըրկեցեր, ե՛ւ զարդելեալըն վե՛րածեր ի յոյս կենաց ըզն յա՛ւիտենից. ծնո՛ղ։

Աստուածածնի եւ խաչի։

Ա՛յժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ը՛նդ սո՛ւրբըս քո դասե՛ և ընդ արդա՛րըն պրսակեա՛ ի՛ տեղի՛ ա՛նկե-

լոյս հրճշտակաց ընկնէ ընդ ջեցեահլըն մեր կարգաւորեա՛. որ ողջմամբ եւ յաճ մե՛նայնի։

ՍԱԳՄՈՍ

Ալէլուիա, Ալէլուիա։

Ի խորոց կարդացի առ քեզ, Տէր Տէր, լսեր ձայնի իմում։

Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն աղօթից իմոց։

ԴԿ.

Ո՛ր յաւետից սուրբ ծնունդ քո՝ ամենայն երկրի ուրախութիւն հնչուհեաւ ընծայեցեալ քոյ ծառայից, յոյժ պատուական պարգեւ տէր մեր ամենայնում ձեռօք սուրբ գծեալ։

Ո՛ւ ի՛՞ հօրէ առաքե՛՞ցաւ ես մնա՛ ճնաճղայր ի՞ տո՛ւբ կո՛՞ւսէն. Թո՛ղուր մի՛ն շնոյ: Ո՛ւ ի՛՞ խաչէն ան՛ջատ՞ցաւ ցա՛ր, զմա՛հո՛ւ լո՛ւծեր զի՛շխատո՛ւմի՛ն. Թո՛ղուր մի՛ն շնոյ: Ո՛ւ պա՛՞տմակիչդ ես քո՛ց սր՛՞ա՛ն լեզո՛ց, ես ա՛նխախճան բա՛՞ն ես բաշխող. Թո՛ղուր մի՛ն շնոյ՝ե՛ա:

ԳՁ.

Գլխա տո՛ւր ի հո՛ւրս մե՛ր նմանջե՛ցե՛ք լո՛ւյն ես յիշեա՛ ողորմա՛ծեամբ. քանզի դի՛նք տո՛ւբ այ՛ն քո՛՞ ես. ի յո՛ւժամ հրաշալի ձայնի՛ փո՛ղոյն յառնեն մեռեալքն ես կա՛՞ն առա՛՞ջի՛՞ այհատո՛ւր քո՛՞ բե՛՞ա՛ին: Ձլո՛ւսկզմեալքս յանհո՛ւն հա՛ղին մե՛ղաց ծո՛ւրս առրեցո՛ւ ի գե՛-

հեղնայն ընդաւանօղքս սուրբ ելսոր-
դօմեանդ. ի յոր։ Զնաւաստրեալ-
քս ծընընդեամբ սուրբ աւազանին
վիճ՛ բարկութեամբ խրատեր, եւ վի
պրամբաստութեանբդ քո՛ յանդիման
ներ. ի յոյժ։

Ծանուցի քո յայտնութիւն,
Հայցեմք ՚ի քէն ապաւինել,
Եւ պանդխտիմք զայս աւելով.
Ձանապարհ ընդ քեզ ելից
Սրընդեցեալս լեր ուղեկից.
Ի՛ յոմեանս հնձր քոյ լուսոյ
Ընդունեցեալս մեր հանգոյ։

Քո՛հանայք և ժողովուրդք
Հայցեմք ’ի քէ՛ն տէր բարեգո՛ւթ.
Ը՛նդ նընջեցեա՛լսըն հաւատով
Ընկան ըզմեզ նո՛վին յուսո՛վ.
Յե՛րուսաղէմ քաղաք վե՛րին,
Յորո՛ւմ արդարքըն ժողովին.
Փո՛ւս վերերդե՛լ միշտ ընդ նոսին
Երկրպագութեա՛նդ երեսա՛կ անձի՛ն։

Ի՛ վե՛րինն երո՛ւսաղէ՛մ,
Ի՛ բնակարա՛նըս հրե՛շտակաց,
Ո՞ր ես՛ո՛վք և ե՛զիա՛ն
Կա՛ն ձերացեա՛լ այդ՛ո՛նակերպ,
Ի՞ դրախտի՛ն եդե՛մակա՛ն
Պայծառացեա՛լ այժո՛ւնապէս. ո՛ղորմ։
Ո՞ղորմա՛ծ տէր ո՛ղորմեա՛
Հո՛գւոցըն մեր նը՛նջե՛ցեալոց։

Թագաւո՛ր փառա՛ց քրիստո՛սը
Ո՛ր ժանմո՛ւեամ գա՛յ ի՛ւ յերկինից
Ի՛ վերա՛յ Թէո՛ց հո՛ղմո՛ց
Զո՞ հայրե՛նի կերպա՛ր րանօք.
Եւ ծո՛ւնե՛ս հրամո՛ր ձո՛ւԹեամ՛բ
Ը՛զքննո՛ւԹիւն ոդո՛ց մարդկա՛ն.

ոդոյ:

Ա՛հե՛ղ խորհո՛ւրդ քահա՛նայ՛ի՛ն
Բազկատարած կայ ի՛ւ բե՛մի՛ն.
Ա՛ռաջի՛ւ սո՛ւրբ սե՛ղանո՛յն.
Հո՛ւր հինջանի խառա՛ւ մերժի՛.
Տըւտամեալ հոգի՛քն ո՛ւրա՛խանա՛ն.
Զի՛ Թողո՛ւԹիւն մեղա՛ց լինի՛.

ոդոյ:

Տլրամահատ՝ որ չարչարանքդ.
Ի՛ յանձն առեր ըզմահ խաչին.
Եւ փայտին բարձր ելեր.
Վասն այդմիկ նախատեցիր.
Ողորմա՛ծ տէր ո՛ղորմեա՛ մեզ։

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՁԱՅՆ

Ա.

Լայր բազում ողոմ խոստովանիմ
Քեզ որպէս զանաւակ որդին.
Թող ինձ ըզմեղս իմ, եւ ողորմեաւ:
Տէր որ գըլծայիր ի կինըն քանահա-
ցի, գըլծա եւ յիս ի մեզաւորս, եւ
ողորմեաւ: Տէր որ դարձուցեր ըզմարք-
սաւորն ի գիտութիւն ճըշմարտու-
թեան, դարձո եւ զիս ըզմիտրեաւս,
եւ ողորմեաւ:

Ա՛ստուած բազմողորմ, խընա-
յեա՛ յարատածըս քո հայր ամենակալ,

եւ ողորմեաւ: Ա՛րեգանկն արդարու-
մեան ծաղեաւ ի հոգիս մեր ընդոյս
ճըշմարտութեան, և ողորմեաւ: Տո՛ւր
մեզ տէր զհաւատովմբն, եւ վերա-
կեաւ ի նեղչաց մերոց հոգիւդ ճըշմար-
տութեան, և ող:

Ի նեղութեան իմում օգնեա ինձ
տէր, արագ երթեմըն յունկնուս, եւ
ողորմեաւ: Ի յանցանաց իմոց մաքրեա
զիս տէր, արագ երթեմն ըզմաքսաւորն,
եւ ողորմեաւ: Ի նեղագործ չըրմանց
փըրկեա զիս տէր, եւ յարենէ անարե-
ցո՛, եւ ողորմեաւ:

Զընդհանն իմոյ զանպտուղս արիա-
նեմ առաջի քո բերեա, Մո՛ղ ինձ
ընծայս իմ արագ երթեմն ընդունել-

կին, որ միայնակ ես բանդագուծ: Ա՛ն-
կանիմ առաջի քո քրիստոս, որ հո-
վիդ ես բանաձուր հօտի, խընդրեա
և զիս ընդունելոյ, որ միայնակ: Ը՝զ-
մեզս իմ ցուցից քեզ քրիստոս, որ
բժիշկ ես հոգւոյ և մարմնոյ,
բժշկեա՛ և զիմ զհիւանդութիւնս,
որ միս:

Վերանգիմ ի բազմաթեանէ մե-
ղաց իմոց. ապաշաւած խանդաթեան
ծգնեա՛ ինձ: Ա՛խտծիմ հոգալ ամօ-
րէնութեան իմոյ. թագաւոր խաղա-
ղութեան ծգ: Ի՛ խորոց մեղաց ծովու
տարաբերեալ ծըսիմ. նա՛ապաշտ բա-
րի վերակեա՛ զիս:

Ա՛ղաչեմ քեա՛ ինձ ապաշաւ: Ի՛ լը-

սել ըզձայն վոտոյն յանհագին աւուրն, յորժամ հանկանէ՛ հրեշտականքն եւ կոչէ՛ ի դատաստան, ոգո՛ւթիւն լեա՛ր ինձ։ Ի՛ նլատիլ քո յատենի դատաւորիդ աչեղ, յորժամ առնե՛ս հրապիրանքդ ձո՛ւկեանդ ըզքննութիւն որդւոյ մարդկա՛ն, ոգո՛ւթիւն լեա՛ր ինձ։

Յաւուրս Պահոց Ուրբաթուց:

Մճկ. Զմոռասոն զօրհնեցո՛ւթիւնն ընա մարգասիրութեամբըդ քո ընկալ Թաղաւորդ փառաց. եւ զանեկո՛նա եկեղեցւոյ քո պահեա ի խաղաղութեան։ Որ տեսողդ եմ խոնարհաց յերկնից ի յե՛րկիր, եւ տըւող ողորմութեան ազգի մարդկան. ընդունի՛ր ընդ սերունդըն սրբոցդ

Համաձայնեաւ քեզ երգեմք, Երեքսըրեան տէրն տէրութիւն խնայեա քաղցրութեամբ յարարածըս քո. եւ զմանն կոչնս։

Որ առ ի քէն երկրորդ ադամ վասն առաջնոյն յանցանաց, բնութեամբ մերով պահելով, զմահաբեր պըտղոյն լուծեալ զպատրանս. առ նա միշտ բարեխօսեա կեցուցանել ըզմեզ։

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։

Աւրդ անգաչեա մայր աստուածոյ զծընեալն ի քէն վասըն մեր, զի ընդ նըմին պահելով սուրբ յարութեամբ նորա նորոգեմ սգուք. առ նա միշտ բարեխօսեա կեցուցանել ըզմեզ։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Եւ համբարձեալ ըզձայնըն յոտ-
գայի խնդրելով ի տեառնէ ըզտեն-
չանէն ամենեցուն տուրբ ըզվնասն.
եւ հաւատով գոչէր ելկայք երկըր-
պագեցո՛ք առաւածայինն տուրբ նը-
շանիս. մեծացո՛ցանելո՛վ ըզծընեաւն
ի կո՛ւսէն։

ԱՌԱՋԻՆ ԿՈՂՄ

Ա Կ.

Ծո՛վ կե՛նցաղոյս հանապազ զիս ա՛ն
լե՛կո՛ծէ: Մըրըկեա՛ ա՛լիք քո՛ չնա՛մի՛ն
ինձ յա՛րուցա՛նէ: Նա՛ւսպեա բա՛րի
լեր ա՛նձի՛ն իմո՛յ ապա՛էն:

Մե՛րձ եմ յընկղմի՛լ օգնեա՛ ինձ
նա՛ւսպեա բարի. քանզի ծա՛նրացա՛ն
ի վերայ իմ բե՛ռի՛նք ա՛ղէտից: Ա՛ստ-
ուած յօգնել ի՛նձ փութա՛ քա՛նզի խո՛-
րը՛ք ջրեաց ընկղմե՛ն զիս յան-
դունդս. այլ դո՛ւ նա՛ւսպեա լե՛ր եւ
ի՛նձ ձե՛ռընտո՛ւ: Փրկեա՛ ի վտան-
գէ՛ ըզնա՛ւաբեկս ի յա՛լեաց ծովէ.

քանզի կարըննչիմ ի մեզաց անօրէնու-
թեան իմոյ։

Ա՛զաչեմ ըզքեզ ասէր պանդխտեա՛մ
ինձ ապաշխարութեամբ լուանալ ըզ-
մեղս իմ, եւ ողջմեա՛։ Զարտասուս
իմ եւ զհառաչանսն սըրտի իմոյ մար-
գարտութեամբըզ- քո ընկալ ասէր, եւ
ողջմեա՛։ Մերձեցի՛ն խնդրտուածք
իմ առաջի՛ քո՛ տէր. բարեխոսու-
թեամբըզ- քո խնայեա՛ յիս, եւ ողջմե-
ա՛։

Ա՛զաչեմ ըզքեզ Հայր ելկեաւոր,
ո՛ր գանձո՛ցաներ զերե՛սս քո յինէն,
զի՛ նեղեալ եմ ես վանվա՛ղակի՛ լո՛ւր
ինձ տէր։ Մոլորեա՛լ անձն իմ ա՛նօրէ-
նութեամբ, ո՛ր կորուսաներ զիս տէ՛ր

ընտ անուրէնութեան իմոյ, ու խընդրեմ ես մոլորեալ ոչխարիս: Ծանրացեալ մեղօք ընկըղմի անձն իմ, ընկալ զիս ողորմելի եղբօրմին ըզպատուական, ու ծըփիմա անէկուծեալ յանցանօք:

Մեղայ տէր բազումողորմ ամօթած. մեղայ ողորմեա: Մեղայ տէր և անկանիմ առաջի քո. մեղայ ողորմեա: Մեղայ տէր խոստովանիմ ըզյանցանս մեղայ ողորմեա:

Մեղա՛յ քե՛զ տէր, քաւեա՛ զիս: Մեղանք անօրինեցանք ամե՛նեքեան. ոչ պահեցաք ըզպատուիրանըս քո. մե՛ղա՛յ: Դարձիր տէր ի բարկութենէ՛ քոմմէ. անցո՛ ի միջոջ ըզցասումըն քո. մե՛ղա՛յ:

Յաւուրս Պահոց Ուրբաթուց:

Մեկ. Լոյս փառաց բանդ սատրաած որ ծագեցեր ի մեզ լզլոյս գիտու- լմեան, կարգամք սո քեզ տէր. սուա- ւծոսո աղօթք մեր հաճոյացիր քեզ: Յանմարմնոց վերօրհնեալ ի մարդկա- նէ երկրպագեալ, բնակեալդ ի լոյս անմատոյց. կարգամք: Երեքլոյսեան տէրութիւն, միանական աստուա- ծութիւն, բնակեալդ ի լոյս անման- տոյց. կարգամք:

Որ լզլեան անեզական զէական էից գոյացութեանց անճառաբար ծընար մարմին եղեալ ի փրկութիւն եղա- կանաց. սո նա միշտ բարեխօսեա վանն անձանց մեր:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։

Ո՛ր ըզպլուռ՞ըզն ի քէն կեանց ըն-
ծայեցեր մեռեալն ա՛զամայ. զո՛րոյ պա-
հօք քառանօրեայ քա՛ւեաց զպլո՛ղըն
ճաշակու՛մն, եւ յա՛նվախճա՛ն ըզնո՛ր
վե՛րածեաց ի կեա՛նս. ա՛ռ նա՛ միշտ
բարե՛խօսեա՛ վա՛նն անձի՛ց մե՛ր։

Ա՛յժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ի՛ միւսանգա՛մ քո գա՛լըստեան՝ կե-
րեւիլ սո՛ւրբ նըշանիս, ա՛րժանի՛ արա՛
ըզծառայս քո՛ վե՛րըստի՛ն նորոգմա՛ն.
զի դո՛ւ միա՛յն ես ծա՛գած փառաց
ծո՛ւիեա՛լ յա՛ւիտեա՛ն։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՁԱՅՆ,

ԲՋ.

Դարձեալ զցաւս մեր քո ի վէրս, յաղաչել տոհմիւնացս. բազմապատիկ են իմաստք եւ մի կարճանել։ Կանգնեա զանկեալսն ի գլխովանէ, զվիրաւորեալսն ի մշտնջենէն. ոչ բժիշկ ես հիւանդաց, բժշկեա զիս հիւանդս։ Ի յանցանաց իմոց խոնարհեցոյց զիս հիւանդութիւնս։ Ի յանցանաց իմոց զիս տկարացուցեր։ զիս ընդ ձեռամբ։

Անեծքեւս մեր քոնոյ գայթանեաց, բժշկեա զհնոցս իմոց զհիւանդութիւնս մեր եւ կեցո միայն մարդասէր։ Ով

Երկայնամիտ ես առ ամենեսեան, ո՛ղորմած անձին իմոյ բազմամեղ եւ կեցո։ Ա՛մենաբաւականն ողորմութեան չընորհս, պարգեւեա՛ ինձ յահնագին եւ աւուրն ըզթողութիւն եւ կեցո։ Բազո՛ւմ են քո ըզթիւնքըդ բազմամեղ անձին իմոյ. ո՛ղո՞ր մեա անտրտաձ քա՛հէ իմ։ Զի քեզ անկարաշաչար տէր մեղայ չարին խաբմանէ. ո՛ղո՞ր մեա։ Ի՛ քո ի միաւանգամ գանլսատեանըն յո՛րժամ գա՞ս դատել զերկիր. ո՛ղո՞ր մեա անտրտ։

Մեղա՛ք մինչեւ յերկինս եւ գա՛րգանալ ընդմա՛ռումըն քո շարժեցա՛ք ի մեզ. տէր ըստ մե՛ծի քո՛մ ողորմո՛ւթեանդ ողո՛րմեա մեզ։ Խղա՛ք մինչ ի դըժոխս

ընկերամեա՛ք յանօրէնո՛ւթեան մե-
ռա՛մ. ոչ՝ր յիշեա՛ զգգինա ասեան
պրպո՛ւց քո՛ եւ ողո՛րմեա՛: Հա՛լածեա՛ ի
վե՛նջ ոչ՝ր նըշանա՛ խաչի քո՛ զբո՛ղ-
դիմանա՛ռա և զանե՛րե՛ւոյթ գազանն.
է՛ւ ի՛ տար յանդգնո՛ւթիւն զ-քո՛
ժա՛ռանգո՛ւթիւնս:

Յաւուրս Պահոց Ուրբաթուց:

ՄՃԿ. Մա՛նկո՛ւնք եկեղե՛ցւոյ փա՛ռա-
բանի՛չք սո՛ւրբ երգո՛ւթեանն, օ՛րհ-
նեցէ՛ք զՏէր երկնաւո՛ր ա՛նգա-
դա՛ր երգո՛ւ: Պաշտօ՛նեայք քրիստոսի
լո՛ւսաւո՛րեա՛լըք սո՛ւրբ ա՛մրա՛նաւն,
գո՛վեցէ՛ք զտէրն վհատ՛ին ա՛նգա-
դա՛ր երգո՛ւ: Գա՛հանայք հո՛գեւոր եր-
գո՛ւ ընդ սերո՛վէ՛ական երգ ընդ քե՛րո՛ւ-

բէն բարեբանեցէ՛ք զՀոգին Ճըշ-
մարիտ անդադար Երգով։

Տաճար լուսոյ անքաւուքին և ա-
ռանձնատ անճառ բանին. որ ըզնախ-
նեաց մօրն Եւայի բարձեր զանէծսըն
տըրտմալի. հայցեա յորդւոյդ քո միա-
ծնի հօր հաշտութեանն միջնորդի,
բա՛ռնալ ի մէնջ ընդհատուքիւն եւ
տալ զոգւոյ խաղաղութիւն։

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։

Ա՛ստուածածին անհանրանալի
Երկրէ Երկինս հատան ընծայեալ.
յորժամ բանիմ լուսոյ նըմանն քո
միածնիդ յաջակողմեան. յայնժամ
մաղթեա ընդ մեր ըզնայն վըրկել ընդ-

մեզ յաշխեղ բոցոյն, հա՞մատանիլ ընդ արդարոյց երգել ըզխաւս ընդ եւրկնայնոցն։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Երբեմն ամենամեծն ամէն պատուական ի ձեռ խաղէն, հեթանոսի մի ըզծովըն կարմիր, առաջնորդելով ժողովըրդեանըն սեամբ ամպոյ լոյսն անմեռնելի՛։ որ ձեռացոյց մեզ սուրբ մըտանել ընդ դուռն անեղական։

Ջ՚ոն պրախտին սեաւն։

ԱՒԱԳ ԿՈՂՄ

ԲԿ.

Յաւետեան ժամ ա՛ղաչանք իմ այս
էն, ի մեզաց իմոց սո՞ւրբ ա՛րա զին
տէր: Յանցանաց իմոց զարհո՛ւրմ սիրա
իմ. ագաչեմ ըզքեզ Թո՛ղ ինձ տէր:
Ա՛րտասուաց իմոց ու լո՛ւեր տէր. զի
ապտղո՛ւխտ եմ ես յանցաւո՞ր էրկրի:

Ո՛ղթեաւ ինձ ա՛ստուած իմ ո՛ղոր-
ւեան ինձ. զի անպա՛տասխանի եմ յա՛-
ւետեան Թո՛ղ ինձ տէր: Ձանապա՛րհըք
քո ո՛ւղիղ էն, ես ուայն մո՛լորեցայ.
դա՛րձո զիս ես ու ո՛ղորմեա՛ ինձ աստը՛-
ւած: Դատաստա՛նըք քո ա՛րդար էն,

Եւ միայն ես եմ մեղաւոր. քանզի զիս
եւ ողորմեաւ ինձ ասացեալ:

Յիշ իմ ես զոհ սէր քանիլ յանապատ իմոյ. մի մոռանաս առնել զքղեղութիւն խոնարհութեան իմոյ. ողորմեաւ ինձ ասացեալ: Ա՛ռ քեզ ապաւինեցայ պրպէս զանմռունկ պրդին. հայր մե՞ղայ յերկինս եւ առաջի քո. ողորմեաւ: Փլոկեա զիս ասացեալ ի բազում մեղաց իմոց. պրա՞ արժանի քոյին առնել զպտղաբերութեան. ողորմեաւ:

Մեղք իմ բազում են յոյժ ծանր են քան զաւազ ծովու. քանզի քո զիս միայնոյ մեղայ ողորմեաւ ինձ ասացեալ: Բաց աչր ըզդնեան ողորմելեան որ ողբալով կարդամ առ քեզ. քանզի քո զիս

Հեղ յիս լզգըլծուԹիւնըդ քո բան զուամողնըմ եւ մարդասէր։ քանզի։

Մեղայ քեզ տէր։ մեղայ ողորմեաւ Մեղայ անօրինեցայ եւ մատնեցայ ի ձեռս անօրէն Թըշնամւոյն։ արդ անկեան մնձիմ Թող ինձ տէր։ Քան զաւենեսեան առնել մեզայ տէր իմ գըլուխ, քան զամենեսեան անօրինեցայ եւ մատնեցայ ի ձեռս անօրէն Թըշնամւոյն, արդ անկեալ։

Ելեցէ տէր ի վերայ մեր ողորմուԹիւն քո, եւ քան վըրկուԹեան քո պահեցէ զանձինս մեր ի մեղաց։ ՈղորմուԹիւն քո եւ ճըշմարտուԹիւն քո եւ լոյս երեսաց քոց առաջնորդեսցէ մեզ ի յարդարուԹիւն։ Ող ողորմած

ես զլխաձ ե՛ւ երկայնամիտ տէր, ընդ
կալ զանգաչանըս մեր բանբերխօսու-
թեամբ սուրբ աստուածածնի ։

Տէր լսելոյ մերոյ ամենագթի քո գալըս-
տեառնդ լսուց եւ երկեաց. զի ուսոյց ի
սըրբոց պատուիրանացն եղիցէ գոն զո-
ւ գառնալ զերկիր։ Տէր հիշեցի լսեար
լսգործս իմ եւ զարհուրեցայ. զի ծան-
նեաց ձլշմարտութեամբ զաճառոյ ես
զանաչառ ըզքո գատաստանն։ Տէր
հիշեցի եւ լսգործեալ արարչական սքոյ
քո առ քո արարածս, ես ի քո գալուս-
զի՞նդ ապաշխարել այգաչեմ, ոզոր-
մեաւ ինձ յաւուր յայնմիկ քրիստոս
աստուած պատասխանել։

Յաւուրս Պահոց Ուրբաթուց:

Մճկ. Ա՛րմա՛ծնէք ե՛ւ պատրա՛ստ եւ զերա՛ծ տեառն առո՛ջոյ մերոյ: Ե՛րբ գե՛լ ե՛ւ սա՛ղմոս ասե՛լ տեառն աստուածոյ մերոյ: Զի նա է տէր ասպե՛ւ ազ եր. փըրկէ ըզմեզ ե՛ւ կեցո՛ւցանէ՛:

Ա՛ղաչանո՛ք աստուա՛ծամ ծնեին անապատական ըզնա՛ ըզնա՛ծ ընդունի՛լն. զի մանանի՛ աչքա սըտոց մերո՛ց բացցե՛ս ողորմութեամբ հայի՛լ ի լո՛յս քո՛ ըզիմաստս:

փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Մանրմամբ կոչս ա՛նարատ զանապատականս վեհապետ սպասէաս, զի հաշտեցցի՛ ընդ այրի՛ եղեալ հո՛գի՛ս, ե՛ւ վիրաւորեցոյց դա՛րձեա՛լ սիրով ընդ հեռացեա՛լս ի նմանէ:

Ա.յժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Յորժամ յարեւելից փայլիս անճառ լուսով լուսաւորես զհանճարեալն. և պատապարեաս զազգըն հրէից անհանճարից ով սո՛ւրբ քահանայ. եհա՛ւ զիս լուսաւորեա ըզխաւարեալ լոյս մեղօք. և պատակարգեա ի դաս մաքենադրի յանճառ երկնից պաքաղ յոլովեաւ՝ որ անդադար օրհնեսցես և քո՛ւ են փա՛ռք յաւիտեան եա՛նս ամէ՛ն:

ԵՐՐՈՐԴ ՁԱՅՆ

ԳՁ.

Զե՛րծ զիա յերդպալէ ոտա՛զին եւ յաւեանչն վըտանգից ա՛պրե՛ցո եւ ո՛ղո՛րմած լե՛ա։ Յա՛ներեմ թ֊ըշնամւոյն եւ ի գա՛ղտնի նե՛տից բանսարկուին պա՛հեա եւ ո՛ղո՛րմած լե՛ա։ Փը՛րկեա զիս իյանցա՛նաց մեղաց իմոց, եւ նորդեա զիս հոգւով գրտո՛ղ լեա՛ն եւ ո՛ղ։

Ծո՛վ մե՛ղաց իմոց զիս ա՛լէկոծէ. ո՛ր ես նա՛ւապետ բարի, հնարհեա՛ ինձ նաւա֊ա՛հանգիստ հա՛յր ամե՛նակա՛լ։ Խորհ֊ըք պատրանաց զի՛ս կորուա՛նեն. այլ դո՛ւ նա՛ւապետ բարի, հնարհեա՛ ինձ։ Ո՛ր միայն իշխա՛նդ ես թո՛ղուլ ըզմեզ. եւ

Ես աղաչեմ ըզքեզ. տէր Ղազար ինձ
ըզմեզս իմ հայր ամենակալ։

Մեծաձեալ է ծր գալոյ քո տէր. լուր
ձայնի աղօթից իմոց որ կարդամս առ
քեզ, ես ողո՛ր լամեա։ Բանից իմոց
ունկնկալ դիր տէր, ես ի միտ առ զաղ
դաչանս իմ զառաւօտուս որ կարդամս։
Որ ընկըզմեալ եմ ի խորս ջարեաց,
ահաբեկ գհնգիտ քո առաքեա՛ առ իս.
որ կարդամս։

Որդմեա ինձ առաքեալ, զի քեզ
միայնոյ մեղայ։ Ահաւել լաւա զիս ի
ընդմէջ յանցանաց, ապրիմ բըժշկու-
թեան, ես ողո՛ր լամեա։ Յարեկ վըս-
կեա զիս, որ հնգուց ես մարմնոց ան-
կիս իշխանութեն. ես ողո՛ր լամեա։

Վիրաւորեաւ յանցանօք անձն իմ, ան քեզ սէր հանճարոյ պաչս իմ. մո՛ղ ինձ զմեռ՛ոս իմ միայն բա- րեդո՛ւթիւն, ե՛ւ ողորմեա ինձ անարա- ժան մեծի՛ ողորմո՛ւթեան քո՛ւմ։ Կարծանեաց վիս էարագոյծ մըշնամին, եւ կանչի ի սպառ վիս պատ. հա՛յր բարեգո՛ւթիւդ բըժըշկեա զվիրաւո- րեալս, ե՛ւ ողջ։ Անդո՛ւնդըք մեղաց պաշարեցի՛ն վիս, զի բազո՛ւմ են քան զաւազ ծովու. ան քե՛զ զ սէր պարա- տի՛, վրկեա ի վըտանգէ՛ս, ե՛ւ ող։

Զանապակաւ ըզհոգեւո՛ր ըզգանձըն յարականացու կենցաղըս ձախեցի. այլ առ քեզ միայն պատսպարիմ բարե- բար վըրկիչ. խնայեա ի մեղուցեալ ձառայս։ Զգանկ հոգւոյ իմոյ քակտեցի

եւ եղէ անբաւականի ոմի. այլ առ-
քեզ միայն: Ո՛տաւքանց եղէ ես որպէս
զարմանեն, պլտզակոծրայս որպէս ձի-
մեն. այլ անդիշաչար եմ անտիանալ
փըրկիչ, խնայեա՛ ի մեղուցեալ ծառայս:

Յաւուրս Պահոց Ուրբաթուց:

Մճկ. *Ըզքե՛՞զ բարեբանեն մանկա-*
կանք եկեղեցւոյ: Ա՛րեգական արդարու-
թեան լոյս ճըշմարտութեան քրիստոս
աստըւած. ըզ: Յարեւելից և յարե-
մըտից ի հիւսիսոյ եւ ի ծովէ. քեզ եր-
կրպագեն ամենայն քո՛ ստրայծք. եւ

Ա՛նաւանելւոյն տաղաւար բանիդ
հիցըս բանիդողին. որ ծընաւ զաստուած
մարմնով զանմարմնաբար ծընունդըն
հօր. բանեխոսեա՛ վասն մեր աստուա-
ծածին մարիամ:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։

Ո՛ր վանեցար ի յարփւոյն եւ ոչ վիզար ընտ մարենւոյն. այլ եւոթր զհանցըն կենաց կերակուր բանաւորաց. բարեխօսեա՛ ա՛ռ քրիստոս ընդել ըզգիր մեղաց մերոց։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Զկենդանագիր անարատ ծընող՝ քո արկանեմք առաջի անոխակալ տէրոջ Թեաւնըդ քո. յորժամ գայս վարձօք հօր դատել ըզմեզ ընչանա՛ն խաչի՛ քո. ներ եա՛ նանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ մօր քո՛ եւ կոյսի. ապաչեմք ըզքե՛զ տէր պահպանեա՛ ըզմեզ ընդ հովանեաւ խաչի քո սո՛ւրբ։

ՎԱՌ ՋԱՅՆ

ԳԿ.

*Քրիստոս մատըւած մատուծոց. ո՛վ
ղո՞ւթ լաւ։ Անօրէնութեամբ ի մէզ
երկնեաց զիս մայր իմ. ապաչէմ վըր-
կին. ո՞ւղ լաւ։ Վիրաւորեալ մէ-
ղօք անկանիմ առ քեզ վըրկիչ. մի ան-
տես առներ. ո՞ւղ լաւ։*

*Մաքսաւորն հառաչանօք ի տանճա-
րին էառ ըզքաւութիւն. նովին ձայ-
նիւն եւ ես գոչեմ. ողորմեա ինձ մա-
տըւած։ Աւազակն ապաշակեր ի խա-
չին, յիշեաւ զիս տէր. նովին։ Անառակ
որդին աղերսանօք ապաչէր ըզքեզ, հայր
մեղայ յերկինս և առաջի քո. նովին։*

Ընդհեա՛ մեզ տէր ընդ ազգսդ օրինակին զազարիա՛ ժո՛ժկալութեն. զի կամաւոր անբա՛ծութեամբ արքա՛ յութեանդ երկնից ընդ նմի՛ն լիցո՛ք արժանի. լո՛ր մեզ եւ ո՛ղորմեա՛ քրիս տո՛ս աստուա՛ծ: Ո՛ր վո՛հմէնակ հայ՛ցին կարօտութեան զհա՛յցն անմահո՛ւթեա՛ն նման հնարեցեր. եւ ընդ մեծատանն անդրմանութեան ի գո՛զն աբրահա՛մո՛ ընդնա՛ ընկալար. լո՛ր: Լո՛ւսաւո՛րեա՛ զաչըս սրտից ստանա՛լ մեզ ո՛ղորմութեամբ ի՛ քէ՛ն տէր զո՛ղորմութեն. զի մի՛ ընդ մեծատանըն հայցեսցո՛ւք ի բո՛ց հնոցի՛ն ծագիւ մա՛տի՛ն ջուր ի՛ զո՛վացումն. լո՛ր.

Զանընկի՛զն աստուա՛ծ զհա՛յրն ամե՛նայն բարեբանեցի՛ք ընդ զբա՛ւրվոնա

Երկնից: Զաւր ի հօրէ ծընեալ զտէրն
մեր Յիսուս Քրիստոս եկեալ ի Հոգին
Ս[ուրբ]: Եւ զնորոգութիւն սուրբ զՀոգին
Ս[ուրբ] ընծայելոյ եւ բաժանեցեալ
անկատելի Ս[ուրբ]:

Ա՛նեմին առաւած և Փառաւոր
Երկնաւոր. բարեբանեա՛լ ի զօրաց ան-
մահից Երկնաւորաց. ընդէղ ծրհնեմըք
հայր ա՛նեմին: Խոնարհեցար ի բար-
ձանց վասըն մերոյ փըրկութեան. որ-
ձանի՛ց կանգեցար եւ բժիշկ հոգւոց
մերոց. ընդէղ գովեմք որդի՛ մեծի՛ն
Ո՛ր էակից ես ընդ հօր և վահակից
մեծնիդ. բաշխո՛ղ պարգեւաց ես ար-
ժան ոգնութեան. ընդէղ բանեբա-
նեմըք սո՛ւրբ հոգի՛դ Ս[ուրբ]:

Ո՛ր ընկեյս աստուածդայի՛ն քո բանիդ ծագեցեր յաշխարհամած խաւարն անգիտութեա՛ն. լուսաւորեա՛ եւ զմեզ հօր խմաստութիւն: Ո՛ր զհամօրէն գաստանի՛ն օրինակ նըշանակեցեր առ մեծատո՛ւնն և զանզարո՛ւս, նեըհաճ կաբայ տալով զոր պատ ընկալա՛ն: Վա՛ն որդ անգիացո՛ւք ըզքեզ տէր, փըրկել ընդմեզ ի հրոյ մեղաց և տանջանա՛ց, հանդիլ ի դո՛ղ նահապետին պարտարոյ: Որով եւ մեք ընդ հրեշտակսն դասուց, անբաժանելի տուրք երդդո՛ւթեա՛նդ համաձայնեա՛լ ըզդեմք ըզփառս ի բարձունս:

Յաւուրս Պահոց Ուրբաթուց:

Մեկ. Օրհնեցէ՛ք ըզտէր, եւ օրհնեցէ՛ք զանո՛ւն նորա: Գո՛վեցէ՛ք ըզտէր,

եւ բարեբանեցէք զանուն նորա։
Աւետարանեցէք օրընօրէ զփրկու-
թիւն նորա։

Ողորմածիւր բանդրեցոյն հոգւոյնդ
ցեան զծրումթեամբ, եւ բնակարան
սուրբ հոգւոյն որով ծընար զքանն
աստուած. բարե՞խօսեա վանքն մեր
աստուածածնին մարիամ։

փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։

Աղերս կենաց բղխեալ յեզեմայ
սուրբ աստուածածնին, որով արբեցան
երկիր ծարաւոտ հոգւոյն իմաստու-
տակ մեզ մանգթեամ աղերս արտաս-
ուանց մաքրել զմեզ ի մեղաց մերոց։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Դրո՛շմ ըզգայո՛ւթեան եւ կնի՛ք ի դէմս ամենից. զո՛ւր եւ յաստուա՛ծան մինալն կա՛տարիս խորհո՛ւրդ. յորմէ՛ աւերակեալ վայելի՛ն ճա՛ռագայքդ:

ՁՈՐՐՈՐԴ ՁԱՅՆ

ԴՁ.

Համբառնամ աս քեզ տէր զաչս
իմ, նայեա յիս զլծնութեամբըդ քո,
եւ ողորմեա: Դու ես յոյս և ապաւէն
իմ, զերծո զիս յորոգայթէ ուղից, եւ
ողորմեա: Ապրեցուցիր իմ եւ փըրկիր
իմ, ապրեցո զիս յորոգայթէ ուղից,
եւ ողորմեա:

Բանզնութեամբ յանցանօք ծանրա-
բեռնեալ է անձն իմ. միայնոյ քեզ
մարդասիրի ապաւէմ. ողորմեա ինձ
ամարձաց: Բլղխամամբ արտասուաց եւ
հառաչանօք սըրտի իմոյ անդադար

հայցեմ բազմանձրուլեամբ. քաւեա՛ զիս ամաչած։ Բազմանգո՛ւթ մարդասէր հնարեա՛ զմոռնալիւն իմոյ յանցանացդ. զի ամ՛ բեզ միայն պատասխի. քաւեա՛։

Ա՛ստուած մարդասէր ո՛ր զմաքսաւորն ընդունար. քաւեա՛ զիս ընդ մեղաւորս։ Ո՛ր քանդիւ Հանդերձի՛ բո՛ զմերձեցեամն ի քեզ բնծըշհեցեր. քաւեա՛։ Ո՛ր բանիւ Հրամանի՛ բո՛ զանդամանըծն առնըջացուցեր. քաւեա՛։

Ո՛ր զաղտակ կընոջն այլազգւոյ անբնականա՛ր վերակիւ մարդասիրատեա. եւ զիս ամաչեալ ոչ ամաչեցուցեր ընդ ժանի ըզձայն մեղուցելոյս ընդունի՛նող։ Ո՛ր Հանաչեմամբ ձայնի՛ մաքսաւորին ոչ

լուեցեր վրկին ընդունակ մեզաւոր
բաց. ես զիմս: Ո՛ր զառաջնոյդ
քո նըշխար ոչ խնայեցեր ընձեռել շա-
նըն Տ՛ովսաւորի. ես զիմս:

Ա՛նկանիմ առաջի քո և խընդրեմ
զմոռացմունն յանցանաց իմոց. մի ան-
տես առներ Տա՛ր զանգաչանս իմ: Ա՛-
դաղակեմ որպէս մանքաւորն, և հե-
զամ զարտասուս իմ առաջի քո ո՛ր-
պէս արտնին. մի ան: Յանեըե՛մ
մըշնամանօն պարսեցայ, և ի գադանի
նեռից բանսարկուին վիրաւորեցայ.
մի անտես:

Ա՛նկանիմ առաջի քո՝ զ[illegible]
բանսանելոյս ոդորմեա՛: Ա՛ղաղակեմ
առ քե՛զ վրկի[illegible]զ-բանսնայցո՛յն ըզ-

ձամբայն. բանդան: Պայքարելին հարաչը
մամբ կանդամ առ քեզ փըրկիչ
և բարեբամբ. բանդանելիս ոդ:

Ո՛դնեմ ինձ քրիստոս ողջմտու-
թեամբըդ քո մեծաց, զի կարօտ եմ
ես հնարհի քո և ողորմութեանն. ողջ-
մեա և լո՛ւր ինձ բազմաեղիս: Լուր
տէր ձայնի ողեալոյս եւ ցաւագին
պաղատանաց, ու ամօթով կամ ա-
ռանջի քո իմ չարաչար վարո՛ք. ո՛դջ:
Ընկալ տէր զաղաչանս իմ եւ գհա-
ռաչանքս սըրտի իմոյ, ու աղաղակեմ
տալէս կինըն քանանացի. ողջմեա եւ:

Յաւուրս Պահոց Ուրբաթուց:

Մեկ. Մանկունք ըզտէր ծուխնեցէք.
ոյց անուն ու էն, եւ մշտա եղիցի

անուն տեառն օրհնեալ: Ծագմամբ
լուսոյ զարդարեաց զազգըս մարդկան
Թաղաւորըն քրիստոս. եւ միշտ եղիցի:
Որդիք լուսոյ տուք ըզփառըս հօրըն
լուսոյ, որդւոյն միածնի եւ սուրբ
հոգւոյն յաւիտեան ամէն:

Որ եկիր ի փըրկութիւն մարդկան
ծնընդեամբ կուսին մարիամու. եւ
կենդանարար քո յարութեամբդ հրաշ-
եւրեցեր ըզմահացեալս ի յաւրէն
Թիւն անմահութեան. վասն որոյ ա-
դաչանօք մօր քո կեցո զմեզ փըրկիչ:
փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Որ անապականն ծնընդեամբըդ քո
լուծեր զերկունըս նախամօրն, մարիամ

մայր աստուծոյ. բայեւիծնեաւ առ միա-
ձին որդին լուծանել զկապանըս մե-
ղաց մերոց. եւ անպէսա՛ փըրկել զան-
ձինըս մե՛ր ի փորձութենէ։

Այժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտենից. ամէն։

Բանն անեղ համատիր որ ընդ հօր
եւ սուրբ հոգւոյն, երեւեաւ ի յերկրի
պայծառացան սրտիցդ. հըզօրին կա-
րողութեամբ եւ ըզմեզ վերադրեաց
յոտէգրութեան շընորհս։

ՎԵՐՋ ՁԱՅՆ

ԴԿ.

Քրիստոս անտրտում յոյս անպաչխան
ծողայց. հնարէհաս զմոռմիմիւն բա-
զում յանցանաց իմոց: Ա՛ս քեզ բազ-
մաձոմ ապաւինեալ կարդամք. մի
մերժեր ըզմեզ յոդոմնումեանէ թուոմէ:
Ոյսէս զաւաչականն ապաքանեմ առ
քեզ. միշեա և զիս ոչի ի թուոմ յաչ-
քայոմեանդ:

Ընկճեցս իմ խոստովան լինիմ առ
քեզ քրիստոս, որ միայնոյ ես բանզմա-
գոմի ձոդմումեանդ. ոչ ոք կամեաւ ինձ
անտրտում: Դու ոչ որ ձրչմարտոու-
մեաւնց ես սիրող, և քննեես ըզձա-

ծո՛ւկըս գայլոնեաց սըրտի՛ իմոյ. ո՞ զո՛հ լաւ։ Տո՛ւր ի՛նձ ցընծութի՛ւն վըշկութեան, եւ հո՛գւոյ ոչ՛ տա՛ր թեանըդ քո՛ հանաստեա զիս. եւ ո՛չ։

Անի՛ք յանցանաց զիս ա՛չխոժէն, եւ մեղք իմ բա՛զում զիս յանդիմանեն։ Արդ զինչ այրից մեղա՛ցեալ անձանա, ո՛ր չե՛մ անպըճոյ յանհա՛գիւն հըւոյն։ Մեղայ քեզ քրիստո՛ս ծըղի աստուծոյ, հնո՛ւհեա զմունա՛թիւն քո՛ւ զամենայնաց։

Տե՛ր ո՛ր ի՛ մէջ լերինն ա՛ղեւոյացո՛ցեր ըզջո՛ւրն ի՛ վիմէն։ Տե՛ր ի՛ սըրտէ իմմէ հան ինձ ա՛րատասո՛ւ անպա՛շխարհութեան։ Ջի՛ կեցից և ա՛պաշխարեալ ա՛պրեցայ ի հանդերձեա՛լ քոյ ա՛ռաջնոյ։

Մեղուցեալ անձամբ կարդամ առ քեզ հայր ելկնաւոր, օգնեա ինձ ի նեղութեան. ու մեղքս եմ մեռեալ օգնեա ինձ: Վիրաւորեցայ ես յաներկնումդ ընչեաց. ժըշկեա զիս զհիւանդութիւնս. ու մեղքս եմ մեռ: Պոլորեցայ ես որպէս գնչեան կուռաեալ. խնդրեմ գերբեցդ խնդրեա զիս ընդմըտրեալս. ու մեղքս:

Մեղայ քեզ ոչխր քաւեա՛ զիս եւ ողորմեա ինձ ամարձակ: Ո՛չխար եմ բանաւոր հօտի քո եւ առ քեզ ապաւինիմ հովիւ բարի, խնդրեա՛ զիս ընդմըտրեալս եւ ողորմ: Ի՞ ծովէ մեղաց անկեալ եմ եւ առ քեզ ապաւինեմ բարի, փըրկեա՛ զիս ի վըտանգէս եւ ողորմ:

Յաւուրս Պահոց Ուրբաթուց:

Մճկ. Է՝ ամառն սեամն օրհնեալ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան: Եւ եղիցի ամառն սեամն օրհնեալ յայսմհետէ: Փառաւորեալ ամառն սեամն օրհնեալ յայսմհետէ:

Վանն որոյ պղտչեա մայր աստուծոյ մարիամ. զմիածին քո զտէրն զի հնար հեացէ ընտ ա-ստղականն ժառանգել վէ- րտուին մեզ ըզդրախտին վայելչութիւն:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:

Ցընծամ մարիամ աւետականն ար- գարութեան աւետեալ, եւ ա՛զատեաւ գան ի քէն զծընեալն աստուած վասըն

Աղբ, զի դանձնասցէ վերըստին զմեզ ի դրախտին ժառանգութիւն:

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Յաղթող զօրութեամբ խաչի քո պահեա զմեզ քրիստոնյա ազատեալ. որ տարածեցեր զգձեռս քո ի նմա. եւ լուծեր ի զկնիք դատապարտութեան յանցանաց մերոց. ապրեցուցանել զմեզ ի պատրանաց թշնամւոյն:

ՐԵԾԱՑՈՒՄՑԷՔ

ԱՋ.

Յանձառ փառաց խնդրեցար ի մեր բընութիւնս, բա՛նէ ատելած եւ մոլորեցար ի սիրոյ կռապէն: Եւ ձնար ի տուրբ կուռքէ առնախական մոլորնով. ըզքե՛զ անդադար բարեբանեա՛ մեծացուցանեմք: Ա՛յսօր զեկեալ ի փրկութիւն ազգի մարդկան, մխաբանութեամբ աւետեաց մեծացուցանեմք:

Ո՛ր ըզքեանն ատուած բաւական է զեր ընդունիլ յորովայնի միշտ կոյս. զքե՛զ մեծացուցանեմք ո՛ր օրհնեալդ

եա ի կանայս: Ո՛ր էից լուսոյն արժանի եղեր բառնալոյ ի գիրկս քո մանուկն. զքեզ մեծա՛: Ա՛նարատ տաճար տընօ֊ րէնաւճռեան կոչեցար հոգւոյն սըրբոց միշտ կոյս. զքեզ մե:

Ա.կ.

Ո՛րպէս լեր պատուածածդին, տաճար անխախտե՛լի. զքեզ մեծացո՛ցանեմք: Յըղացար անարատաբար, եւ զաստուա՛ծ վայելչապէս ծընար. ուրախ: Ե՛րգէ մարգարէն, տե՛սլ է տանճար քո աքանչելի արդարութեամբ, եւ դո՛ւն երկնային. ուրախ:

Ա՛նարատ տաճար բնակարան ամե֊ բա՛ր բանին անաւծոյ, մարիամ տե՛սլ

կո՞յս, զքեզ և ըզծնեւեան ի՛ քէն մե՛ծ ծանծո՛ւցանեմք: Յարգանդի՛ կրեցեր սր յառաջ.քան զյա՛ւիտեանս ի՛ հօրէ ըզբանն, և՛ ծնեալ մա՛րմնո՛վ. զքեզ և: Աւրէ խընդրեմք ի՛ քէն անպատ՛ում բեհնա՛ւ վանն ա՛նձնից մերոց, սո՛ւ որ պի՛ն քո մնա՛ծի՛՞ն, փըրկել ըզմեզ ի փորձո՛ւթենէ և յամենայն վնասո՛ւց մերոց:

ԲՁ.

Զ.քեզ հայր յաւաջ.քան զյա՛ւիտ.եան ծնեալ ի հօրէ ըզբանն, և՛ ծնեալ մա՛րմնո՛վ. զքեզ և: Ա՛րդ խընդրեմք ի՛ քէն անպատ՛ում բեհնա՛ւ վանն ա՛նձնից մերոց, սո՛ւ որ պի՛ն քո մնա՛ծի՛՞ն, փըրկել ըզմեզ ի փորձո՛ւթենէ և յամենայն վնասո՛ւց մերոց:

վայնէ անապական, բաժնալով ըզմեր-
նեալսն. ապաւէն: Ընդէր քարի
յերասաղէմ երեցան հեղձանուագ.
զի արանցն յաբեղնից ազգայ ելեալ
յորդերսն կենդանի կոչէ. ան:

Ըզկնասալին քո ապառաժն
ձին ամպարտ. զոր ոչ բոցակի՛ զեաց
հնար աստուածնալեանըն, վերծայոն-
ցանեմք: Ո՛ր յարգանդի քում անա-
պականաբար բնակեցաւ քրիստոս ան-
սրսած եւ վըրկիչ անձանց մերոց,
վերծաւ: Ա՛նհայանելի սէրտնական
յայտնութիւնն աչխարհի ծագեցաւ.
անմատոյց լուսոյն երկրպագեցո՛ք:

Խոնարհեցար ի բարձանց եւ մարմ
նացար ի կուսէն, որ ներսելով ի քրիս-

քե՛ւ՚ս՚ա ա՛ւսա՛րնէզ ա՛ւսա՛ւսծո՛ց: Ե՛ւկնք
չէն՛ն բա՛ւական վսա՛ւ՚ց ա՛նմա՛հ անե՛-
ղնե՛ւ. ա՛ւզանք կո՛ւսն՛ն ժո՛ւժկա՛լեա՛ւ՚ս՚լ
ը՛նդո՛ւնե՛լ ըզգանձզ ե՛ւկնային: Յո՛ւմհ
ասպա՛ւ սերովբէքն ո՛չ կշխէն՛ն վեր-
ձե՛նալ. ի՛ խո՛նձա՛ւո՛ւս պա՛ւսե՛ցա՛ւ՚ս՚ւ
ե՛ւ ե՛զաւ ի մըսո՛ւ յա՛նւսանկ:

Բկ.

Ո՛ւ ողնւմե՛ցաւ ի վեղբս ծընե՛ալ
մա՛ւդկան հա՛յւ ե՛ւկնաւո՛ւ ընս մա՛ւզա-
կե՛ն. ե՛ւ ե՛ւուս բնո՛ւթե՛ան ա՛յսօւ
պա՛ւզև ընկո՛յան սո՛ւս ըզծնո՛ղ ո՛ւզւա՛յզ
վո՛ւածն՛ի. մա՛ղթանօք սո՛ւա՛ ա՛ւէւ վե՛ղ
ո՛ղւոմե՛ա՛: Ո՛ւ ցօղե՛ցե՛ւ ի վե՛ղ յա՛մապ
օ՛ւինաց ո՛ւզի՛ղ ա՛յսօ՛ւ զկո՛յսն՛ն մա՛ւխան.
յո՛ւմհ ծընա՛ւ մա՛ւմնո՛ւմ ե՛ւ բա՛ւձե՛ւ նո-
վա՛ւ ըզմե՛ղս նախա՛ւսաե՛ղծի՛ն ա՛զա՛մայ.

մաղ: Ո՛ր մաքրեցեր հոգիդ տուր ընդ
սիրտ և զարդանալ մըր քո վաստակցին.
այսօր անմահ ծնունդդ նորին եւոր
ըզմայր բանին զօրհնին եւայր. մաղ:

Սիոն լուար և ամպ հուանդ տուր
նային. զբեզ բարեբանեմք աստուա-
ծածին կոյս: Անիկ մարենի եւ սրովբէ
հոլեցէն տուր կոյս. քանզի պատուէն
կենդ ի քէն տիւտ. զբեզ:
Անիծից լուծիչ եւ քաւիչ մեզ
տուր կոյս. ո՛ր զանուանելին յերից ի
գիրկըս քո բարձեր. զբեզ բարեբան:

Մայր լո՞ւսոյն մարիամ անհանգս-
ցեա՛լ, ծրհնեա՛զ ի հանդոյս: Զլոյն անբա-
ւուեր յայրգանդի կրեցե՛ր, ծրհ: Մի
զարմանիր վանչն մեր բանեխօսե՛լ, ծրհ:

Ո՛վսրտիս լեր մայր լուսոյ մարմնիդ, ի՛մկիր բանաւոր արեգակիդ ծիծաղիդ. լեր բարեխօս վասն անձանց մերոց: Խընդա՛ տագնապ բանին անտեսոյդ. քարոզ տըրտմութեան նախատօրդն եւայ. լեր բարեխօս: Ցընծա՛ իմանալի արեւելք, քանզի քեզ ծագեաց մեզ լոյս երեսաց քրիստոս. լեր բարեխօս վասն:

ԳԶ.

Զանձաւորելի լուսոյ մայր, եւ լրջաբնակարան անբասկընդնակից որդւոյն. ծիտհնոմեան՛ մը մեծացուցանեմք: Զանհաս տեսլեան մայր, եւ զանձնատուր տագնապ բանին. ծիտհ: Զբանէրից վիրտնոմեան մայր, որ զանտանելին յերից ի յանպատում եբարձ, ընդ ամենեքեան. ծիտհ:

Ո՛րպէս լեր ամուսնացեալ, յոյժ և վըսեմաբարեան մայր. ըզբե՛ղ ընդա՛ռնող ընտա՛նեաց ընտանի՛ացուցանեմք։ Ըզբեզ ընտանի մայր և կոյս, ըզբե՛ղ գանձըզ կենաց աստուածային ձայնիւ ցընծալով ուրախութեամբ ուրացո՛ւցանեմք։ Մայր սուրբ անարատ լուսոյն. հրեշտակային օրհնութեամբ պատուեա՛լ ըզբե՛ղ ուրա։

Սո՛ւրբ զաստուածածնայ՝ օրհնո՛ւթեա՛ն ուրացո՛ւցանեմք։ Ա՛ե՛տ հրեշտակն աւետարանէր ընծա՛ղեա՛լ. վըսեմին ի սըրբոյ կո՛ւսէն։ Ա՛ն մե՛ւ ուրախ լեր բերկրեալ. քանզի տէ՛ր ո՛ւրա տերունց է՛ ընդ քե՛զ։

Կո՛յս լուսոյ մայր, ե՛ւ կենարա՛ր բա՛նին բնականաբա՛ր, քեզ ե՛րանելեն

ազգ և ազին նք ամենայն: Սուրբ Հոգին
մայր, եւ հրնունեան կերպի նորո-
գմամբ զին. քեզ: Այս ծանգեցաւ ի
քեն նբատեցաս ի խաւսմամբ րի. քեզ:

Գկ.

Ա՛մենագոնել եւ քան զերկին
բարգրանգոյն, որ զանհա՛ սանել ըզ-
տերըն յորովայնի քում կրեցեր. եւ
ցընծանթիւն աշխարհի ծընար. վանն
որոյ ամենեքեան ըզքեզ միշտ մեծա-
ցու՛ցանեմք: Ա՛մենասրածառ բերկ-
րեամ միշտ կոյս, որ զանբա՛ւեալն ըզ-
բանն անճառաբար յղացար, եւ զա-
մարմնացեսն աստուած ծընանեալ ի
քէն. վանն: Ի՛ լերանէ վիմէ առանց
ձեռին հանեալ գանիէ՛լ գու-շա-

կեաց պանաքրմն լզծլնուն. քո Հայրն
երկնաւոր, մայր եւ յետ ծննդեան
ծնանիլ կոյս. վանն որոյ:

Մայր և կոյս ածախին քրիստոսի,
որ բարեխօսել ես միշտ աշխարհի. քեզ
երանեն ամենայն ազինք: Մաքուր,
սրտանի եւ Հայրն երկնից մարիամ,
տաճար եւ սիրեալ աստուծոյ բանին.
քեզ երա: Քեզ Հոգեացն իմանալին
ընդ. Հոգեղինս, եւ քեզ մերձեցաք
ի փայտըն կենաց. քեզ երանեն ամե-
նայն ազինք:

ԴՋ.

Ծանօմըն հրաշալի որ անյայտ է
ի մէնջ. եւ բանըն Հայրական անբա-

բերանէն, հու-ր փայլակնացեալ և ի ժամին բնակեցաւ անդրանա պահե-լոյ զարարածս ամենայն: Ծագումն հրաշագործ որ ի կուսէն ծագեցաւ, ճառագայթելոյ զարարածս ամենայն. երկինքք ցընծային և երկիր ուրա-խանային. և քրիստոս մատուած ընդ մարդկան շրջեցաւ: Ա՛ռ քեզ ապաւէնիմք ամենասրբուհի. զերանգին և հրաշալի եւ բաշխող բարութեանց. ամբիծ եւ ծարաւեաց եւ հանգիստ աշխատելոց. եւ ելեր վերընկալ աստուածային բանին:

Ընդքեզ ծրհնութեամբ վճռացու-ցաւ նեմք: Որ ըզբանն աստուած յարգան-զի կուսեցեր սրբուհի անարատ, եւ անճառապէս ծընար ըզմարգածնողն

երկնից. ըմբեզ: Որ էից լուացն ար-
ժանի եղեր բանալոյ ի քո գիրկս. եւ
արեգականն արդարութեան եղեր
արեւելք. ըմբեզ ծրհ:

Ա՛նարատ կոյս աստուածածնի՛ մա-
րիամ, սքանչելի՛ եւ մայր քրիստոսի,
յարգանդի՛ տարար զանեսանելին ա-
ւետեցուն. ծրհնութեամբ լուբեզ ա-
ստուածա՛ծին աւծացու-ցանեմք: Ըմ-
բեզ երկնային գոլոլն զոր եառեան ե-
զեկիել, եւ անալն զոր ծանեաւ գե-
դէոն. սերտելէ հոգեզէն վեհապոյն
քերովբէից. ծրհ: Ելիս խոնհարեալ
առաքեալս ի քեզ տեսանի աստուա-
ծա՛ծին. յերեսութիւն անեգրեմնականն,
ծնանել անարատ. կուսութիւն յեա
ծնընդեան միայն անապականն. ծրհ.

Ո՛րպիսիք ասաւածծին որ կու-
տան թեանց ես պարծանք եմ մերը
հաստատութեան մարդկան. օգնա-
կան և չընտրհ աշխարհի, մարիամ
մայր և ազախին վերուիչն մերոյ: Ե-
րանելիք ամենեցունն զանարատ առ-
նելով ըզբնութեամբ անուանելին, զան-
մեռնեցուն ամենակալն արժանի եղեր
կրել յորովայնի, որ երբեւեցաւ աշգի
մարդկան: Քրիստոսեական ամօթ ցու-
ցանր ասաւածծին, ի պիղծս բառ-
նալով զանարատն ամենեցունն, որ
նըստին ի քրիստոս. առ նա միշտ բա-
րեխօսել կեցուցանել ըմեզ:

Դ Կ.

Ա՛ստուածածին սուրբ կոյս ան-

Տարտնացեա՛լ մարիամ, որ ծրհնեա՛լդ
ես ի կա՛նոյս. զքե՛զ ծրհնե՛մըք մի՛շտ
որ արժանի՛դ ես մեծացո՛ցանե՛մք։
Ա՛նապական տա՛ճար եւ առաքա՛ւոր
լո՛սոյ. որ ի քե՛զ վիեա՛յացեալ բանի՛ն
կենա՛ց բնակե՛ցաւ. զքե՛զ։ Հո՛ւրըն
կենդանի՛՝ որ ի մորենին վառեցա՛ւ.
զո՛ր անվնաս յարդանդի՛ բոմ կրե՛
ցեր, եւ ձյնար անտրա՛ծ եւ մարդ.
զքե՛զ։

Ընզքե՛զ սուրբ աստուա՛ծածին, սկզբի՛ւր
անբնա՛պատ լո՛սոյն, որ լուսաւո՛րէ
զհա՛ւատացեալս. մի՛աբանականն ձայ՛
նի՛ւ երգով մեծացո՛ցանե՛մք։ Զո՛ւ
պարծանքը կո՛սոլթեան մարդկան.
զո՛ւ ուրախո՛լթի՛ւն հրեշտակաց. զո՛ւ
բարձո՛ղ անձրեցն. վասն որո՛յ ընզքե՛զ

աստուա՛ծամ՛ն մե՛ծացու՛ցանե՛մք։
Դո՛ւ ճշմարի՛տ արե՛ւելք արեգականն
այրդա՛րութեան. յոմի՛ ծագեաց փրկու-
թի՛ւն տի՛եզերաց. ա՛միտս։

Աստուածամա՛ն եւ սրբուհի. ո՛ր
ըզբանն ա՛ստուած անեղին յաղթու-
թեամբ յարգանդի կրեցեր. անդա՛ս
դո՛ւ երդու մե՛ծացու՛ցանեմք։ Զքե՛զ
մա՛յր կուսութեան և յղութեա՛ն
լո՛ւսոյ, և առագա՛ստ անճա՛ռելոյ բա՛ն-
նաւորին ի քե՛զ փեսայացեա՛լ բանի՛ն.
ա՛նդադա՛ր։ Քե՛զ լսե՛ա կնի՛ք դա-
տաստա՛րութեան. ե՛ւ քե՛զ կանգնե-
ցաւ մեղո՛ցեալ մա՛յրըն դլուխ. վա՛ռն
արա՛ զգեցե՛զ աստուածա՛ծին և կոչս.
ա՛նդադա՛ր։

Ի՛ քե՛զ եմք ա՛պաւինեալ քրիստոսի

մա՛րդ առաւ՛ծդ՞ մե՛րդ։ Ո՛վ քան զե՛ս կի՛նըս բարձրագո՛յն մարիամ, պար՛ծանք եկեղեցո՛ւ. քրիստոսի մա՛րդ առա՛ւծդ՞ մե՛րդ։ Ո՛վ քան զարեգա՛կըն պայծառագո՛յն մարիամ, վի՞ զաղա՛ւիս չե՛ր բարեխոսե՛լ վասըն մե՛ր. քրիստոս մի մա՛րդ առա՛ւծդ՞ մե՛րդ։

Ա՞ռաւածածի՛ն պայծա՛ռ քան զե՛ս կինա, որ ի մե՛զ ծա՛գեցեր ըզլա՛յսըն մե՛ծ է՛ գերազա՛նց, ո՞րով խառա՛ն անգի՛ռ առլեան Տա՛ճածեցա՛ւ. արա՛վելականն ձա՛յնիւ զքե՛զ բարեբանե՛մք, ե՞ւ հո՛գեւո՛ր է՛րգո՛վ մեծա՛ցո՛ւցանե՛մք։ Ա՞վդ մեմեա՛ւ և լո՞ւսաւո՛ր, ո՛ր զանձրե՛ւ ի կենաց ի՛ քե՛զ հեղեա՛լ ի յերկնա՛յին ծովէն, զո՞ր հասեցե՛ր ի յերկի՛ր ծա՛րաւո՛ւնա՛ւ. արա՛վելականն ձա՛յնիւ զքե՛զ։

Պա՛տեզ վանեա՛ս աստուածասո՛ւնք եղեա՛ր, որ և ձա՛ւրն կենաց ի մէջ դրախտի՛ քո ի հո՛ղոյն տընկեա՛ր, ա՛ն-մահական պտուղ՛ն ելից ըզտո՛ւեզեր-պո-տո՛ւեական ձայնիւ զքեզ բարեբա-նեմք, ե՛ւ հոգեւոր երգո՛վ մեծացո՛ւ-ցանեմք։

Ա՛աստուածածի՛ն ամպ լո՛ւսաւոր որ ըզցօղըն կենաց հեղեր յերկիր բա՛-նաւոր ե՛ւ պնախանձօրըն ջիջուցեր պա՛տուհանն ըլհնու. անզատ ձայնիւ զքեզ բարեբանեմք, ե՛ւ հոգեւոր եր-գո՛վ մեծացո՛ւցանեմք։ Տե՛ղի անտա-նելի՛ բանին, ե՛ւ երկի՛ր վայրափակ յորում լոյս ա՛զանիցի. ե՛ւ արեւելք արե՛գականն ա՛րդարութեան. անզա։ Զքե՛զ կատարո՛ւմըն մարգա՛րէից կո՛ւ-

*սակայն քո ծնընդեամբ սրով բնու-
թեանս քանտեցան օրէնք, հրաբուռն
սեռիցըն փոխադրեալ ի լուսաճեմ
խորանն. անդա։*

ՇԱՐԱԿԱՆՔ ՀՈԳԵՎԱԼՍՏԵԱՆ

Ա.Զ.

Ո՛ր յամենայնի՛ ես մատուա՛ծ՝ Աթիւն, եւ ի ձայն հընչման ի՛ջիր յերկնից տուր հոգի. ողո՛րմեա՛ մեզ։ Ո՛ր զամենայն լնուս զծո՛ւթեաւք քո, եւ ի դա՛տս առաքեալցն ի՛ջեր բընակիլ տուր հոգի. ողո՛ր։ Ո՛ր անբաժանելի՛ ես յատուա՛ծ՝ութեան. ե՛ւ ի տրեղէն լեզո՛ւս բաժանեա՛լ հանգեար յառաքեալսն տուր հոգի. ողո՛րմեա՛ մեզ։

Ա. Կ.

Ո՛ր յերկնային զօրս անմարմնոցըն նախ հեղեր առաւտակէս հոգիդ ձըշմարիտ. զաստուածային եւ զգեբրայեցի ընդ նոսին փառաւորեմք զերրեակ միութիւնդ: Ո՛ր զկերպանէն աստուածային ստեղծեալ երրորդութեանդ խորհըրդակցութեամբ. զարարեցեր միշտմանբ հնարից քոց կենդանարար. եւ ընդ ծնեալսն առ ի նմանէ խօսեցար օրինօք եւ մարգարէիւք. ընդ նոս: Ո՛ր յերկրդիդ լինել լուսեաւոս յետ յարութեան քոմ էակցին. մըտեալ ի վերնատունն դրօշ

քըն փակելմէ. հնարելմով քան առա-
ջին փըշմանն լզբեր մեռանելից. ա-
ռաքելոցն առաց պատք հոգի առ-
ընդ նոսին։

ԲՁ.

Պայն ես նըման հօր ես արդեայ հո-
գիդ անել ես համագոյ. բնակուելն
հօր անբընաբաժան մտով յորում ան-
ճառաբար. ի վերնատունն այսօր ի-
ջեր գհոգիդ հնարտաց քոց առեալ-ցեր.
ահաբեր ես մեզ ողնմաւթեամբ ի բա-
ժակէդ իմմաստութեան։ Էիցաս առել-
ծող արտաքնոց որ հերքիցիր ի վերայ
լուծց. նոյն և ի չարան առաքանին ի
հնարել մեզ քոմ էակցին, գըգուես
սիրով առաւնակերպ գմարդիկ ծնանիս

ամառուածակերպ. ա՛յրե՛ւ Բաբե՛ւն վերնոցն խմանալեաց և լսողին այսր լզեզալեաց. որ մարգալէս տաս ի՞ հոգեւոց և առաքեալս ի՛ ձկնորսաց. աշեւոր լզմայքսաւորս քարոզ բանի քոմ զհալածոլս. ա՛յրե՛ւ

ԲԿ.

Ո՛ր զիտաբանեալն յաշտանակին բաժանմամբ լեզուացըն քակեաց. այսոր լզբաժանեալ լեզուս սգզաց միտանեաց դարձեալ ի սո՛ւրբ վերնատունն. ամենայն հոգիք օրհնեցե՛ք զՏնդին ամառուծոյ: Ո՛ր էջ հոգին առաւն և առաքնորդեաց եկնումանն ցեզնցն խոսալել ի յանապատին. այսօր եկնումանն առաքելոցն առաջ

նորէ ի յաւետարանն. ամենայն: Որ եկից հոգին առաւն լսել ձայն տարաժամ խորհին. այսօր էնել զմարդիկ խնդան առաքելոցն. ամենայն հոգիք:

Ինչեր տէր ծնեալ թեամբ քո յաշխարհ, եւ ըզմեռեալ բննութիւնս ի կեանս վերանորոգեցեր: Ինչեր տէր առ հայր վառօք ի յերկինս, եւ մխիթարիչ առաքեալոցն առաքեցեր սուրբ հոգի: Բանիցեր տէր այսօր ըզգանձդ երկնային, եւ բաշխեցեր առանապակեա պարգեւս ազքատ բնութեանս:

գ.զ.

Հոգիդ ճշմարիտ ոչ զաստուածն

ին ըզհրամանսըն քո զառածըն զա-
մեան լիցի, սրբու-թանեըմ աշա-
կեռացն ըզպարարուն-թիւն քո ի
սո-ւթ վերնատանն. ողո՛ր լմեա։ Ո՛ր
առաքեցար ի հօրէ կենդանարար վե-
տակ եւ լոյս ճշմարիտ. սրբու-թանե-
լով նոքօք ոտից սիոնի զնո-ղսըս
փախուստեան. ողո՛ր ւ։ Ո՛ր կատարե-
ցեր ըզփանափառ ցանկու-թեան սըրտից
նոցա. սրբ բսպանեալ մըտային վեճ
զալըստեան քո ի սո-ւթ վերնատանն.
ողո՛ր ւ։

Ո՛ր ի թեւս թեթեւս անհե-թ
սո-ւառնեալ եւ հրացայտըդ սերով-
բէից վերանըստեալ տեսչո-ւթեամբ
խնամեա զարարածս. հո՛գի՛ դ սո՛ւրբ
ծրհնեալ եւ յարարածոց քոց։ Ո՛ր

աքանչելապայծառ հրաշալի ձայնիւ ընդ հօր և ընդ որդւոյ միշտ փառաբանիս, եւ քաղցրաթեամբ հայիս յարարածս. հո: Ա՛յսօր աստուածաբնին տեսչութեամբ ի վերնատունն հընչեաւ հոգմանձայն հընչմանբ, եւ զառաքեալսըն արբունցեալ բաշխեցար յարարածս. հո:

Գկ.

Ա՛յսօր ցընծան դաւք աստքելոցըն գալստեամբ հոգւոյն աստուծոյ. զոր մխիթարեաց փախանակ բանին մարմնացեալ եղեալ ընդ նոսա. փառք նմա ողորմութեանց ծայնիւ: Ա՛յսօր բռնեաց զնա կենդանի յերուսաղէմ յորմէ լցան զեղք աստուա-

ծայինք. Եւ ընդառաջել պրեստին ու-
ելեալոց զքառանկիսակ տղեւրն եղե-
մայ. փառք։ Ա՛յսօր ցօղով իմանա-
լեաւ յամպոյ հոգւոյն զուարթացեալ
բոյսք եկեղեցւոյ. պարարտացան
դաշտք արդարութեամբ և գեղեցկա-
ցան անապատք մաքրով կուսու-
թեամբ. փառք տացուք։

ԴԶ.

Կենդանարար աստուածդ մարդա-
սէր հոգի. ընծայեալդ միածա-
նական սիրով լուսաւորեցիր հրեղի-
նօք լեզուօք. վասն որոյ Եւ մեք այ-
սօր տօնիդ մտեալ ըզպարուսա քո տուրս։
Զուարճացայն քո պաղատեանդ մերոյն
տուրս առաքեալդն. կոչեալ ի միա-

սին ընդերուեանն ի միաեա՛ց բան-
մաձայն լեզուո՛ք, ոյն: Հոգե-
ւորական սուրբ միկրտութեամբ
զարդարեցեր նոքօք ընտիճզերս ի
զգեաստս լուսաւորչեայս եւ նորոգե-
տո՛ւր: Ո՛ր ի վերայ ջուրցըն գոլով
առեղծանէիր զարարածս իջեալ ի
ջո՛ւրս աւազանի՞ն ծնանիս ոգով
աստուածդ: Ո՛ր զարդարեալ նորոգես
միշտ ընտրս քո զեկեղեցի. ակն ակն
հնութեանց քոց պարգեւօ՛ք փայլին
մանկո՛ւնըք սուրբ:

Դկ.

Ա՛ղբիւր կենաց բաշխող հնարաց
հոգիդ իջեալ ի բարձանց. զանապա-
կան պարգեւըն քո՞ բաժանեցեր յա-
ռաքեալս: Ո՛ր ի վերայ ջուրցըն գոլով
առեղծանէիր զարարածս իջեալ ի
ջո՛ւրս աւազանի՞ն ծնանիս ոգով
աստուածդ: Ո՛ր զարդարեալ նորոգես
միշտ ընտրս քո զեկեղեցի. ակն ակն
հնութեանց քոց պարգեւօ՛ք փայլին
մանկո՛ւնըք սուրբ:

Ի՞ համբառնալ բանին յերկինս եւ ի նըստիլ ընդ աջմէ հօր, զուարճանալ ցեաւ առաքելոցն երկրպագելին. օրհնել ամենայն կենդանութիւն մեծաւ ձայնիւ։ Հաւատալ զհոգեառնութիւն մկրտութեանն խորհրդոյ, համբառնալ մանր աչաց սպանելին հոգւոյն. օրհնել ըզ։ Յանկարծահաս կընդմանէ հեղեալ կենդանարար աղբիւր լուսոյ. անմահական կենաց լուսով զարդարեալ. ուր օրհնելին ընդհայր։

ԾԱՐԱԿԱՆՔ ԽԱՉԻ

Ա. Զ.

Ո՛ր զանարժան բաժանիլս քո՛ի խաչին տարածեցեր քրիստոս ամենաց, ես նըշան յաղթութեան ետո՛ւ մեզ. ամա՛ս ըզկեանըս մեր պա՛հեա՛: Ո՛ր զաշխարհակեցոյց բաժանումնըդ խաչիդ քո՛ի քրիստոս ամենաց զծրթութեան ես տո՛ւր մեզ. ամա՛ս: Ո՛ր ըզմեռեալն ի ճաշակմանէ փայտին յանցանաց, կենաց փայտիըն կենդանութեցեր. ամա՛ս:

Սո՛ւրբ խաչն օգնակա՛ն Հա՛ւատաւ-
ցեալց, կա՛նգնեցա՛ւ ի յերկրի յա՛յլ-
լա՛ւ լծլընամա՛ձին. ե՛կայք ժողովո՛ւրդք
երկրպագեցո՛ւք: Ա՛րարչն ա՛ստը-
ւա՛ծ բարձրացա՛ւ ի խաչին, ե՛ւ զմե-
ռեա՛լս մե՛զօք վայրին ճա՛շակմանէն,
ի սմո՛ւռոգեա՛լ կե՛նդա՛նացոյց: Ի՛
վերա՛նգամ գա՛լըստեան ա՛ստու-
ծո՛ւրդն, սո՛ւրբ խաչն երեւի՛ ե՛ւ լու-
սա՛ւորէ. զի նա՛ է յոյս հա՛ւատացե-
լոց:

Հրաշակե՛րտ. (Տե՛ս յերես 14):

Ա՛ղաչեմ երե՛ւոյն երեւեա՛լ
դըշխոյին, նըմտեալ յա՛ռաջն յե՛րա-
ռակէմ խընդրե՛ր ըզպա՛տուակա՛ն փայտ
խաչին, յո՛ր ըզմե՛սիայն բե՛ւեռեցի՛ն-

Մեծասքանչ հրամանատն ժողովեաց հնդկից, ցուցանելով նմա բազմաշահ ուսակն փայտ խաչին, յոր եղեալ բարձրացաւ ապարիչն աշխարհաց։ Ընդ այսոսիկ յայտնի սկսեալ խաչին ի տեղւոջն սքանչելիքն բնութեանն։ Ես լացի տխրեցեալք մեծապէս պատճառաւ։

Ո՛ր ընդնախնեցին սուրբ մահու փայտ կենաց հնտրեցեր։ Ես եռուր յաղթութիւն մանգաղու բընութեանս. ի սոսկալի ծանրութենէ հրեշտակին ճառագայթ. ի սոսկ բանին։ Ո՛ր ահաւոր հրաշիւք ցուցեր զնեղեալն խաչի քո, յայտնելով աշ-

խարհի յանդիմեամբ պատանեայն. մի
ամն բանիւ:

Ա.Կ.

Եբիշանան ամենայնիւ խոչիւբ
քո բրիստոս պահպանեա զմեզ մաղ-
դանէր յաներեւոյթ թշնամւոյն. զի
զո միայն ես ամպամած փառաց օրհ-
նեալ յաւիտեան: Որ ի վերայ ապա
տարածեցեր զանարատ բաշխուքս քո.
եւ հեղեր զարիւնդ ի փրկութիւն
տիեզերաց. զի զո: Ի՛ միասանդամ
քո գալստեանդն յերեւիլ սո՛ւրբ նը-
շանիս, արժանի արա լզծատւոյս քո
վերստին նորոգմանն. զի զո:

Խաչ քո երկնի մեզ պսակէն քո-

ցանիշ վայելմամբն ի-րմ. խոյտանկեաց
ըզԹ ընչնամի՛ն, եւ ելոյծ ըզգատանկնի-ք
անուանեալ փայտըն կե՛նաց ի փըր-
կութիւն տիեզերաց: Վ՚երանեալ
ցընծան երկի՛նք, և երկիրս ա՛ւետա-
նաց ընդ ոյսն ի լուսոյն պայծառացան:

ԲՂ.

Ա՛յսօր խնդրի. (Տե՛ս յերես 38):

Ա՛պահինեցաք ի խուչ քո՛ այտրիչ

յաւխտենից, որ ետուր մեզ պահանդան յանդիման ընդդէմ թըշնամւոյն. աղաչեմք սուրբ փըրկիչ պահպանեաւ զանձինըս մեր: Բարձրեալ Թագաւոր որ վասըն մեր եղեր ի խաչ, եւ բանաձեր սուրբ զանդացան նախատանեացն ամաւոյ. աղա: Գլուխ սուրբ հաւատոյ և փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ, զոր առեալ այոյն պըղծոյ կործանեցաւ անկանդնելի. աղա: Դո՛ղացաւ թըշնամին ընդ յայտնիլ սըրտոյ խաչին, եւ ի յանկ փառաց նորա կործանեցաւ յանդուն. աղա: Ելիմնըք ցընծայիւն և ելիմբա ուրախանայր, քանզի փըրկիչ ցուցաւ սուրբ խաչն և լուսաւոր տիեզերաց. աղաչեմք սուրբ փըրկիչ պահպանեաւ զանձինըս մեր:

ԲԿ.

Խաչքն կճեռամարտ ոչ ելեր մեջ վիշտ-
քոց բայց սրբեցանեմք։ Ոչ ի հօրէ մոռ-
ոչ լոյս ճառագայթեաւ ի յերկրի,
եւ գաւազան զօրութեան հաւատոյ-
ցելոյ. սոված ամենք։ Ոչ լուսոյիցն
ծագմամբ հրաշափառութիւն ցոր-
ցան ի յօգնութիւն ընդդէմ թըշ-
նամեացն. սոված։

ԳՁ.

Փայտ կճեռաց. (Տե՛ս յերես 62):

Ա՛նուանեալ փայտ գիտութեան
ըզմեզ ի կեռնացըն հաներ աւրուքս-

ցնց. սրտի յանգեամբ մնայն եւս, եւ պատեաց ընդնախահայրն: Ի՛սկ փայտախաչի քո կենաւոռ գաւազան զօրութեամբ մեռան կենաց մնրդկան եւ յոյս հաստատեմն մեռելոց. առաջնորդ եղեր մեզ ի կեանսըն յաւիտենից: Եւ տուր մեզ նըշան յաղթութեան զոր ընդ քեզ գիւռն անձնասպանութեամբ ընդ նեղ գիւռն անձկացեալ ձանձրացեալ հին. սրտմամ ցանկային երկրածին արդիք մարդկան:

Քեզ քրիստոս կամեցուղին եկեղեցոյ հնարհողն զայրացականն ըզպատուական զանաւաճընկալ սուրբ նըշանս, մատուցանեմք զօրհնեցուցանես մեզ ի բարձունս: Սա կամաքո քո քրիստոս եւ մեռօք ամենազօր սուրբ հոգւոյն, եւ գանաք հրեշտա-

Այց Ճոռնցեան Եկաւորի ի Լեռնէն վարդապետ բժնակիլ ի նմա: Եկայք ժո-ղովրդք Երկրպագութիւն մատուա-ծային սուրբ նշխարիս. Համբարձէք մխաբան ըզձեռս ձեր ի պրկութիւն, եւ ըզբնակեանն ի սմա միշտ փառա-տրեցէք:

Հրաշախառ սքեսութիւն ի կամձուլ վիկէ եկեղեցւոջ սքեանն, գործարան մահու մնհուանդ աւիլթ գոլ կեանց, եւ մահացուցիչ նախանձուզին մահ-ուանդ գոլ հոգեդիլ յարութեան: Պարգեւ գերապոյն պարգեւի այսօր հաւատացեալոց, եւ մնհանդն ի կե-նաց առնոլ իւր զօրս վերելեանկս. եւ Ճռոնցեան վերապայի բնակիլ ի տեղ-ոջն սրբոսվեան: Եկայք ժողո-

վուրդ ընդ հոգեվինացըն սպասաւ
ութեացնութ. ելիըտպիճցու աստ
ուածային սուրբ նշանիս, փառաւոր
բեացու ընդհրաշագործ պարգեւաց
տըուին։

Գ Կ.

Յաղթող և գնոր. (Տե՛ս յերես 73):

Ով քրառամեաւ լուսոյն գերա-
պանց հին կառուցող կեհեցն անե-
նի՜ց. միշտ բազխառութիւն աս քեզ
էն։ Քառամեսուի սպանց հնվանի եւ
պահանպան ի յելս և ի մուտս. վըր-
կանելին ի յայո՜ց եւ պարիսպ ամ
բուելեան։ Դրաշմ ընկայուելեան էւ
կնի՜ք ի գէմ ամենից. դո՛ւ եւ յաս-

տուածծայինեալն կատարեցա խորհուրդ։ յորմէ արեգակնայինն փայլին ճառա-
գայթք։

Ով պանհանան որ ծաղեցար յեղե-
ղեղ, նըշան յաղթութեա՛ն ընդ դէմ
աներեւոյթ թըշնամւոյն։ Դու վանե-
ցեր դրախտին բացող եւ ատաջնորդ
աւազակին. որ զբոցեղէն սըրըն
կապտեա՛ց անեղին հրամանաւ։ Քե՛ւ
ցընծան բաստրայինքս աւետեան ի
վերանգամ քո պայծառեանն. եւ
յաւէժ զուարճանա՛ն զոյք անմահ-
ծնողն սուրբ էիցս։

ԴԶ.

Զօրութիւն սուրբ խաչի քո քրիս-

տուն ու կանգնեցեր ի փրկութիւնն աշխարհի. սո՛ւբ պահեցէ՛ զմեզ յամենայն փորձութենէ։ Քանզի ի սմա բարձրացար առաւած, եւ ի սմա հեղեր ընդարձակն առաքեալսն զարիւնդ նոր. սո։ Եւ զբո մի՛ւսանգամ զգաստանալ նոյնպէս խոչի քո ցուցեր աշխարհի. սո։

Ի սուրբ պատարագին ապաւմայ ի կենսատուր խորհուրդ ի զրախտին խաբմամբ պատրեցոր, ոչ փոյտին ծառոյն գիտութեան, օձապետն պատրանօքըն ճաշակեալ ի պտղոյն, եւ եղեւ վայրաբնակիլ մարդկան։ Արեւելք ի զրախտին ընծայեցին ըզփայտ խաչին, եւ եկեալ կատարիւր ի տեղւոջ կանգնելոյն. բարձրանայր ի դիտին

տարրեղէն փայտակերտըն, տուրբ քա-
ահմեբըն պահապան անձանց մերոց։
Բանն անեղ համագոյ որ ընդ հօր եւ
տուրբ հոգւոյն, երեւեալ ի յերկրի
պայծառացան արարածք. հրճուին կա-
տարեալքն եւ ըզմեզ վերադրեաց
յոյսիւ պրոմեան շընորհս։

Գանձման զօրութեան ըզևսէ քո
ճառս մեզ քրիստոս. եւ սիրեա յաղ-
թեացս թագաւորել ի քրիստոսէն։ Սա է
զէն յաղթութեան սրեալ արեամբ
ձրդւոյն աստուծոյ. եւ սո։ Սա է ա-
հեղ տէրտունեան, եւ ի սմա է բաղ-
մեալ քրիստոս ձրդին աստուծոյ. եւ
սո։ Սա է սեղան սրբութեան, եւ ի
սմա է պատարագեալ քրիստոս գառն
աստուծոյ. եւ սո։ Սա է կարպատե

յաւուր դալըստեան փըրկչին. եւ պըտակ պարծանաց հաւատացելոց. եւ սո։

Դկ.

Ա՛յսօր նըշան յանդիմ՛ել ԵրեւեաՀ ի երկրի պայծառացոյց ըզտիեզերս. զի՞ն յանդուգնեան եւոր ըզնա՛չ քո տէր, ապրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանաց Թըշնամւոյն։ Փա՛յտ կեանացս կանգնեա՛լ ի մէջ տիեզերացն. յոյս եւ ա՛պաւէն ա՛զգի մարդկան. սա՛ պահեցէ ըզմեզ յանեծայն վտանգից մերոց. ապրեցուցանել ըզ։ Յանդիման զօրութեամբ խաչի քո պահեա՛ ըզմեզ բիւրաւո՛ր աստըւած. որ տա՛րածեցեր ըզձեռս քո ի նմա՛. եւ

լուծեալ ի ընկնէ զատապարտութեան
յանցանաց մերոց. առաքեցուցանել զգ։

Խաչի քո քրիստոս երկրպագանիմն ա-
րարածք անեղնայն, որ ի փըրկութիւն
մեզ կանգնեցար. սա՛ եղիցի մեզ
պահապան յամենայն, առաքեցուցանել
զմեզ ի պատրանաց բանսարկուին։
Ի՛ սմա բարձրացար բարձ՛ղ անիծից,
որ վտառ՛րեա՛ղ ես ընդ հօր. ժո՛ղ
տո՛վ զ՛ ընդհատեալըն կենաքեր
փայտին. առաք։ Սո՛վա լրասաւորե-
ցան արարածք անեղնայն. սա՛ սպա-
սէին արգելեա՛լքն ի մեղսանէր բան-
սին. որ ազատեա՛ց զմեզ ի պա՛ս։

Սո՛ւրբ զխաչ քո հնոտեցեր զէն և-
կենցա՛ղ քո՛մ սըրբոյ. ո՛րո՛վ գաստա-

պաշտեաւ պարտեցաւ Թլշնամին։
Սիմա պահանեա զժողովուրդս քո
քրիստոս. ոմն երկնապագեմք քեզ
ընդ հօր եւ հոգւոյն։ ի քեզ ապաւի-
նիմք քրիստոս որ գալոցդ ես խաչիւ.
պարգեա զի փրկեսցես զմեզ յայնմ
աւուր սքանչ անհեղ ածեսին։

Ի ԿԱՐԳԻ ԽԱՉԻ ՔԱՂՈՒԱԾՈՑ

Ա.Կ.

Եկո: *Ըզքեզ քանզի առաւ ծով եւ տանձար անապականն, առաւ ծովզարդ եւ լուսազեաց անվախճան փառքն պրսակեաց սուրբ հոգին. եւ յայժ ոսկանան միշտ հաւատաց ցեակը: Ի քեզ ծանեալ ի հանդոց մեցն առաւ ծով արդարութեան ա բեգանն, որ լուսաւորեալ փարատեաց ի քեն ըզխաւարն անգիտութեան եւ հաստատեաց ըզհիմունքս քո ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից: Ի քեզ կանգնեալ սեղան սրբութեան եւ բնակեալ տէրն ամենայն*

կան, որ յորդառատ վըտակօք այբուբ-
ցանէ յաւէտ ըզտխեղերըս գեղեց-
կապէս բըղխել ըզբոլոր անուշից-
ը՛ւ յոյժ ուրախանան միշտ հաւա-
տացեալք։

եկղ. Որ ի սկըզբանէ խմաստու-
թեամբ հանատնեցեր զերկեղեցի հօր
խոնարհութեն. զոր նախանըկար տե-
սանելեամբ նըշանակեալ մոսէս խո-
րանաւն ելկնահանգոյն ի սինա լե-
ռինն, լուսաւորչիդ վարօքն աստու-
ծոյ։ Որ ըզխորհուրդ անապական տես-
չենութեանդ քո ի սրտից կոսկեն.
ոսկերօրեայիդ տապանակն աստու-
ծային ոսկով կտակարանաց բանիդ
աստուածոյ. վարագ անեղիդ տեղի
հանգըստեան։ Որ ի կեանս վերա-

դարձի բնութեան դարձմանքն յոր-
դանանս օրինակեցեր. եւ ըզբանու-
թիւն մահու եւ դժոխոց կործան-
մանքն երիքսիի տանպանակաս խաչին
հրաշագործեալ նոր խորհել. օրհնու-
թիւն քեզ տէր երկեսցեն մանկունք:

եկղ. Սեղան քո տէր զօրութեանդ
հանապատ կանգնեցաւ ի խորանի
քոմ. եկայք ժողովուրդք երկրպաշ-
դեսցուք: վկայ պատուականն ի խո-
րանի քում հիմնեցաւ այսօր. եկայք
ժողովուրդք: ի սմա մատուցանեն.
ճշմարիտ պատարագ և վեհութիւն ա-
նապական. եկայք ժո:

բկ.

եկղ. Ի՞ վերայ վիմի հաստատ էի-

նեցեր ըզքո՛ւ սուրբ զՔրիստոսեցի. ըղա՛ պահեա՛ ի խաղատութեան: Ո՛ր հետ հեցեր ողորմութիւն ի բնակարանըս հրեշտակաց եւ մարդկան քաւարան. սո՛ւր սըման զանշուժ քո՛ զխաղատութիւն: Ի՛ տաճարի փառաց սըրբո՛ւ թեան քո՛ քեզ երկեն մանկունք. սո՛ւր սոցա զառա՛ւ քո՛ զդողմութիւն:

Եկն. Եկայ՛ք ժողովուրդք ի տաճարի փառաց քրիստոսի. սո՛ւք աւետեքեան ծրհնութիւն ի բարձունս: Քանզի քաղաքըն քրիստոս պընակեաց ըզաս սա սքանչելի փառօքն իւրմով. սո՛ւք աւետեքեան ծրհնութիւն ի բարձունս: Ի՛ սմա եւ զօրըք հրեշտակաց գա՛ւա՛ հրեա՛ւ ասնեն առաւն, սո՛ւք աւետե:

Վար. Ո՛ր գերագոյն փառօք պայծա-

ռացոյց զայգաման առաջին, զոր ձայն շանմամբ պլտղոյն մեկայցաւ ընվիտաս անպատուհամ. այսօր վերլատի՛ն վաղ ոջք զարդարեաց: Որ ի նախնուամն երեալ մովսեսի ամպովքն ի սինան. այսօր լուսափայլ ամպովք ի Թաբոր յայտնեալ վկայեաց, զա է իմ որդի՛ զոմա լուարո՛ք: Որ ի յերկինս վերանալոյ տեղին կաւոք զհեղիան, այսօր վայրաբերեալ ի Թաբոր հանդերձ մովսեո՛ւ, իսօ՛սէին զերկի՛ցն որ յերուսաղէմ:

ԳԶ.

Եկղ. Լուսաւորեա՛ երուսաղէմ զի հասեալ է լոյս քո. զարդարեա զամբարձեալ քո. եւ փա՛ռք տեառն ի

վերայ քո ծանեայցի: Օրհնեցցո՛ զԹեամբ սակմոսիք քեզ վայելէ ասաւած օրհնութիւն ի սիրվնէ, եւ քեզ ասէզ մնասցին աղօթք յերուսաղէմ: Գնվեա՛ երթասջիմ ըզսէր, եւ օրհնեա՛ զասստուա՛ծ քո. նո՛ր ժողովուրդ պըշխոյ դուստըր սիոնի:

եկղ. Ա՛յսօր աստուածնութիւնըն զուարճանայ նո՛ր հաստատեալ զերկիր. պարըք սուրբ վառաբանեն զըասրմնոյ. եւ մե՛ք ձայնի՛ օրհնութեամբ զանդաստեացո՛ք սուրբ ըզծո՛նա: Ա՛յսօր եւ մե՛ք ցընծայմք սուրբ նիւս ընդհանո՛ր հընչմանբ. մո՛ծաղէս վայլմամբ երեւեցաւ յաշխարհի. ան աստուած գո՛հութիւնք ընդառնան. պատմէն անդադա՛ր ըզբան կեանն

դանի։ Խընդա՛ և զուարճացիր եկե՛ղեցի կոյս սուրբ Ե. Հա՛րան երկնաւոր փեսային, անդ առեանե՛մք զօծեա՛ն ըզբրիատոս, գոլո՛վ առ քեզ լա՛յսըն հեղմա՛նոսց։

Վար. Ա՛յսօր ո՛ր էն ի յերկինս բան ե՛ւ ծընո՛ւնդ հօր մի՛ածին, ընգա՛ծ. կեա՛լն ի յե՛ից իսրհուրդ յա՛յտնեաց աշա՛կերտացն, ծա՛ռայի՛ ըզկերպա՛րանըն ծա՛ծկեալ առառա՛ծուվեա՛մբն։ Ա՛յսօր հընչեաց յառաքեալըն հա՛յրական բարբա՛ռ յերկնից, ա՛ռ գա՛ է որ դի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ. ո՛ր ըզնո՛ւվիւն առառա՛ծային կերպի՛ ծածկեալ ծառա՛յական։ Ա՛յսօր վիմի՛ն հա՛ւատոյ յայտնեա՛լ զիսրհուրդ երկրո՛ւվեանն, երբակի՛ յօրինեամբ

տանջանաց խոհըմտին. զոմն զգալով մեղաց մնջութեացն լինել տաճար երկնաւոր իմաստութեանն։

ԴԶ.

եկն. Ո՛ր հաստատեցեր բանիւ զերկիրս քո բիւրաւոր ի վերայ աստուածեական վիմի, երգել ի տանջ զերդ պըն հոգեւոր։ Կանգնեալ ի տան սերդան սըրբութեան բաշխէ զմարմին իւր և զարիւն, եւ խոյ ի տանէ մեզ նորոգութիւն, ի թողութիւն մեղաց մերոց։ Ելեալ հոգւոյն սրբոյ աղաւնակերպ երեւմամբ ի վերայ մարմնոյ եւ պարեանըն տեառն, ի բըժշկութիւն հոգւոց մերոց։

Վար. Ի՛ մեաբար ի լերինն ձեւա-
ցո՛ցէր ըզբո՛ն բնութիւնդ անաստան-
ի՛ գոյացո՛ւմեամբ. ընդ ո՛րս եւ մե՛ք
ցընծա՛ւմեամբ երգե՛մըք քեզ, ո՛ղոր-
մեա՛ մե՛զ մա՛րդասէր։ Ա՛շակերտքն
հիացեա՛լ բարբառէին ընդ տիրա՛ր-
ս ոտգնա՛կի սըտից ի՛ւրեանց. ընդ
ո՛րս։ Ս.քա՛նչելի մեծ խորհո՛ւրդ պե՛ր-
րուո՛ւմեանըն քոյ սրբոյց առաքե-
լո՛ցըն ծա՛նուցեր բարեբա՛ր. ընդ ո՛րս։
Ս՛ոսկալի հիացմա՛մբ զայլակերպու-
մի՛ն քո՛ մեր առաքելո՛ցըն առեալ
յօրի՛նէին քեզ տաղա՛ւար. ընդ ո՛րս։
Հո՛վանացեա՛ մա՛զ լուսոյդ՝ եւ ըն-
հայրակա՛նըն լո՛ւսո՛յ ըզձայն, եւ
է տո՛ւր իմ սի՛րելի՛. ընդ ո՛րս։

Վար. Ցընծա՛յ այսօր վառօք մի-

անձնին լեառըն Լմատոյ հանդէպ հեռանիցես, բարձրացեալ գերագոյն սիրտ՝ նա՛եւ իջք աստուածոյ դուռն երկնից ի նմա։ Ցընծայն այսօր լերինք աստուածոյ, սրսրիլեն ելեալք ընդ առաջ, պարանիցին յաւիտենական լեռն բա՛նեցն դատք առաքելոց և մարգարէից։ Ցընծայ այսօր լեառըն վերին սիոնի, հարսնարան անմահ արքային, առաւանելով զերկնաւոր փեսա՛յն, զարդարեալ լաւով հոգւոյական վարդօք։

Դ կ.

Եկղ. Ի՞նչ ամենայն ի հօրէ եւ լայս վարդոյ ընդ նմա՝ ձա՞յնք հընչեցի՞ն առնոցմանէք անոլնոց։ Տեսեալ

ըզլոյս մեծ հայրապետին գրիգորի,
պատմէ՛ւ ցընծութեամբ հաւատաւո-
ցեալ այրքայինն։ Եւ՝ այ՛ք հինեցու՛ք
սո՛ւրբ ըզհօրայնըն լուսոյ. քանզի ի
սմա ծագեաց մեզ լո՛յս ի հայնատանն
աշխարհի։

ՄԱՆԿՈՒՆՔ

Ս. ՆՏՈՆԻ Ս. ՆԱՊԱՏԱԿԱՆԻՆ

ԲՋ.

*Պարծանք եկեղեցւոյ եւ ուրախու-
թիւն հրեշտակաց, ով սուրբ հայր
անտուն, զարմանալի մեր հանապազ
մատոյ սուրբ երկրպագութեան: Որ ի
մարմնի կանուխ ցեւալ եւ զանմարմնա-
ցըն բերելոյ ի քեզ լզվանալ. ով: Բա-
ժակ հոգեւորական լցեալ աստուա-
ծայինն ուրախութեամբ. ով սուրբ:*

ԹԷՈԴՈՍԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

ԲԿ.

Ո՛վ երանելի՛ աւետեցուն տիեզերականն իշխանութեամբ ընկալեր ի քրիստոսէ զմեզ պարծանաց. ո՛վ Թէոդոս մեծ թագաւոր, վասըն մեր բարեխօսեա առ Թագաւորն երկնաւոր: Ո՛ր քեզի տուրս աղօթից ընծայեցեր զանեցեր զմեզ ընծայիմն, կոխեալ ընդ սատանայ ընդ երկնայինսըն դասեցար. ո՛վ Թէո: Ո՛ստի եւ մեք հաւատովք եաթ թա՛ս տօնեմք զքո յիշատակս, օրհնութիւն տուեալ ընդքեզ պատուական ընծն. ո՛վ:

ԴԱԻԹԻ ԵՒ ՅԱԿՈԲԱՅ

ԳԶ.

Օրհնեցէք ըզտէր յօրհնութիւն ի նոր. քանզի ծագեաւ մեզ եղջիւր փրկութեան ի տանէ դաւթի կեցոյց ըզանէ կամեցաւ. օրհնեցէք ըզտէր յօրհնութիւն ի նոր: Գառանձան ծաղկեալ յարմատոյն յեսսեայ դաւիթ մարգարէն. ճա ի նմին շառաւիղէ առաքեալըն յակոբա անկանաւես եւ ապաւաժ էր բանին աստուծոյ. օրհ: Յերկեղեցիս օրհնեցէք ըզտէր, որ երկոքին ընտրեալք, առաքեալըն յակոբաւ եւ մարգարէիւըն դաւթիւ հաստատեաց զհիմն հաստատուն.

ծարհնեցեք ըզամէն յօրհնութիւն ի նմա։

ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ

Դկ.

Նախասարկաւագ և առաջին մարտիրոս, որ ի քրիստոսէ պսակեցաւ, ե՛ւ յերկնաճե՛մ առագաստին պայծառացեալ բերկրեցաւ. սղաչեա՛ զասպրե՛ալ չնարհել մեզ ըզկեանս անվախճան։ Որ քոյին համբերութեամբ ընդրո՛ւնա երկնից բացեա՛լ տեսեր, ե՛ւ զուրդն ընդ աջմէ Հօր. սղօմիե՛ր ի վերայ քո քանձրհոդացն. սղաչեա՛ զաս։ Եկեղեցի՛ք արդարոյ ե՛ւ ժողովք ո՛ղղափառաց, այսօր ըզյիշատակն

քո ոօնեմք, եւ պրուսաօ՞ք հայ-
ցեմք ի քէն ճլշմարիտ վերայ բրիս-
տոսի. պատչեա՛ւ:

Ա Ս Ա Ք Ե Լ Ո Յ

Ա Կ.

Ա՛շակերտըք քրիստոսի, եւ առ ա-
ւետն սիեզերս անաքեակլք, բարե-
խօսեցէք առ ամէն վաՃառն մեր: Ո՛րք ա-
ռիք ըզպատուէր բարձել աներկիւղ
ըզբանըն կենաց յաշխարհի. բարեխօ-
սեցէք: Ո՛րք արժանի եղէք ոճանել
մարմնով զնրդէն աստուծոյ յայտնա-
պէս. բարեխօսեցէք:

ԿԻՒՐՂԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

ԳՋ.

*Մանկա՛նըք նո՛ր սիմէնի, վանա-
բանիշք սո՛ւրբ եւ մա՛ծր եղբարդա՛թեանն, ըզ-
միշտնակ սրբոյն Կիւրղի հայրապե-
տին մին ոճնեալ այծր ընդ զօ՛ր ա՛ն-
մարմնոյն, օրհնեցէ՛ք ըզաէ՛ր յօրհ-
նութիւն մ՛նոյ: Ի՛ յարկի՛ սրբու-
թեան եւ ի տեղւոջ վանաբանու-
թեան, ըզմիշտնակ: Քահանա՛յք եւ
պաշտօնեայք մա՛տանն հանա՛ստացեալք,
ըզմիշտնակ:*

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԿԱՐԱՊԵՏԻՆ

ԴԿ.

Մարգանէ՛ից գե՛ղապոյն եւ մե՛ծ ի

ձնհնդա կանանց. որ ըզանօրէնու-
թիւն ամուսնոյն ի յարգանդի
ձանեալ հոգւոյն. ապաչեա զանդր-
ւած վասն մանկանց եկեղեցւոյ: Յո-
նվայնէ յիսուսէն երկնապատիր քրիս-
տոսի. որ ըզհնարն ամբաւած մերմ
բնութեամբ մնկըտուեցէր ի յորդա-
նան. ապա: Կանամրութեն օրինաց եւ
նախասիրելոյն հոգւոյ. որ հոգւոյն
ի ըժոխս քանրձեցեր ըզկըտրմիւն
գանատեանելոյն քրիստոսի. ապաչեա:

ՍՍ.ՀՍ.ԿՍ.Յ ՀՍ.ՅՐՍ.ՊԵՏԻՆ

Դկ.

Ո՞ր յորմատոց հարցըն սրբոց մեզ
գաւազան բընկեցեր ըզկատարած ան-

հայրապե՞տ հրաւիրել ընդհօտ քո քրիս-
տոս: Ո՛ր ընդհատարկն անդիտութեան
հայհատանեայցըն լուծել. զիմաստու-
թեան ծագեալ ըղլոյս սիրտ ոտք-
աց թափուցեալ: Ո՛ր զհանդերձեալ
խորհուրդ քո տէր տեսլեամբ սըրբոյն
ծանուցեր. յիշատակի տրան ընկալ
ըզսոճանդակս աղախնիս:

ՀՈԻՓՍԻՄԵԱՆՑ

ՂԿ.

Յիշանա՛ւ քրիստոնեի սըրբոց վըկա-
յից, եւկայք հաւատացեալք ընդըդի-
մումիտնեա տգա՛ հրաւիրակեացո՛ւք, և
օրհնութեամբ զանապա՛ծ փառաւո՛-
րեացո՛ւք: Զուարճացի՛ր հոգիս

քոյին սուրբ ընկերօք. զի ի սեղանւոջ հեղման արեան ձերոյ դասք հրեշտակաց սոնե՛ն ընդ մեզ. ևկայք: Ի՛ տան ճարի՛ հոգիսաբեմեանց մեծ վկայիս հեաց, ևկեղեցիք սըրբոց պայծառազեաց վայելչութեամբ սոնե՛ն այսօր. ևկայք:

ՇՈՂԱԿԱԹԻՆ

ԴԿ.

Է՛չ *միաձի՛նն*. (Տե՛ս յերես 209):

ՆԱԻԱԿԱՏԵԱՑ ԽԱՉԻ

ԱԿ.

Սե՛զան քո սէ՛ր. (Տե՛ս յերես 202):

ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ

ԴՋ.

Ո՛ր գյառանջնդոյն ընտրեալն առաք քեզեր յաշխարհս սուրբ զմարգարէիցն, աւետարանել ըզքո պայծառագոյն մխիթարանելի տնօրէնութեամբ. սո՛ք քոյ չընդունեա՛ հանապատութիւն եկե՛ղեցւոյ քո՛մ սիրելոյ։ Ո՛րոյ եառնո՛ւ իշխանութիւն բացայտել զիջումըն քո յաշխարհս, առաքեալ կատարեցեր զմարգարէիցն ըզտեսութիւն. սո՛քոյ չընդունեա՛։ Ո՛ր ընդմէդ գերի առեալ մահուամբ ըզմահ կոխեցեր, արձակե՛լով զերսն զմարգարէիցըն յանդաստանե՛ր քո հանգիստ. սո՛քոյ չընդունեա՛ հանապատութիւն եկե՛ղեցւոյ քո՛մ սիրելոյ։

ԹՈՒՐԳՄԱՆԶՈՅ

ԳԶ.

Ելմանեա՛լ մա՛ւսեան տէր վարդա-
պե՛տ, բերե՛ա՛ւ լզգիր ծրինաց ի
հայաստան աշխարհս. որմա՛ա՛վ լու-
սաւորեցան ազգ որդո՛ց Թորգո-
մայ: Գանձի նո՛ւ այժանաւորեցաւ
կա՛լ ի սինէական փառաբանո՛ղեան.
և ընկալե՛ա՛լ զամոգամբա կենդա-
նեա տայր խրատելո՛ւն բանական.
որմա՛ա՛վ լուսաւորեցան ազգ որդո-
ո՛ց յամիսոլեայ: Ա՛րդ ազա՛չեմք ըզքո-
նին հեզասիրտ տէր վարպետե.
բարեխօսեա՛ա՛ւ առ Հայր ի յերկինս
վա՛նալն քո՛ւ սօ՛ղոմոնացս. քանզի քեզ-
մա՛ա՛ւ լուսաւորեցան մանկտո՛ւնք սո՛ւրբ ե-
կեղեցւոյ:

ՄԱՆԿՈՒՆՔ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ

Ա.Զ. Ըղճլպնաւթիւն. (Տե՛ս յերես 10):

Ա.Կ. Ճլպնաւորքք. (Տե՛ս յերես 22):

Բ.Զ. Փառաբեալըդ. (Տե՛ս յերես 34):

Բ.Կ. Ի փառըս պարծես. (Տե՛ս յերես 47):

Գ.Զ. Աչյօր յիշատակ. (Տե՛ս յերես 58):

Գ.Կ. Ընդ զբաւթիւնս. (Տե՛ս յերես 69):

Դ.Զ. Ըզքեզ կարդայիւն. (Տե՛ս յերես 82):

Դ.Կ. Ոյք եկեալ եմք. (Տե՛ս յերես 94):

ՄԱՆԿՈՒՆՔ Ս.ՊՍ.ՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ա.Զ. Զառաւօտու. (Տե՛ս յերես 115):

Ա.Կ. Լոյս փառաց. (Տե՛ս յերես 121):

ԲՁ. Մանկո՛ւնք եկե՛ք. (Տե՛ս յերես 125):

ԲԿ. Աղմո՛ւնք և՛ պատ. (Տե՛ս յերես 132):

ԳՁ. Ըզքե՛՛զ քա՛՛ր. (Տե՛ս յերես 137):

ԳԿ. Օ՛րհնեցէ՛ք ըզտէր. (Տե՛ս յերես 142):

ԴՁ. Մանուկք ընդունէր. (Տե՛ս յերես 148):

ԴԿ. Է՛ ա՛նո՛ւն տեա՛ւն. (Տե՛ս յերես 154):

ՀԱՄԲԱՐՁԻՔ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ս.Զ.

Ինձ ծգնաւքիւն ի տեառնէ այս տուծոյ իսրայէլին եկեսցէ։ Եւ ար պահէն զիսրայէլ այջմէն իւրում. ինձ ծգ։ Զի նա է տէր տերանց եւ աստուած աց յաւիտենից. ինձ ծգ։

Հանդարձէ զանչս իմ ա՛ւ քեզ որ Թագաւորդ ես Թագաւորաց, վըր կե՛լ ըզմեզ եւ պահել յանեըսեւոյն Թըշնամւոյն։ Աւրեզաւն արդարու Թեան յէից լուսոյդ ծագեաց մեզ

վը՞րկոն, վըրկե՛լ ըզմեզ եւ պահել։ Ան-
ձըն իմ ա՛ւ քեզ պարտաւոր, կար-
դա՛մ առ քեզ հայր բարձրա՛գոյն.
վըրկեա՛ ըզմեզ եւ պահեա՛ յան-
բեւեայ թըշնամւոյն։

Ա.Կ.

Օ՛գնական մեր լեր ակր եւ ապա-
հէն յանկնայն ժամ. ամրացո՛ աներ-
կիւղ զհաւատոյդ ի քեզ։ Հայր
բարձրա՛գոյն մի խըղճամտիր ես յան-
կնայնի. հնարեա՛ մեզ խաղաղու-
թեամբ հասանիլ ի նա՛ւահանգիստ։
Որդիդ մխածին ու՛ր ի կա՛տար ես քե-
րովեից. հնարեա՛ մեզ յաջակող-
ութեան դա՛ւիլ ընդ սո՛ւրբս քո։ Հո-
գիդ ճըշմարիտ ու՛ր միշտ յանձա՛ռ

փառաց բանբեռնիս. ընկալ զգամն ծիՏնեցուսումիւնս ի ժամ ԵրեկոյիՏս։

ԲՂ.

Համբառնալով զաչս մեր կարծեմք ան քեզ մարդասէր, որ յաՏիեալսն կեցոյց անմահութեամբ նստիս։ Ընդ Տուան նեաւ աջոյ քո պաՏեա՛ զգամեզ բազմագոՀութիւն, որ յանմահ բժշկանն զօրացեալ գոլիս։ Փառք քեզ ամենասուրբ վառարեալ յաւիտեան. փա՛ռք ա՛ մենակալ ակնարկեալ քո։

ԲԿ.

Յոգնութիւն մեզ ժամանեալ կարծեցեր ակն։ առաքեա՛ ի բարձանց քո զփա՛

զաղտուկ ինչ, եւ պահեա զբո՛ւյս սուգեանս անէ՛ն մո՛ւխ։ Ա՛պատէն մեր եւ վերակի՛ն հնչմո՛ր լռութիւն. ընդհանո՛ւր եա՛ւ յանկարծական խաչի՛ քո առաքեա՛ւ ու մեզ, եւ պահեա զբո՛ւյս։ Վե՛ր բերկրեմք քեզ ի բարձունս ընդ անմո՛ռնից բազմո՛ւթիւնան. զոգւոյ՛նքս մեր զերկիւղիս ընկա՛լ քո բարերարու՛թեամբդ, եւ պահեա՛։

ԳՁ.

Զօրհնեցո՛ւք զհիւնքս բանաւոր պա՛տարագ. քեզ ի մըտանել արեգական՛նս մեր առաքեմք, Մա՛պաւոր յանհ՛ո՛ւնից։ Յամենայն վտանգ՛ո՛ւթենէ Մըշնամանական՛ողջ քո՛ պահպանեա՛ զմեզ, Մա՛պաւոր։ Ի՛

ժլշտնջենաւոր քո լերանց օրհնադրե-
ցի՛ք վտառաւորել սուրբ զերմրդու-
թիւնդ, Թագաւոր:

Պահպանո՛ղ խըղճմտութիւմբ ի բէն քրիս-
տոս. մի անտես առներ. այլ հնոհեա՛
խընդրոյացս ի քէն զամենայն՛ղի զո-
րութիւն սուրբ խաչի քո, յօգնու-
թիւն ա՛նձանց մերոց: Ե՛ւ մի տար
սասանութեան զոտըն մեր վըրկիչ.
այլ ամրացո՛ հաստատո՛ւն հաւատով
յանձինս մեր, զոյս զսէր ե՛ւ զհա-
ւասս մինչեւ յա՛խտեան: Ա՛զբերա-
ցո՛ւսես ի մե՛զ ըզհնարհս քո զոլո՛ր-
մութեան. ա՛ր անտեսած խո՛տոնվա-
նեացո՛ք հաստո՛վ սո՛ւրբ զերմրդու-
թիւնդ, զհայր ե՛ւ զորդի ե՛ւ ըզսուրբ
զհոգի՛դ յաւիտեա՛նս ամէն:

ԳԿ.

Տ՚ը մեզ տէր զօգնութիւն ի նե՛ղ. ղուխեան, զի՛ ծրհնե՛ցո՛ւք հա՛նապազ զա՛հաւոր անո՛ւն քո՛ սո՛ւրբ։ Պա՛հեա՛ զմեզ տէր յամենայն փորձո՛ւմենէ, յաներկե՛ւմիտ ընթացմանէ եւ ի գաղանի նեռի՛ց նորա։ Դո՛ւ յո՛ր մեր և ա՛պաւէ՛ն յամենայն ժամա՛նակի, որ ծրհնի՛ս հա՛նապազ ի քոյոյ արարա՛ծոց։

Հո՛գւոյն այլ՛ ձեռի՛ն քո՛ տէր պահ՛ հե՛ցէ զմեզ, ե՛ւ մ՚ նիրհեցէ՛ ո՛ր հո՛գւոյն զիմասցէ։ Զօրո՛ւթիւն սրբո՛յ խաչի՛ քո՛ քրիստո՛ս պահ՛ե՛ցէ զմեզ, ե՛ւ եղիցի՛ մեզ պահապա՛ն ի տուէ՛ և ի գիշերի։ Ե՛տուր երկիւղա-

ծայց քոյ նըշան, եւ զկնն յանդիմա-
նեան ընդդէմ անճանաչելի թըշնամ-
ւոյն:

ԳԶ.

Ընձեզ կարպանք յօդնութիւն, որ
անքուն աչօք պահես զնա՝ յեր-
եսաց զինուորաց: եւ զնա փրկեա՝ ի փորձու-
թենէ. ա-
լէլուիա՝ ալէլուիա: Ընձեզ ապաչե-
մըք տէր անուանակնկալի պահեա զնո-
սա մեր ի քո տուրբ ի պատուիրա-
նին. ալէլուիա ալէ: Ընձեզ փառաւ-
որեմըք տէր, որ նըստիս ի վերայ
քերբէկերպեան կենդանեացն, և հա-
յի քաղցրութեամբ յանդրադարձըս քո.
ալէլուիա ալէլուիա:

ԴԿ.

Մլուցէն աղօթք իմ առ ի տա-
ճար սուրբ քո. եւ առաքեա՛ ի վեզ
առ՛՛ր զօգնութիւն ի լեռնէ սքանչ
թումէ: Հոխանացի՛ այլ քո՛ առ՛՛ր ի
վերայ առեղծուածոց քոց. եւ առաք-
եա՛: Ջերեկայի՛ աղօթս մեր ընկա՛լ առ՛՛ր
բարեխօսութեամբ ծընողի՛ քո. եւ ա-
ռաքեա՛:

ՀԱՄԲԱՐՁԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

ԴՁ.

Ներ- սինքն ծընեալ մանկա՛՛նէ
սուրբ աւազանէն, հնոյհագար-
զա՛՛լ հոգւովն երկնաւոր յանուն ծնող-
ացէ՛ք զհայրն երկնաւոր յանուն ծնող-
զա՛՛ն սրբոյհոգ կոսկն. յոր

օրհնեցա՛ք յանիծից նախնոյն։ Ա՛ւ-
եամբ գան՛ին անապատա՛ւ փըրկեա՛լ
ժողովո՛ւրդ. յա՛ւուր ծնըն՛եա՛ւ-ն
մո՛ր անասնե՛լո՛յն. գո՛վեցէ՛ք ըզմիա-
ձի՛ն ո՛ր հաճե՛ցա՛ւ առնո՛ւլ մա՛րմի՛ա-ն
անե՛ւո՛ւմն ի՛ նմանէ. յո՛ր։ Յա՛ռաւաւո-
բո՛ւմ հ՛ոտից հո՛գո՛ւոյն լո՛ւսաւորո-
ւեա՛լ ա՛զգ հե՛լճանո՛ւաց. յա՛ւո՛ւր
ծնըն՛եա՛ւ-ն մո՛ր բանի՛ն ծնո՛ւի. զիա-
ւանի՛ց ոտո՛ւց վհո՛գի՛ն բարեբա՛նե-
ցէ՛ք հո՛գե՛ւո՛ր եղո՛ւյ. ո՛ր մա՛քրա-
վարո՛ւեա՛ւ զմարմնա՛ւո՛ւն ո՛ւրո՛ւց։

ԹԱՐԱԿԱՆՔ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ

(ՉԿՆԻ ԳՈՒԳԱՍԱՐԱՈՒՐԱՑ)

Ա.Զ.

Ժամաւոր. (Տե՛ս յերես 9):

Աստուածածնի (Տե՛ս յերես 156):

Նախի (Տե՛ս յերես 184):

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ա՛ղօթիւք սուրբ և բարեխօսու-
թեամբ, պարգեւեա՛ մեզ քրիստո-
նման և բաժին ընդ հրաւիրեալսն ի
կոչումն արքայու-թեանն երկնից:

Ա.Կ.

Խո՛նարհեմք ի քե՛զ. (Տե՛ս յերես 21):

Աստուածածնի (Տե՛ս յերես 157):

Նախի (Տե՛ս յերես 187):

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ա՛րդ եկայք ժողովուրդք աստուծոյ եւ հաւատացեալք քրիստոսի. ի ձեռն սըրբոյ մարտիրոսացն առաքեացդ՛ք գոհութեամբ փառք ի բարձունս աստուծոյ:

ԲՁ.

Հեղմամբ արեան. (Տե՛ս յերես 34):

Աստուածածնի (Տե՛ս յերես 158):

Խաչի (Տե՛ս յերես 188):

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Ա՛յսօր ցընծայ վերին եւ ստորին բնութիւն ընդունելով ըստուգապէս յարկըն մեռանելի. ոչխարն անմահանալ և հրեշտակք աստուածային. փառք քեզ փառք քեզ աստուած:

ԲԿ.

Ե՛կեալ եմք ի սեղի. (Տե՛ս յերես 46):

Աստուածածնի (Տե՛ս յերես 160):

Խաչի (Տե՛ս յերես 190):

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Զհայր և զորդի և զսուրբ հոգի. փառաւորեմք ասելով. Երեքսրբեան սէրս ինձն կեցո ողորմելոյ. բարեխօս սովեաւմբ սրբոց քոց:

ԳԶ.

Ոնբ ի՛ մարմնի. (Տե՛ս յերես 58):

Աստուածածնի (Տե՛ս յերես 162):

Խաչի (Տե՛ս յերես 190):

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Փառքի սեռական երկեն հրեշտակաց և մարդկան. զյոյժ ձուլմանէն

պատկն ի քրիստոսէ ընկալան. եւ բանիւնատեն առ տէր վասն անձանց մերոց։

ԳԿ.

Նայեա՛ ի մեզ. (Տե՛ս յերես 69)։

Աստուածածնի (Տե՛ս յերես 164)։

Խաչի (Տե՛ս յերես 193)։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ելից՛ք լզաւեղի անկեալքն ամբարտաւանական Թլշնամո՛ւ՛ն, որ ի յերկնից վայր անկեա՛լ։

ԴՁ.

Ո՛րք լզաւաժա՛կ. (Տե՛ս յերես 82)։

Աստուածածնի (Տե՛ս յերես 165)։

Խաչի (Տե՛ս յերես 194)։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Հնազանդութեամբ ի յերկրի պայծառացեալք ի յերկինս, եւ դասակցեալք ընդ հրեշտակս, եկայք ժողովուրդք ցընծութեամբ ծնեացուք։

Դկ.

Զոլտմնեվթեան քո. (Տե՛ս յերես 93):

Աստուածածնի (Տե՛ս յերես 168):

Խաչի (Տե՛ս յերես 197):

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն.

Բաղձամ համարձակութեան ես առ ողորմած բարեխօսութեամբ տացի, եւ ծնողութեան ի մեզանից, որպէս կամեն ընդ միշտ տալ։

ԿԱՐԳ ԵԿԵՍՑԷԻ

	ԵՐԵՍ
Եկեսցէ Տէր ի վերայ մեր ողոր.	130
Տէր ըզլուր միւսանգամ	131
Որ պատուիրաց	44
Իմաստուն կուսանիցն	47
Օրհնութիւն ի բարձունս	48
Այսօր երկնայինիցն ուրախացան (*կամ*)	49
Որ զմիաբանեալսն	177
Ուրախ լեր մայր լուսոյ Մարիամ	162
Ձառագայթ փառաց հօր	50

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն.

*Ա՛ղաղակէր առաւաձայնն բարբաջ-
ելն տէր յիսուս ի խաչին. ե՛ր ընդ-
դէմ անաւետից կընքէր հրացեալ ա-
ռաւաձայնն սուրբ ձեռնքն. ե՛ր բար-
կութեամբ զանրծուցեա՛լ ի վերայ
խաւարանէր ինքեանն։*

Ց Ա Ն Կ

ՇԱՐԱԿԱՆՔ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

ԱՋ. Բեզ վայելէ Աստուած 5

ԱԿ. Ջեռըք քո արարին 17

ԲՋ. Հրեշտակային ձայնիւն 29

ԲԿ. Բեզ վայելէ Աստուած 42

ԳՋ. Ի ձայն մեծի գուարթնոյն 53

ԳԿ. Լոյս ի լուսոյ 65

ԴՋ. Քանզի զքեզ օրհնեն 77

ԴԿ. Հայր անսկիզբն 89

Մասնաւոր Հանգստեանի 100

Որ յանէից 106

Գրքս Տէր 107

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ա.Զ. Հայր բազումողորմ 112

Ա.Կ. Ծով կենցաղոյս 118

Բ.Զ. Դարձո զցասումն քո ի մէնջ 123

Բ.Կ. Ցամենայն ժամ ապաչանք իմ 128

Գ.Զ. Ձերծո զիս յորոգայթէ 134

Գ.Կ. Բրիատոս Աստուած աստուծոց 139

Դ.Զ. Համբառնամ առ քեզ աչս 145

Դ.Կ. Բրիատոս աստուած յոյս 151

Մեծացուցէք 156

Տարակաւիք Հոգեգալստեան 174

Տարակաւիք Խաչի 184

Կարգ Խաչի Բաղուածոց 200

Մանկունք 211

Համբարձիք Սպասխարութեան 224

Տարակաւիք Մարտիրոսաց 233

Կարգ Եկեցէի 238

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՖՈՒՆԴԱՄԵՆՏԱԼ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Մ. ԱԴԱՄՅԱՆ

Վ Ե Ր Ջ

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.
FL0063202

3 IL.

A I 18905